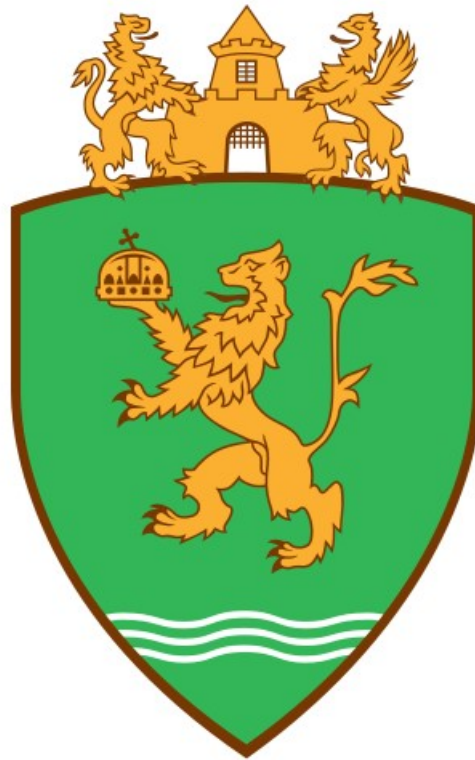

BUDAPEST FŐVÁROS XIV. KERÜLET ZUGLÓ ÖNKORMÁNYZATÁNAK

KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA 2026-2030.

ZUGLÓ

2026.

BUDAPEST XIV. KERÜLET ZUGLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

Megrendelő:

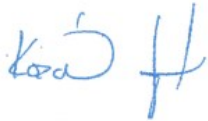
Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata

1145 Budapest, Pétervárad utca 2.

Készítette:

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u.3.

Kozák János
*okl. környezetvédelmi szakmérnök,
környezetvédelmi szakértő
ügyvezető*

Püski Imre
*környezetmérnök,
környezetvédelmi szakértő*

Tartalom

BEVEZETÉS	6
A PROGRAM ÖSSZHANGJA MÁS PROGRAMOKKAL, TERVEKKEL	7
I. TELEPÜLÉS ÉS KÖRNYEZETE	11
I.1. A település földrajzi elhelyezkedése, története	11
Földrajzi elhelyezkedés.....	11
Településtörténet.....	13
I.2. Természetföldrajzi jellemzők	14
Domborzati adatok.....	14
Földtani adottságok.....	14
Éghajlat.....	16
Vízrajz.....	16
I.3. Társadalmi, gazdasági jellemzők	18
Demográfiai jellemzők.....	18
Foglalkoztatottság.....	20
Gazdaság.....	20
Ipar.....	20
Mezőgazdaság.....	21
Idegenforgalom.....	21
I.4. Infrastruktúra	21
I.5. Környezetvédelmi és területfejlesztési besorolás	21
I.6. Környezetvédelmi vonatkozású helyi rendeletek, települési programok, tervek ...	22
II.1. A KÖRNYEZET ÁLLAPOTA	24
II. 1. 1. Levegő	24
II. 1. 2. Víz	30
II.1.2.1. Felszíni vizek.....	30
II.1.2.2. Felszín alatti vizek.....	33
II. 1. 3. Földtani közeg, talaj	38
II. 1. 4. Természetvédelem	40
II.2. TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA	45
II.2.1. Településszerkezet, területfelhasználás	45
II.2.2. Zöldfelület gazdálkodás	49
II.2.3. Kommunális infrastruktúra	52
II.2.3.1. Ivóvízellátás.....	52
II.2.3.2. Szennyvízkezelés: gyűjtés, -elvezetés, -tisztítás.....	53
II.2.3.3. Csapadékvíz elvezetés, vízrendezés.....	54
II.2.4. Közlekedés	57
II.2.5. Energiagazdálkodás	61
II.3. ÖNÁLLÓAN KEZELT HATÓTÉNYEZŐK	64
II.3.1. Hulladékkezelés	64
II.3.2. Zaj- és rezgésvédelem	70
II.3.2.1. Fogalmak és módszerek.....	70
II.3.2.2. Zajforrások és terheléseik.....	76
II.3.2.3. Zajterhelések és hatásaik.....	79
II. 4. KLÍMAVÁLTOZÁS HATÁSAI	81
II. 5. KÖRNYEZETI TUDAT ÉS SZEMLÉLET	83

II. 6. KÖRNYEZETBIZTONSÁG	86
III. SWOT ANALÍZIS.....	90
IV. KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM.....	93
<i>IV.1. Levegőminőség javítása</i>	<i>94</i>
<i>IV.2. Zajterhelés csökkentése.....</i>	<i>96</i>
<i>IV.3. Egészséges ivóvíz biztosítása.....</i>	<i>99</i>
<i>IV.4. Csapadékvíz elvezetés, visszatartás</i>	<i>100</i>
<i>IV.5. Szennyvízelvezetés és tisztítás.....</i>	<i>102</i>
<i>IV.6. Zöldfelületek védelme, zöldinfrastruktúra fejlesztése.....</i>	<i>103</i>
<i>IV.7. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.....</i>	<i>106</i>
<i>IV.8. Talajok védelme.....</i>	<i>107</i>
<i>IV.9. Vizek védelmi, fenntartható vízhasználat.....</i>	<i>108</i>
<i>IV.10. Környezeti kármentesítés</i>	<i>109</i>
<i>IV.11. A környezettudatos termelés előmozdítása</i>	<i>110</i>
<i>IV.12. Energiatakarékosság és -hatékonyság javítása, a megújulóenergia-hasznosítás növelése.....</i>	<i>111</i>
<i>IV.13. Hulladékgazdálkodás.....</i>	<i>112</i>
<i>IV.14. Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira.....</i>	<i>113</i>
<i>IV. 15. Közlekedés és környezet</i>	<i>114</i>
V. AZ ÖNKORMÁNYZAT GYAKORLATI FELADATAI, A VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK BEMUTATÁSÁVAL	117
VI. ZUGLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI JÖVŐKÉPE	121

ÁBRAJEGYZÉK:

1. ábra: Az Agenda 30 keretrendszere	8
2. ábra: Az NKP V. stratégiai keretrendszere	9
3. ábra: Zugló elhelyezkedése	13
4. ábra: Zugló és környezetének pre-kainozoos térképe (Forrás: SZTFH térképszervert) ..	15
5. ábra: Magyarország felszíni földtana (Forrás: SZTFH térképszervert).....	16
6. ábra: Lakosság, lakások számának változása 1990-2014.	19
7. ábra: Zugló korfája 2022. Adatok forrása: KSH, Népszámlálás 2022.	20
8. ábra: VGT3 Vízfolyás víztestek típusai Zuglóban	30
9. ábra Budapest felszíni víztestei	31
10. ábra: Budapest felszíni víztestek összegzett víztest állapota a 2022- ban elfogadott VGT3 alapján	32
11. ábra: Vízbázisok elhelyezkedése Zugló közelében (VGT3)	36
12. ábra: Védett területek Zuglóban (Forrás: Budapest Környezetvédelmi Programja 2021-2026)	41
13. ábra:Zugló építészeti és természeti örökség védett és védelemre tervezett elemei (Forrás: Budapest Főváros településszerkezeti terve).....	44
14. ábra: Zugló csatornahálózata	55
15. ábra: Zugló közúthálózata	57
16. ábra: A XIV. kerület közösségi közlekedési hálózata és az állomások vonzáskörzete az egyes vonalak napi utasforgalmának feltüntetésével (fekete -vasút, piros -trolibusz, kék -busz, sárga –villamos, lila -HÉV és metró).....	58
17. ábra: Kerékpárutak Zuglóban.....	59
18. ábra: Kerékpártárolók Zuglóban	60
19. ábra: A 2023-ban keletkezett veszélyes hulladékok főcsoportonkénti bontásban	66
20. ábra: A 2023-ban keletkezett nem veszélyes hulladékok főcsoportonkénti bontásban .	67
21. ábra: Budapest nagy lakossűrűségű területeinek zajterhelése	74
22. ábra: Közúti zajterhelés Zuglóban	76
23. ábra: Vasúti zajterhelés Zuglóban	77
24. ábra: Üzemi zajterhelés Zuglóban	77
25. ábra: A Liszt Ferenc Repülőtér 2024 évi éjszakai zajtérképe	79
26. ábra: Magyarország szizmikus zónatérképe (forrás: MSZ EN 1998-1/EUROCODE 8 szabvány)	88

Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 46. § (1) bekezdése a települési önkormányzatok számára előírja az önálló települési környezetvédelmi program készítését a 48/E. §-ban foglaltak szerint, a környezet védelme érdekében.

A települési környezetvédelmi programnak kettős szerepet kell betöltenie; egyfelől olyan tevékenységeket kell előírnia, amelyek megvalósításával aktívan hozzájárul az országos és a regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához, másfelől hatékony eszköz kell, hogy legyen az adott település (önkormányzat, lakosság, gazdálkodók) által legfontosabbnak tekintett helyi problémák kezelésére.

Az önkormányzat az a jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező szervezet, amely leginkább ismeri a település adottságait, problémáit és ennek alapján képes pontosan és konkrétan meghatározni a szükséges beavatkozások fontossági sorrendjét; a pénzügyi, szervezeti, műszaki és jogi eszközök áttekintésével pedig megállapíthatja a megoldási lehetőségeket.

Vannak persze olyan környezeti problémák is, amelyek jellegükből adódóan csak a helyinél magasabb szintek bevonásával, összehangolásával kezelhetők eredményesen (pl. vízbázisok védelme, klímaváltozás, biológiai sokféleség megőrzése, vízgyűjtő gazdálkodás). Ezek esetében az önkormányzat feladata az együttműködés, a rá vonatkozó feladatok tekintetében pedig helyi stratégiák kidolgozása.

A program megalkotását követően, az önkormányzatoknak gondoskodni kell a környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kell kísérnie a programban foglalt feladatok végrehajtását.

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) intézkedett a meglévő 2019-2024 évi környezetvédelmi program felülvizsgálatára és annak 2026-2030. évekre vonatkozó kidolgozására.

Jelen dokumentáció célja egy új, aktualizált program megalkotása a 2026-2030. közötti periódusra, szem előtt tartva a fenntartható fejlődés alapelveit, a természeti értékek és erőforrások védelmét, az élhető települési környezet biztosítását.

Budapest XIV. Kerület Zugló Környezetvédelmi Programja 2026-2030. (a továbbiakban: Program):

- körvonalazza a hosszú távon követendő környezetfejlesztési elveket és a környezetvédelmi stratégia elemeit,
- meghatározza a környezeti/környezetminőségi célállapot jellemzőit,
- megadja a célállapot eléréséhez szükséges beavatkozások, kezdeményezések körét, és azok hatásait az épített és a természeti környezet minőségére, állapotára.

A Program összhangja más programokkal, tervekkel

A Kvt. meghatározza, hogy a környezetvédelmi tervezés alapja a Nemzeti Környezetvédelmi Program. Ez adja meg az ország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét. A jelenlegi, 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban: NKP5.) a 2021-2026-os időszakra szól és átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

Az NKP5. stratégiai céljai:

- Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.
- Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.
- Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.
- A környezetbiztonság javítása.

Az NKP5. horizontális céljai:

- A társadalom környezettudatosságának növelése.
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

Az NKP5. épít az elmúlt időszakban elért eredményekre és megoldásokat javasol a meglévő, illetve várható új környezeti kihívásokra. Az NKP5. végrehajtása emellett hozzájárul a pandémia okozta gazdasági recesszióból való kilábaláshoz és az esetleges háború veszélyéből adódó kockázatok kezeléséhez, abból adódóan, hogy a központi elemei az egészséges környezet megteremtése, illetve az erőforrások takarékos és hatékony használata, amelyek egyaránt növelik a társadalom és a gazdaság ellenálló képességét.

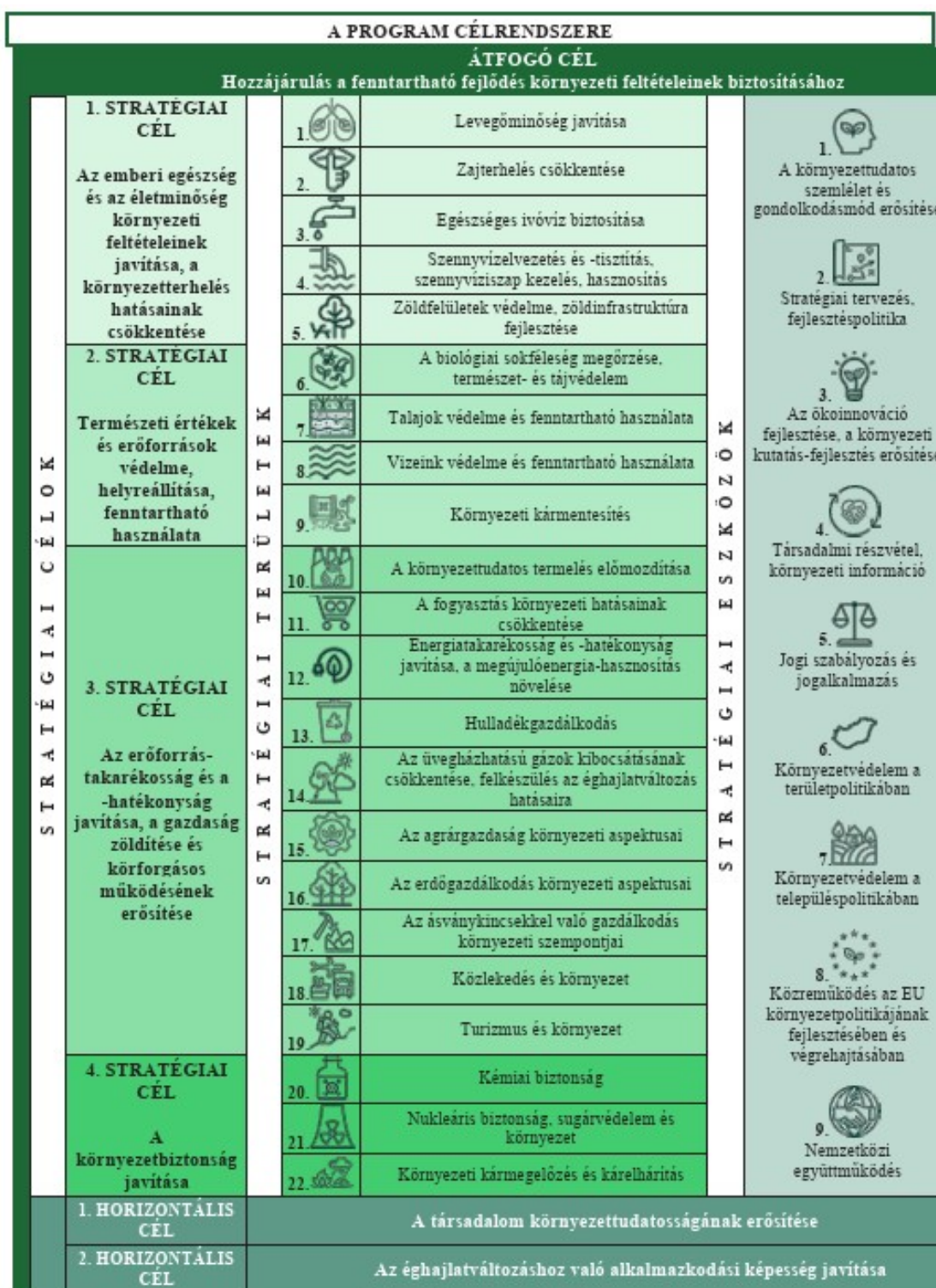
Az Európai Unió (a továbbiakban: EU) környezetpolitikai célkitűzései (8EAP) mellett az NKP5. összhangban van az Európai Bizottság által 2019 végén bemutatott Európai Zöld Megállapodással, amelynek célja, hogy az EU olyan modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezzen, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. Célja továbbá az EU természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jólétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben.

A nemzetközi dokumentumok közül a legfontosabb az ENSZ Fenntartható Fejlődés Keretrendszere (a továbbiakban: Agenda 2030), melyet az NKP5. kidolgozása során is figyelembe kellett venni. A Keretrendszer alapjait a kiegyensúlyozott társadalmi fejlődés, a tartós gazdasági növekedés és a környezetvédelem képezik.

1. ábra: Az Agenda 30 keretrendszere

Az Agenda 2030 mellett a környezet és egészség összefüggéseire tekintettel kiemelendő az Európai Környezet és Egészség Folyamat 6. Interminiszteriális konferenciáján elfogadott Ostravai Nyilatkozat, mely szerint a tagállamoknak környezetegészségügyi nemzeti portfóliót kell összeállítaniuk. A nyilatkozat tématerületei átfednek az NKP5. céljaival: levegőminőség javítása, egészséges ivóvízhez való hozzáférés, kémiai biztonság, hulladékgazdálkodás ártalmainak csökkentése, éghajlatváltozáshoz való adaptáció, egészséges városok, fenntartható egészségügyi rendszerek.

2. ábra: Az NKP5. stratégiai keretrendszere

Az ország hosszú távú jövőjével kapcsolatos célok csak egy egységes koncepció, egymást kiegészítő és erősítő intézkedések révén érhetőek el, ezért fontos, hogy a különböző szintű tervek, programok harmóniában legyenek egymással. Ennek szellemében jelen program készítésekor az NKP5. mellett az alábbi dokumentumokat is felhasználtuk, azok előírásait

maximálisan figyelembe vettük, az illeszkedés és az összhang megteremtését szem előtt tartva:

- Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2021-2027
- Országos Területrendezési Terv (2023. évi CII. törvény)
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.)
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.)
- Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.
- Budapest Hosszútávú Városfejlesztési Konceptió 2030.
- Budapest 2030 Örökségvédelmi Hatástanulmány
- Budapest Főváros Stratégiai Programja 2014-2020.
- Budapest Környezetvédelmi Programja 2021-2026.
- Budapest Klímastratégia és Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv 2021.
- Budapest Településkép arculati kézikönyve 2017.
- Budapesti Mobilitási Terv 2030.
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Környezetvédelmi Programja 2019-2024.
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Településfejlesztési koncepciója 2015-2030.
- Zugló Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 2019.
- Zugló Klímavédelmi Terve 2021.
- Zugló Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve 2025 (a továbbiakban: ZIFFA)
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendeletei
- Zugló Budapest XIV. Kerület Településképi Arculati Kézikönyv 2017

Az országos, regionális, és terület fejlesztési összefüggéseket, a különféle fejlesztési programokkal való konkrét kapcsolódási pontokat a II. pont egyes fejezeteiben mutatjuk be.

I. Település és környezete

I.1. A település földrajzi elhelyezkedése, története

Földrajzi elhelyezkedés

Zugló Budapest Főváros XIV. kerülete, mely a Közép-Magyarországi Régióban, Pest megyében, Budapest pesti oldalán található, teljes területe 18,12 km², ezzel a közepes nagyságú kerületek közé sorolható. A pesti oldal legnépesebb kerülete 118 759 fővel (2024), népsűrűsége pedig 6 554 fő/km², a lakások száma 75.176 db. (Forrás: KSH Helységnévtár 2014.01.01.)

Zuglót 8 városrészre osztják, ezek a következők:

- Alsórákos
- Herminamező
- Istvánmező
- Kiszugló
- Nagyzugló
- Rákosfalva
- Törökőr
- Városliget

Zugló 1935-től létezik önálló kerületként, korábban Terézváros, Erzsébetváros és Kőbánya osztozott a területén. Ekkor a városrész a Rákosváros nevet kapta, és csak 1950-ben – Nagy-Budapest kialakulásakor – lett Zugló.

Zugló stratégiai fontosságú szerepet tölt be Budapest, és főleg a pesti oldal életében. A gyakran „Pest tüdeje” kifejezéssel illetett kerületben a zöldfelületek aránya magas a városias lakóövezetekkel szemben, ennek a zöldövezeti jellegnek megtartása pedig kiemelkedő fontosságú a szükséges fejlesztések megvalósítása mellett. Az egész kerületen átfolyó Rákos-patak a városrész meghatározó vízfolyása, amely a kerületet elhagyva a Duna felé szállítja hordalékát.

A rendszerváltás óta Zugló városfejlesztése a korábbi ipari területek lakó övezetté alakításával, foghíjtelkek beépítésével, lakóházak szelektálásával és rehabilitálásával történik, 2003 óta (Zugló Kerületi Városépítési Szabályzata (ZKVSZ) és Zugló Kerületi Szabályozási Terve (ZKSZT), 2019 után Kerületi Építési Szabályzat (KÉSZ), majd 2021 után Zugló Építési Szabályzata (ZÉSZ) szerint).

A kerület belterületének legjelentősebb kiterjedésű beépítésre szánt területei a lakóterületek. A lakóterületek alapvetően – a ZÉSZ szerint - az alábbi négy fő típusba sorolhatók:

- Nagyvárosias, teleszerű lakóterület területfelhasználási egységbe sorolhatóak a korábbi évtizedek tömeges lakásigényének kielégítését szolgáló magas intenzitású lakótelepek. Az épületek szintszáma általában 5 és 11 között mozog, kivételes esetben ennél magasabb épületek is előfordulnak.
- Nagyvárosias, jellemzően zárt sorú beépítésű lakóterület: nagyvárosias, zárt sorú lakóterület területfelhasználási egységbe a belső és részben az átmeneti zóna lakóterületei tartoznak. A történetileg kialakult, igen intenzív beépítésű területen a zárt sorú beépítési mód a jellemző, az épületek átlagos szintszáma meghaladja a 4-5 szintet.
- Kisvárosias, jellemzően zárt sorú beépítésű lakóterületek: kisvárosias lakóterület sűrű beépítésű, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló lakóépületek elhelyezésére szolgál.
- Kertvárosias lakóterületek: a kertvárosias lakóterület laza beépítésű, összefüggő nagy kertes, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, lakóépületek elhelyezésére szolgál.

A kerület különböző városrészeiben eltérő beépítettség alakult ki. Herminamező a XX. század elején vált a pesti jómódú lakosság kedvelt lakhelyévé, mára pedig megmaradt zöldterülettel körülvett társasházak jellegűnek. Az ehhez közel eső Kiszugló és Nagyzugló városrészek újabb építésű lakóterületei kevésbé elegáns megjelenést kaptak. A Törökőr és Istvánmező területein fekvő lakónegyedek sok rehabilitációra és esetenként újjáépítésre várnak. A Rákos patak környéke, Alsórákos, Rákosfalva a hozzájuk közel eső agglomerációs településekkel együtt fejlődtek, így egyaránt kialakult családi házas településszerkezet, valamint nagy lakótelepek (Budapest-Zugló Környezetvédelmi Programja, 2019-2024 szerint).

A kerület legjelentősebb zöldfelületi és egyben kulturális régiója a Városliget városrész. A liget területén elhelyezkedő kulturális örökségek a kerület turisztikai célpontjai, melyek közül a Hősök tere az Andrássy út és történelmi környezete budapesti világörökségi helyszínének részét képezi.

A Magyar Országgyűlés 2013. december 17-i ülésén elfogadta a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló 2013. évi CCXLII. törvényt, amely 2013. december 24-én lépett hatályba. A törvény kimondja, hogy Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt. végzi a terület vagyonkezelését, így abba a kerületi Önkormányzatnak érdemi beleszólása nincs.

Az Önkormányzat elvi szándéka, hogy a Városligetet további beépítések nélkül, közparkként őrizze meg. A kerületet észak-nyugatra az M3 bevezető útvonala, déli részén a Kerepesi út, valamint az azokat összekötő Hungária körút szeli át, melyek a kerületben áramló forgalmat ezen irányokba vezetik el. A közlekedés másik meghatározó eleme a kerületben elhelyezkedő négy vasútállomás (Rákosrendező, Vasútmúzeum, Zugló és Rákosfalva, Újpalota) és a hozzájuk kapcsolódó vasútvonalak, amelyek mind a Magyar Államvasutak Zrt. üzemeltetése alatt állnak.

3. ábra: Zugló elhelyezkedése

Településtörténet

A mai kerület helyén volt a történelmi *Rákos mezeje*, amely a középkorban lakatlan, erdőmocsaras vidék volt. Itt tartották a középkori magyar országgyűléseket és itt emelték 1445-ben Hunyadi Jánost Magyarország kormányzóji méltóságába. A Rákos-patak mellett rákászok, a Városliget területén vadászok tanyáztak. A vidék Pest város fejlődésével a 17. században egyre kopárabbá vált, mivel az építkezésekhez szükséges faanyagot itt vágták ki. I. Lipót német-római császár a területet Pest városának adományozta. A város a 18. század közepén újra fásította a vidéket, főleg fűzfák ültetésével.

1842-ben itt kezdték József nádor elhunyt leánya tiszteletére a Hermina-kápolna építését. A Herminamező, s vele Zugló története ettől a naptól datálódik. A város terjeszkedésével, majd a Városliget kialakulásával a 19. században a terület kopár sivatagból lassan kulturális területté és településhellyé vált. A 19. század elején – 1850 körül – jelentek meg az első villák a mai Hermina út környékén és az Ajtósi Dürer sor elején, a többi terület azonban lakatlan volt. Az 1880-as, 1890-es években kezdett beépülni a Thököly út és az Erzsébet királyné útja, a századfordulón a Bosnyák tér környéke.

A Városliget a millenniumi ünnepségek alkalmára épült, 1896-ra készült el a Múcsarnok és 1906-ra a Szépművészeti Múzeum. Szabályozták a Városligeti tavat, feltöltötték a Páva-sziget két csatornáját és a tóba vezették a Rákospatakot. Kialakították a városligeti körutat. Megépült a híres Vajdahunyad vára és a Hősök tere.

A századforduló előtt a kontinentális Európában először, – a londoni után – másodikként Európában elkészült a Millenniumi Földalatti Vasút egy szakasza is. Zuglónak a századforduló elején kialakult úthálózata átgondolt városfejlesztés eredménye. A sugárirányú úthálózat jelentős forgalmat bonyolít le, tekintettel arra, hogy Zugló a főváros központja és az ún. „alvó városrészek”, valamint az agglomeráció között helyezkedik el. A mai kerület külső részein a 20. század elején indult meg az iparosodás.

A XIV. kerületet 1935. június 15-én alakították három másikkal (XI-XIII.) együtt. Területe korábban a VI., VII. és X. kerületekhez tartozott. A második világháború utáni évtizedekben több lakótelep épült (például a Füredi utcai, Kerepesi úti, Nagy Lajos király úti, Kacsóh Pongrác úti). 1980-ban Zuglóban nyitották meg az ország első, nyugati módon felépített üzletközpontját, a ma is működő Sugárt. Az üzletközpontot 2004-ben korszerűsítették, mozi és más szórakoztató létesítményeket hoztak benne létre, így a Zuglói Mozi, Éva Mozi, Sport Mozi bezárását követően ismét volt Zuglónak saját mozija.

1.2. Természetföldrajzi jellemzők

Zugló a Pesti-Hordalékkúp-Síkságon található.

Domborzati adatok

A kistáj 97,5 és 251 m közötti tszf-i magasságú. K felé lépcsőzetesen, a magasabb teraszok irányába emelkedik. Ezek nagyjából É-D-i irányú sávjait a-Duna bal parti mellékvizeinek völgyei Ny-K-i irányban mozaik- és saktáblaszerűen szabdalták. Az átlagos relatív relief 8 m/km². K és D felé az értékek csökkennek.

A keresztirányban völgyközi hátakká formált magasabb teraszok eróziós és deráziós völgyekkel rendkívül gazdagon szabdaltak. A felszín döntő többsége közepes magasságú, tagolt síkság.

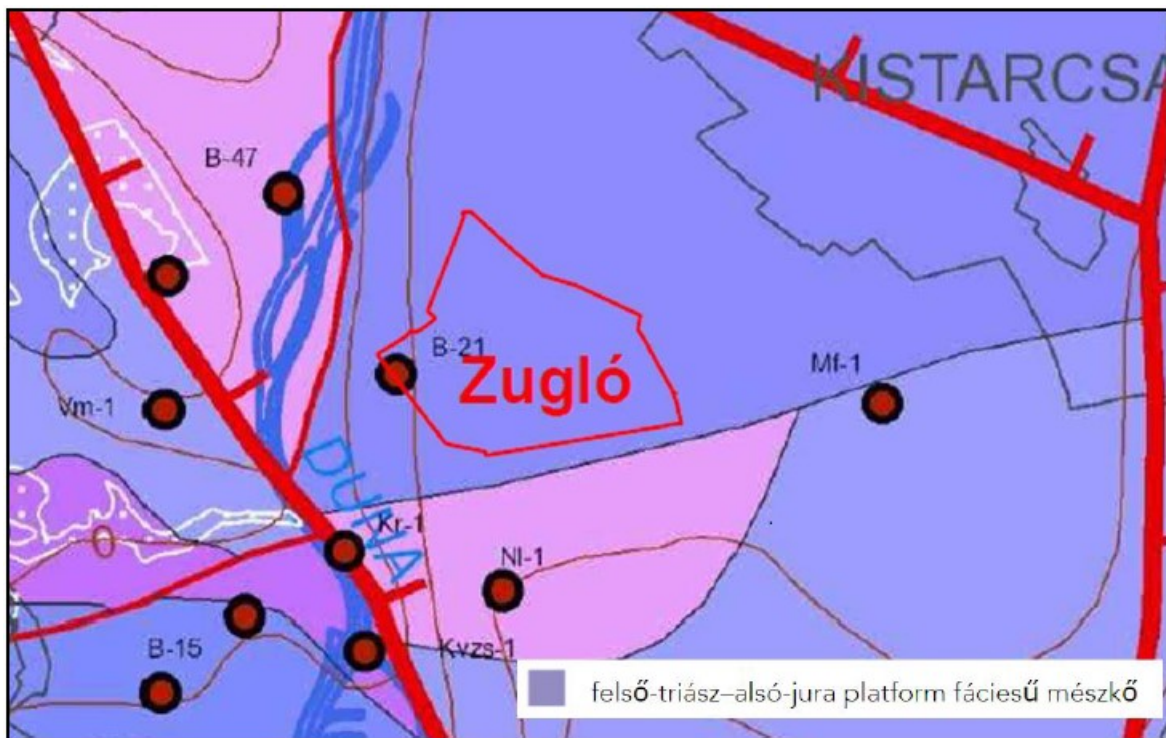
D felé, a Gyáli-patak irányába, ahol a felszínt a futóhomokformák uralják, a magasabb teraszok a fiatalabb, alacsonyabb teraszokkal egy szintbe kerültek, s a domborzat elveszti teraszos jellegét. A D felé nyitott, félmedenceszerűen megjelenő kistáj jellemző domborzati formái fluviális és deráziós úton képződtek.

Földtani adottságok

Zugló, Magyarország kistájainak katasztere - második, átdolgozott és bővített kiadás (Dövényi Zoltán) besorolása alapján az 1.1.12. számmal jelölt Pesti-hordalékkúp síkság kistáj területéhez tartozik, amely az Alföld nagytáj részét képezi.

A kistáj alapját a paleozoos-mezozoos formációk, pontosabban felső-triász–alsó-jura platform fáciesű mészkő, nori-rhaeti és legalsó jura medence fáciesű tüzköves mészkő és karni–nori platform fáciesű dolomit alkotják. Ezek a képződmények egymással párhuzamosan futó ÉNy-DK-i irányú törésvonalrendszer tömbökre tagolódtak, s az Alföld felé haladva a pleisztocén folyamán egyre nagyobb mértékben süllyedtek meg (lásd. 4. ábra: Zugló és környezetének pre-kainozoos térképe **(forrás: SZTFH térképszerver)**).

Legjelentősebb hasznosítható nyersanyaga a nagy mennyiségben rendelkezésre álló kavics és téglagyag.

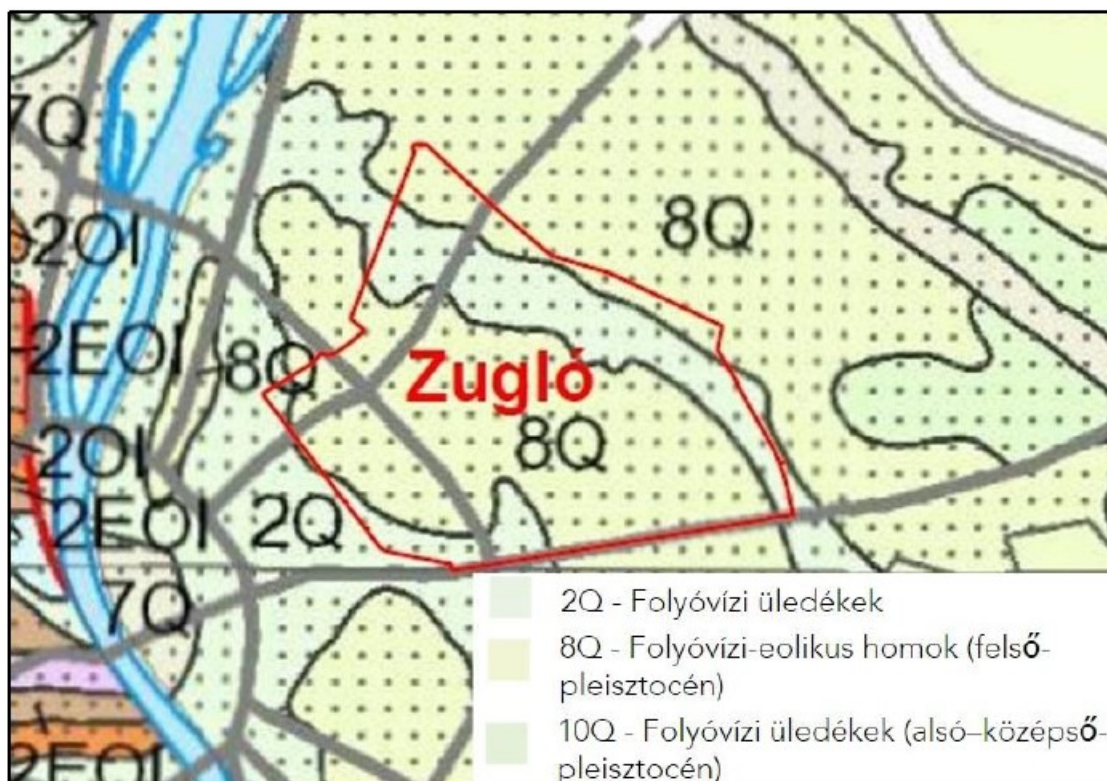

4. ábra: Zuglói és környezetének pre-kainozoos térképe (Forrás: SZTFH térképszerző)

A térség felszíne gyakran parti buckákkal, futóhomokkal és löszszerű üledékekkel borított. Sekélytengeri csökkenő sótartalmú vízi durvamész, homok, kavics sekélytengeri, partközeli kifejlődésű, színe sárga, sárgásszürke, szürkésfehér biogén, helyenként ooidos (ikrás) mészkő, mészhomok, mészszap, meszes molluskás homok, homok alkotja Folyóvízi üledékek (az ábrán 10Q jelöléssel), alsó- és középső-pleisztocén folyóvízi üledékek hordalékkúpok, medermaradványok, teraszok roncsai alkotják, amelyek kavics, kavicsos homok-, homokos kavics-, homokrétegek sorozatából állnak.

A folyóvízi-eolikus homok (az ábrán 8Q jelölésű), a felső-pleisztocénben kialakult képződményt részben váltakozóan eolikus és folyóvízi rétegek, részben bizonytalan besorolású, néha eolikusán kissé áthalmazott folyóvízi rétegek, illetve alig mozgott, folyóvízi homok anyagú eolikus felhalmozódások alkotják.

A folyóvízi üledékek (a fenti ábrán 2Q jelöléssel) a legfiatalabb holocén–recens ártéri és völgytalpi térszínnek uralkodóan finomszemcsés (agyag, aleurit, homok) képződményei (lásd 5. ábra).

5. ábra: Magyarország felszíni földtana (Forrás: SZTFH térképszerver)

Éghajlat

Mérsékelt meleg és száraz éghajlatú kistáj. 2000-2500 óra évi napsütés várható. A hőmérséklet évi átlaga 10,0 - 10,5 °C. A 10 °C középhőmérsékletet meghaladó napok április 10-11 és október 19-20 közé esnek (évente 191-193 nap). Az április 12-14 és október 19-21 közötti időszakban általában már nem csökken a hőmérséklet fagypontra alá (évente 188-192 nap). Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 34,0-34,2 °C, Ny-on 34,4-34,6 °C, a minimumoké -16,5 és -17,0 °C közötti.

Az évi csapadékösszeg 470-510 mm, a tavaszi 120-130 mm, a nyári 160-170 mm, az őszi 110-120 mm, a téli 80-90 mm. A hótakarós napok átlagos száma 40 napnál kevesebb, az átlagos maximális hóvastagság 16-18 cm. Az ariditási index értéke 1,2 és 1,25 közötti. ÉNY-i a legnagyobb valószínűséggel előforduló szélirány. Az átlagos szélesség 2,5 és 3,0 m/s közötti. A nem túl hőigényes és szárazságtűrő mezőgazdasági kultúráknak kedvez az éghajlat.

Vízrajz

Felszíni vizek

Zugló legjelentősebb felszíni vízfolyása a Rákospatak, amelynek a Tatai utca – Kerepesi út közötti szakasza halad át Budapest XIV. kerületén. A Rákospatak Gödöllőtől északra, a Gödöllői dombsághoz tartozó 345 m-es Margita-hegy alján ered, 15 forrásból álló forráscsoportból, illetve az ezekhez csatlakozó vizekből. A dél-délkelet irányú folyású patak felső szakaszán a meder esése meghaladja a 10%-ot, majd fokozatosan csökkenve 1-1,5% körülivel torkollik a Dunába. A 44,3 km hosszú vízfolyás, Gödöllőt elhagyva NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

Isaszegen és Pécelen áthaladva éri el Budapest határát, majd a XVII. és a X. kerületen átfolyva jut el Zuglóba, majd a XIII. kerület határain belül csatlakozik a Dunába. A patak vízgyűjtője 185 km², melyből 85 km² Budapest közigazgatási területén belül található, és összesen 20 mellékpatak táplálja. Jelentősebb mellékvízfolyása nincs.

A vízgyűjtő hosszan elnyúló, áltagos szélessége 4 km. A vízgyűjtő fokozatosan kapcsolódik a részvízgyűjtőkhöz, ami árvízi szempontból előnyös. A vízfolyás medre kellő növényborítottság hiányában vízerózióknak kitett, a lejtőoldalak rövidek, sokszor meredek.

Budapest területén húzódó szakaszának (21 818 m) teljes egésze mesterséges mederburkolattal rendelkezik (21 543 m nyílt szakasz és 275 m zártszelvény), jellemzően sűrűn beépített települési szakaszokon fut. A kevésbé intenzív hasznosítású területek egy része értékes természeti terület (Rákosi rétek), a patakot kísérő vegetáció értékes ökológiai folyosó.

Vízminőségét a csapadék, illetve a Gödöllő és Isaszeg közötti szakaszán elhelyezkedő (mesterségesen kialakított) kilenc tóból álló rendszer befolyásolja, melynek IX. számú tavába folyik bele a biológiai szinten megtisztított kommunális szennyvíz. További terhelést jelent a mezőgazdasági tevékenység és a közlekedés hatásai.

Talajok

A kerületben található a Városliget, amelynek területére a GEOPLAN Kft. által 2016. november hónapban lemélyített talajmechanikai célú fúrások alapján készített Talajvizsgáló jelentést. A talajvizsgáló jelentés az alábbi megállapításokat tartalmazza:

A felszint 0,8-2,6 m vastagságban szürkésbarna és sárgásszürke, helyenként építési törmelékkel kevert finomhomok és homok feltöltés borítja. Ezen réteg alatt, 3,6-7,8 m mélységig szürke, sárgásszürke és szürkésárga finom homok réteg található. A területen továbbá szerves talajnak minősíthető fekete, tőzeges iszap betelepülésű köztes réteget is feltártak.

A homokrég alatt nagy részben található változó vastagságban magas szerves anyag tartalmú ártéri üledék, mely fekete, sötétszürke tőzeges szerves agyag és iszap.

A szerves réteg alatt 12,1-14,6 m mélységig kavicsos közepes homok, és szürkésárga közepes homokrég (dunai terasz részeként) húzódik. A rétegek alatt, a fúrások legmélyebb rétegénél közepes és kövér agyag, illetve sárgásszürke iszapos finom homok és homokos iszapréteg feltárására került sor.

A kerületben található korábbi, ismert adat 2012 augusztusából a Petrik és Társai Mérnöki Szolgáltató Kft. által végzett talajvizsgáló munkálatok során a helyszín (1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3.) talajtani adottságait térképezték fel, három fúrás mélyítésével.

A jelentés szerint, a vizsgált terület felszínét változó vastagságú (0,8-2,5 m) heterogén építési törmelékes feltöltés borítja. A felszíntől számított 7-9 méteres mélységig homok, majd a kavicsos homok rétegek találhatóak. Ezen rétegek alatt a vizsgált terület alapkőzetét adó miocén agyagot tárták fel, melynek felső, homokos agyag rétegébe heterogén eloszlású homokos, iszapos, meszes beékelődések fellelhetőek.

Növény és állatvilág

A kistáj jelentős hányadát települések és mezőgazdasági területek foglalják el. A kistáj meghatározó - a Duna-Tisza közti hátságával egyező - potenciális vegetációjának, a nyílt homokpusztagyepeknek, homoki sztyepréteknek, homoki tölgyeseknek és nyáras-

borókásoknak csak kicsiny, töredékes állományai maradtak fenn (Csévharaszt, Dunakeszi, sződi Debegió-hegy, vácrátóti Tece, Gödi-láprét), helyükön zömmel akác- és fenyőültetvények vannak. A keményfaligetek eltűntek, de a mélyebb térszínek növényzetének - zsombékosok, rétlápok, kékperjés rétek, mocsárrétek, fűzlápok, nádas mocsarak - is csak hírmondója maradt (Csévharaszt, Gödi-láprét, csömöri Réti-dűlő, sződi Kocsma-rét, dunakeszi tőzegtavak, Naplás-tó, Merzse-mocsár, soroksári Sós-mocsár). A homoki gyepek jellemző, nevezetes alkotói: magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), rákosi csenkesz (*Festuca x wagneri*), homoki árvalányhaj (*Stipa borysthena*), báránypirosító (*Alkanna tinctoria*), homoki nőszirm (*Iris arenaria*), homoki fátyolvirág (*Gypsophila fastigiata* subsp. *arenaria*), homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), csikófark (*Ephedra distachya*), szártalan csüdfű (*Astragalus exscapus*).

Fokozottan védett bennszülött növényfaj a Pótharasztról leírt tartós szegfű (*Dianthus diutinus*). A csévharaszi tölgyesmaradványokban molyhos tölgy (*Quercus pubescens*) és gyertyán (*Carpinus betulus*) is előfordul. A nedves élőhelyek fontos, megritkult fajai: lápi, barna és zsombéksás (*Carex davalliana*, *C. hostiana*, *C. elata*), keskenylevelű és széleslevelű gyapjúsás (*Eriophorum angustifolium*, *E. latifolium*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*), kornistámics (*Gentiana pneumonanthe*), kormos csáté (*Schoenus nigricans*), fehér zászpa (*Veratrum album*), tőzegrápfrány (*Thelypteris palustris*), kiscsészű ászát (*Cirsium brachycephalum*). Az endemikus magyar mézpzásit (*Puccinellia pannonica*) a Kispest helyén levő szikes réteken élt.

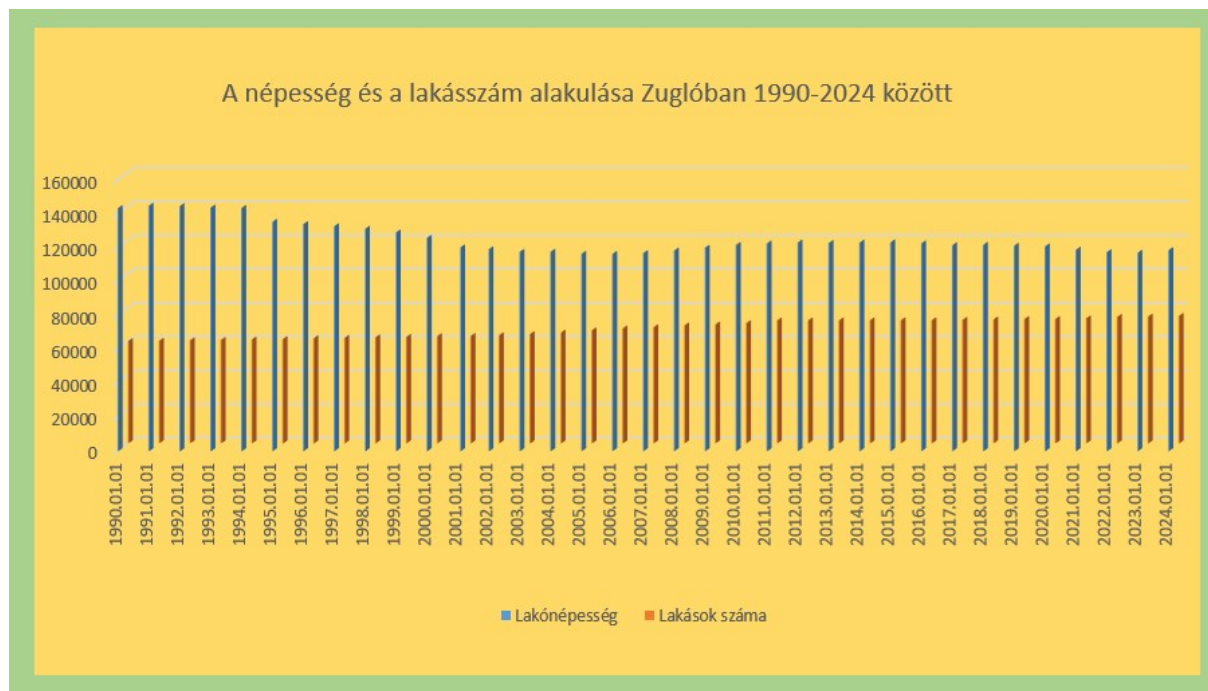
Gyakori élőhelyek: OC, H5b, OB, RB, Bla; közepesen gyakori élőhelyek: D34, RA, G1, L5, El, H5a, P2b, D2, M5, P2a, OA, J1a; ritka élőhelyek: J4, BA, B5, M4, D1, Blb, P45, P7, RC, B3, Al, B4, A3a, B2, D5.

Fajsám: 400-600; védett fajok száma 40-60; özőnfajok: zöld juhar (*Acer negundo*) 3, bálványfa (*Ailanthus altissima*) 3, gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) 2, selyemkóró (*Asclepias syriaca*) 3, tájidegen őszirózsa-fajok (*Aster* spp.) 2, amerikai kőrös (*Fraxinus pennsylvanica*) 2, kései meggy (*Prunus serotina*) 2, akác (*Robinia pseudoacacia*) 5, arany vesszőfajok (*Solidago* spp.) 3. (Szollát György)

I.3. Társadalmi, gazdasági jellemzők

Demográfiai jellemzők

A településen a demográfiai helyzet alakulását 1990-től az alábbi diagramon keresztül mutatjuk be. (Forrás: A magyar köztársaság helységnevtára, 2024.)

6. ábra: Lakosság, lakások számának változása 1990-2014.

Zugló lakónépessége vonatkozásában elmondható, hogy a vizsgált időintervallumban 1990 és 2001 között csökkenés, azt követően többé-kevésbé kiegyensúlyozott tendenciát mutat, a lakások számában viszont folyamatos emelkedés látszik.

2024-ben a lakosság 118.795 fő volt, mely 18 %-kal alacsonyabb az 1990 évihez képest, a 2010-es évihez képest is 20,5 %-kal alacsonyabb. A lakások száma folyamatosan emelkedő tendenciát mutat, 1990 óta csaknem 20 %-kal emelkedett.

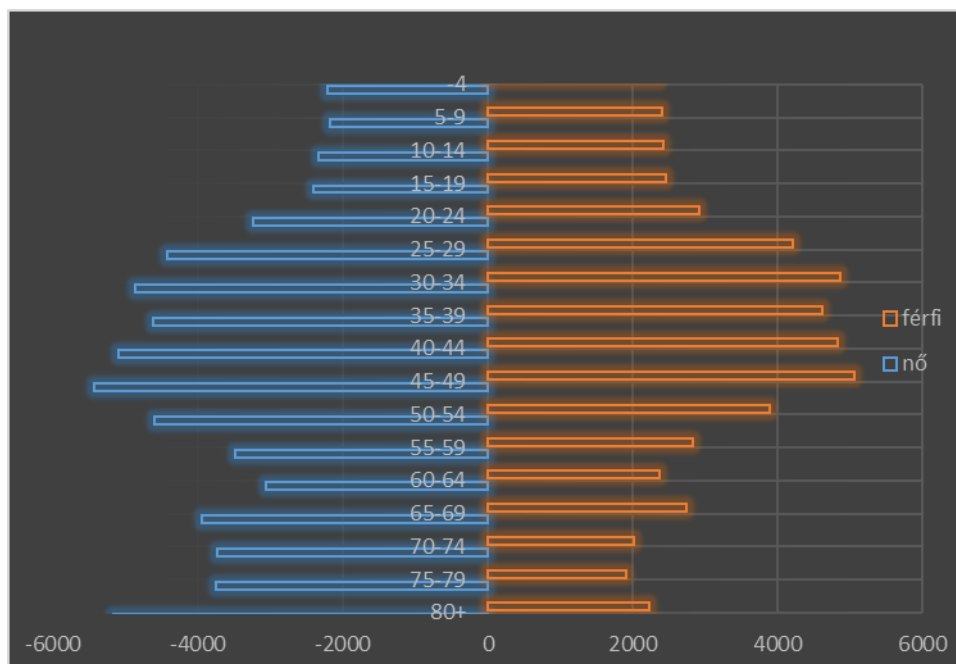
Az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlását tekintve elmondható, hogy az országos trendnek megfelelően a társadalom előregedésére utaló folyamatok rajzolódni kezdenek.

A gyermekkorúak aránya jóval alacsonyabb, mint a 60 év felettek aránya.

A népesség korösszetételének adatai 2022-ben

14 év alattiak száma	14 év alattiak aránya	60 év felettek száma	60 év felettek aránya	100 gyermekkorúra jutó öregkorú
13939 fő	11,73 %	30931 fő	26,03%	222 fő

Zugló korfáját az alábbi diagramon mutatjuk be:

7. ábra: Zugló korfája 2022. Adatok forrása: KSH, Népszámlálás 2022.

Foglalkoztatottság

Zuglóban a teljes zuglói lakosságra vonatkoztatva a foglalkoztatottak aránya a 2022. évi népszámlálás adatai szerint 55,5 %, ami 65.913 főt jelent, a munkanélküliek aránya 2,1 %, ami 2.506 főt jelent. Az ellátásban részesülő inaktív lakosok száma 25.188 fő, az eltartottak száma 11.159 fő.

A 15 évesnél fiatalabb személyek száma 13.939 fő.

Gazdaság

Zugló gazdaságát meghatározza a területi elhelyezkedése a Főváros határain belül, a kerületi intézmények és a kerületben meggyökeresedett üzleti szféra, vállalkozási környezet, valamint a helyi közösségek által létrehozott szervezetekkel való harmonikus együttműködés.

Ipar

Zugló iparának zömmel a gyárterületek biztosítanak helyet. A gyárak közül van, amelyik még mindig üzemel és van, amelyik már nem. Ez utóbbiak közül van olyan, amiben más jellegű tevékenység folyik, és olyan is van, amely elbontásra került. Ezek a környezeti állapotot is befolyásoló tényezők. Az ipari tevékenységre jellemző a légszennyező anyagok kibocsátása, a hulladékok keletkezése és főleg az elmúlt évtizedekben néhány gyárterületen a talaj és talajvíz elszennyezése. A gyártelepekről szóló táblázatos összeállítást a 1. számú mellékletben mutatjuk be.

Mezőgazdaság

A mezőgazdasági tevékenység nem jellemző.

Idegenforgalom

Magyarország kiemelkedő jelentőségű turisztikai desztinációi a Balaton és a főváros. Budapesten koncentrálódik a vendégéjszakák 39,5%-a. Zugló a városlátogató turizmus terén nemzetközi érdeklődésre is számot tartó területekkel, létesítményekkel rendelkezik pl.: Városliget zöldfelülete, Széchenyi Gyógyfürdő és Uszoda, Szépművészeti Múzeum, a Múcsarnok, valamint a Fővárosi Állat-és Növénykert. Zugló többi részén nem jellemzőek turisztikai látványosságok, tevékenységek.

A szálláshely, szolgáltató és vendéglátó vállalkozások az összes regisztrált vállalkozásnak Zuglóban 8,9%-a, ami a budapesti 9,2%-nál alacsonyabb.

1.4. Infrastruktúra

Zugló infrastrukturális ellátottsága jó, teljes körűnek tekinthető.

- Közüzemi vízvezeték hálózat (belterületi): 100 %
- Közcsatorna hálózat (belterületi): 100 %
- Villamosenergia ellátást biztosító hálózat: 100 %
- Vezetékes gáz hálózat: 100 %

A telefonhálózat, internet és kábeltévé hálózat kiépítettsége is csaknem teljes körű, a hálózat fejlesztése jelenleg is zajlik.

1.5. Környezetvédelmi és területfejlesztési besorolás

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint Zugló „**érzékeny**” felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő település.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. Rendelet mellékletének B részében (az 5. § (1) bekezdés aa), bc) és a bd) pontjában foglalt nitráérzékeny területek) Zugló szerepel, a település **nitrátérzékeny**.

A 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendeletet ár és belvívveszélyes területeket felsoroló mellékletében Budapest 14. kerülete nem szerepel, vagyis **nem tartozik az ár- és belvív-veszélyeztetett települések közé**.

Zugló a Közép-magyarországi régió Budapest vármegye Budapest XIV. kerületi járáshoz tartozik. A járás a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerint **nem kedvezményezett járás**.

I.6. Környezetvédelmi vonatkozású helyi rendeletek, települési programok, tervek

A települési önkormányzat által alkotott, környezetvédelmi vonatkozású rendeletek:

- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének 43/2023. (XI. 30.) önkormányzati rendelete a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2021. (III. 26.) önkormányzati rendelete Zugló építési szabályzatáról
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2021. (III. 26.) önkormányzati rendelete Zugló városképvédelméről
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016 (I.25.) önkormányzati rendelete a talajterhelési díjról
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2016 (I.25.) önkormányzati rendelete a zöldterületek, zöldfelületek használatáról, fenntartásáról, fejlesztéséről és védelméről
- Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének 52/2008 (XII.19.) önkormányzati rendelete a zajvédelem helyi szabályozásáról
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatásról szóló 72/2013. (X. 14.) önkormányzati rendelete (módosította: Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 6/2025. (II. 28.) önkormányzati rendelete)
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 30/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelete a településképvédelméről
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 8/2016. (III. 3.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros szmogriadótervéről szóló 69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 32/2014. (VII. 15.) önkormányzati rendelete a Városligeti építési szabályzatról
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 26/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelete Budapest főváros területén végzett hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról (módosította: Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 88/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete)
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelete - Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 4/2013. (II. 25.) önkormányzati rendelete a települési folyékony hulladékkal kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatásról szóló 59/2011. (X. 12.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról szóló 100/2012. (XII. 27.) Főv. Kgy. rendelet egyes rendelkezéseinek hatályba nem lépéséről
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 12/2009. (III. 13.) önkormányzati rendelete a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Alapjáról
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 10/2005. (III. 8.) önkormányzati rendelete a fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről

-
- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 39/1997. (VII. 18.) önkormányzati rendelete Budapest főváros települési közműves vízszolgáltatásának korlátozási tervéről és a vízfogyasztás rendjéről
 - Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 48/1994. (VIII. 1.) önkormányzati rendelete a főváros köztisztaságáról
 - Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 14/1993. (IV. 30.) önkormányzati rendelete a kiemelt közcélú zöldterületekről a kiemelt közcélú zöldterületekről

Település rendezési-fejlesztési, és egyéb környezetvédelmi vonatkozású tervek, programok:

- Zugló Környezetvédelmi Programja 2019-2024.
- Zugló Klímavédelmi terve 2021.
- Zugló Településfejlesztési koncepciója 2015.
- Zugló Budapest XIV. Kerület Településképi Arculati Kézikönyv 2017.
- Otthon Budapesten – Integrált Településfejlesztési Stratégia – 2023.
- Budapest településkép Arculati Kézikönyve
- Budapest 2030 Hosszútávú városfejlesztési koncepció
- Budapest Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterve 2021.
- Budapest Környezetvédelmi Programja 2021-2026.
- Budapesti Mobilitási terv 2023.

II.1. A környezet állapota

II. 1. 1. Levegő

A levegő minősége, háttérszennyezettség

Zugló Magyarország légszennyező anyagokkal terhelt térségében helyezkedik el, területén ipari, továbbá lakossági eredetű légszennyezés fordul elő. Emellett jelentős átmenő forgalmat bonyolít le közúti, vasúti közlekedésben egyaránt. Légszennyező forrásként a helyi tüzelés, a közlekedés és az ipari tevékenység vehetők számításba.

Területi besorolás:

Az ország területén a levegőterheltségi szint mértéke szerint, a vizsgálati küszöbértékek alapján, légszennyezettségi agglomerációk vagy zónák kerültek kijelölésre.

Az ezek kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 2. melléklete szerint a térség az 1 zónába tartozik, így Budapest, amely az alábbi paraméterekkel jellemezhető:

Kén-dioxid	E
Nitrogén-dioxid	B
Szén-monoxid	D
Szálló por (PM ₁₀)	B
Benzol	E
Talajközeli ózon	O-I
PM ₁₀ arzén	F
PM ₁₀ kadmium	F
PM ₁₀ nikkel	F
PM ₁₀ ólom	F
PM ₁₀ benz(a)pirén	B

Az A-tól F-ig javuló minősítést jelző besorolás szerint a térség országos és nemzetközi (EU) viszonylatban a mérsékelt szennyezettek közé tartozik. Az F kategória olyan terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg. Az E csoport esetében a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van. Az O-I csoport azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket, a D csoport az a terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van, a B csoport pedig azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűrészatárt meghaladja.

Az alsó és felső vizsgálati küszöbérték meghatározása a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló jogszabály szerint történik.

Zugló területén az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat nyilvántartása alapján automata mérőrendszer a kerületben nem található, a legközelebbi mérőhelyek a XV. és a XIII. kerületben találhatók.

A mérőállomások helye:

Helye	Ülepedő por (g/m ² *30 nap)	Kén-dioxid (µg/m ³)	Nitrogén- dioxid (µg/m ³)
Budapest XV. Kerület Kőrakás park	2019 - 2024	2019 - 2024	2019 - 2024
Budapest XIII. Kerület Honvéd	2019 - 2024	2019 - 2024	-

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat adataiból kiolvasható eredmények alapján a mérőhálózati pontokon 2019-2024. között végzett mérések eredményének évi átlagait és azok minősítését az alábbi táblázatokban foglaltuk össze:

Ülepedő por:

ÜP g/m²*30 nap, Éves átlag	Kőrakás Park	Budapest Honvéd
2019	20,61	22,93
2020	23,48	22,31
2021	24,88	22,86
2022	23,09	19,62
2023	20,40	19,04
2024	21,55	19,69

Kén-dioxid:

<i>SO₂</i> <i>µg/m³, Éves átlag</i>	<i>Kőrakás Park</i>	<i>Budapest Honvéd</i>	<i>Alsó vizsgálati küszöbérték</i>
2019	4,03	-	50
2020	4,80	-	
2021	4,62	-	
2022	3,76	-	
2023	2,93	-	
2024	7,19	-	

Nitrogén-oxidok

<i>NO_x</i> <i>µg/m³, Éves átlag</i>	<i>Kőrakás Park</i>	<i>Budapest Honvéd</i>	<i>Alsó vizsgálati küszöbérték</i>	<i>Felső vizsgálati küszöbérték</i>
2019	29,52	31,95	26	32
2020	39,47	40,46		
2021	44,79	41,54		
2022	43,04	33,20		
2023	33,20	36,69		
2024	24,42	33,61		

Éves értékelések eredményei

2019

Mérőállomás neve	Légszennyezettségi index			Légszennyezettségi index a legmagasabb indexű komponens alapján
	NOx	SO ₂	PM10	
Kőrakás Park	jó(2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
Budapest Honvéd	jó (2)	*	jó (2)	jó(2)

2020

Mérőállomás neve	Légszennyezettségi index			Légszennyezettségi index a legmagasabb indexű komponens alapján
	NOx	SO2	PM10	
Kórákás Park	jó(2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
Budapest Honvéd	jó (2)	*	jó (2)	jó(2)

2021

Mérőállomás neve	Légszennyezettségi index			Légszennyezettségi index a legmagasabb indexű komponens alapján
	NOx	SO2	PM10	
Kórákás Park	jó(2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
Budapest Honvéd	jó (2)	*	jó (2)	jó(2)

2022

Mérőállomás neve	Légszennyezettségi index			Légszennyezettségi index a legmagasabb indexű komponens alapján
	NOx	SO2	PM10	
Kórákás Park	jó(2)	kiváló (1)	jó (2)	jó (2)
Budapest Honvéd	jó (2)	*	jó (2)	jó(2)

2023

Mérőállomás neve	Légszennyezettségi index			Légszennyezettségi index a legmagasabb indexű komponens alapján
	NOx	SO2	PM10	
Kórákás Park	jó (2)	*	jó (2)	jó (2)
Budapest Honvéd	jó (2)	*	jó (2)	jó(2)

**nincs értékelhető adat*

Értékelés:

A szálló por és a kén-dioxid éves átlagkoncentrációja a 2019-2024. években az alsó vizsgálati küszöbérték alatt maradt. Ez budapesti átlagban megfelelőnek mondható.

A nitrogén-oxidok vonatkozásában a 2020, 2021, 2022, 2023 évek átlaga a Kórákás parkban meghaladta a felső vizsgálati küszöbértéket, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

években pedig a Budapest Honvéd esetében. A Kórákás parkban a 2024. év átlagértéke az alsó vizsgálati küszöbérték alatt maradt. A nitrogén oxidok kibocsátásáért alapvetően a közlekedés és a fűtés okolható. Egy jelentős átmenő forgalmat lebonyolító kerület esetében, különösen a forgalmas útvonalak és csomópontok mentén ez jellemzően megjelenő probléma.

Napi határérték túllépések kén-dioxid vonatkozásában nem voltak megfigyelhetők a vizsgált időszakban.

A rendelkezésünkre bocsátott adatszolgáltatás alapján a napi mérési eredményeket feldolgozó diagramokat a 2. számú mellékletben mutatjuk be.

A település légszennyezőanyag terhelése

Tüzeléstechnikai eredetű levegőterhelés

A lakosság elsősorban a fűtésből származó nitrogén-oxidok, szén-monoxid, szilárd szennyezők és kén-dioxid kibocsátások révén okoz levegőterhelést.

A helyi levegőminőség szempontjából kedvező, hogy a kerületben a gázvezeték-hálózat kiépítettsége teljes, 100 %-os, és Zuglóban távhő szolgáltatás is van. Továbbá rendkívül előnyös tényező, hogy a kerületben a megújuló energiahasznosítás számottevő mértékű, a geotermikus energia fűtési hőigény kielégítése céljából történő hasznosítása egyre inkább elterjed (főként a hotelek, intézmények, de a lakosság körében is), így a fosszilis energiahordozó fogyasztás, ezáltal az üvegházhatású gázok (a továbbiakban: ÜHG) kibocsátás is csökken.

Míg a tüzeléstechnika terhelő hatásával főként a fűtési időszakban kell számolni, az avar és kerti hulladék nyílttéri égetése az őszi időszakban fejt ki hatását. Az Önkormányzat rendszeresen felhívja a figyelmet az alábbiak betartására: **Avar és kerti hulladék hasznosítása elsősorban komposztálással történhet. A kerti hulladék és az avar égetését ugyanis egész évben Budapest teljes közigazgatási területén jogszabály tiltja.** Tűzgyújtás és égetés az ingatlan területén kizárólag szabadtéri sütés-főzés céljára folytatható, és csak szélmentes időben, a tűzvédelmi szabályok betartásával, a környezet zavarása nélkül. Égetni csak megfelelően kialakított helyen, a vagyoni és személyi biztonságot nem veszélyeztető módon lehet. Az égetést végző személy a tűzrakó-hely oltásáról az égetést befejezően köteles gondoskodni. Az égetendő anyag nem tartalmazhat veszélyes hulladékot, valamint ipari eredetű hulladékot (műanyagot, gumit, vegyszert, festéket, illetve ezek maradványait). Országos vagy helyi tűzgyújtási tilalom esetén tilos bármilyen jellegű szabadtéri égetési tevékenységet végezni.

Ezzel kapcsolatban az Önkormányzathoz panaszbejelentés nem érkezett.

Közlekedési eredetű levegőterhelés

A közlekedés a kerületen áthaladó közutak, csomópontok révén járul hozzá elsősorban a nitrogén-oxidok és a por, emellett pedig a felszín közeli ózon, a kén-dioxid, a szén-monoxid, a szén-dioxid, és a különböző aromás szénhidrogének szintjének növekedéséhez.

Zugló légszennyezettségi állapotát alapvetően meghatározza a kerületet átszelő úthálózat, mely a közúti közlekedés miatt jelentős levegőszennyező hatást fejt ki. A vasúti és kerékpáros közlekedés levegőterhelési szempontból semleges hatásúnak tekinthető.

Zugló Fejlesztési Konceptió 2015-2030 alapján, a XIV. kerület közúti hálózatának vázát az első- és másodrendű főutak, továbbá a gyűjtő utak alkotják, míg a lakó és kiszolgáló utak hálózata a megközelítést és közvetlen kiszolgálást, valamint a közterületi parkolás jelentős részét biztosítja.

Zugló országos jelentőségű útjai (elsőrendű főutak) jellemzően az Észak-magyarországi, az Észak-alföldi és a Közép-dunántúli régiók között teremtenek kapcsolatot. Ezek a következők: az M3 autópálya bevezető szakasza- Kós Károly sétány, Hungária körút, Kerepesi út, Thököly út - Csömöri út. Fővárosi jelentőségű útjai (másodrendű főutak) a kerületen belüli és a szomszédos kerületek közötti kapcsolatot biztosítják.

Ezek közé tartozik a Mexikói út, az Erzsébet királyné útja, a Nagy Lajos király útja, a Fogarasi út, az Egressy út, a Füredi utca, a Szentmihályi út, a Dózsa György út, a Miskolci út és a Gvadányi utca.

Kerületi jelentőséggel bírnak a részben tömegközlekedést is lebonyolító gyűjtő utak. Ezek közé tartozik többek között a Stefánia út, a Róna utca, a Vezér utca, a Mogyoródi út és a Szugló utca. A lakó és kiszolgáló utak hálózata a megközelítést és közvetlen kiszolgálást, valamint a közterületi parkolás jelentős részét biztosítja.

A Zuglói Városgazdálkodási Közszolgáltató Zrt. (a továbbiakban: Zuglói ZRt.) kerékpártárolókat telepített a kerületbe, valamint elkészült a kerület kerékpáros koncepciója is.

A Magyar Út-és Vasútügyi Társaság (a továbbiakban: MAÚT) által kidolgozott Közúti forgalom csillapítása című tervezési útmutató alapján, a korlátozott sebességű övezetben a „Korlátozott sebességű övezet” jelzőtáblával megjelölt sebességnél gyorsabban haladni tilos. A helyi közút forgalmának csillapítása lakott területeken az életkörülmények javításának nemzetközileg is alkalmazott eszköze.

A korlátozott sebességű övezet létesítésének céljai a következők lehetnek:

- a közúti forgalom biztonságának növelése,
- a gépjárműforgalom okozta környezeti károk csökkentése,
- elsősorban az övezetben lakók életminőségének javítása,
- rendezett városépítési fejlődés biztosítása.

Ipari tevékenységhez, szolgáltatásokhoz köthető levegőterhelés

A kerületben több ipari üzem is található, amelyek esetében számolni kell a légszennyező anyag kibocsátásával. Emellett számos irodaház, szolgáltató létesítmény is megtalálható, amelyek szinté légszennyező anyag kibocsátást végeznek.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: PVMKH) Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály adatszolgáltatása alapján a településen a 3. számú mellékletben bemutatott engedélyköteles pontforrások üzemelnek:

A hatósági adatszolgáltatás alapján Zugló legjellemzőbb kibocsátási adatai az alábbiak (kg):

LAL kód	2	999	1	7	3
Kibocsátás kg/év	Szén- monoxid	Szén-dioxid	Kén-oxidok mint SO ₂	Szilárd anyag	Nitrogén- oxidok mint NO ₂
2023	94 381,41	92 594 848,48	23,88	222,5	165 710,32

Adatok forrása: PVMKH

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

A település levegőminőségét a közlekedés, a lakossági tüzeléstechnika, és az ipari, valamint a szolgáltatók kibocsátása egyaránt befolyásolja.

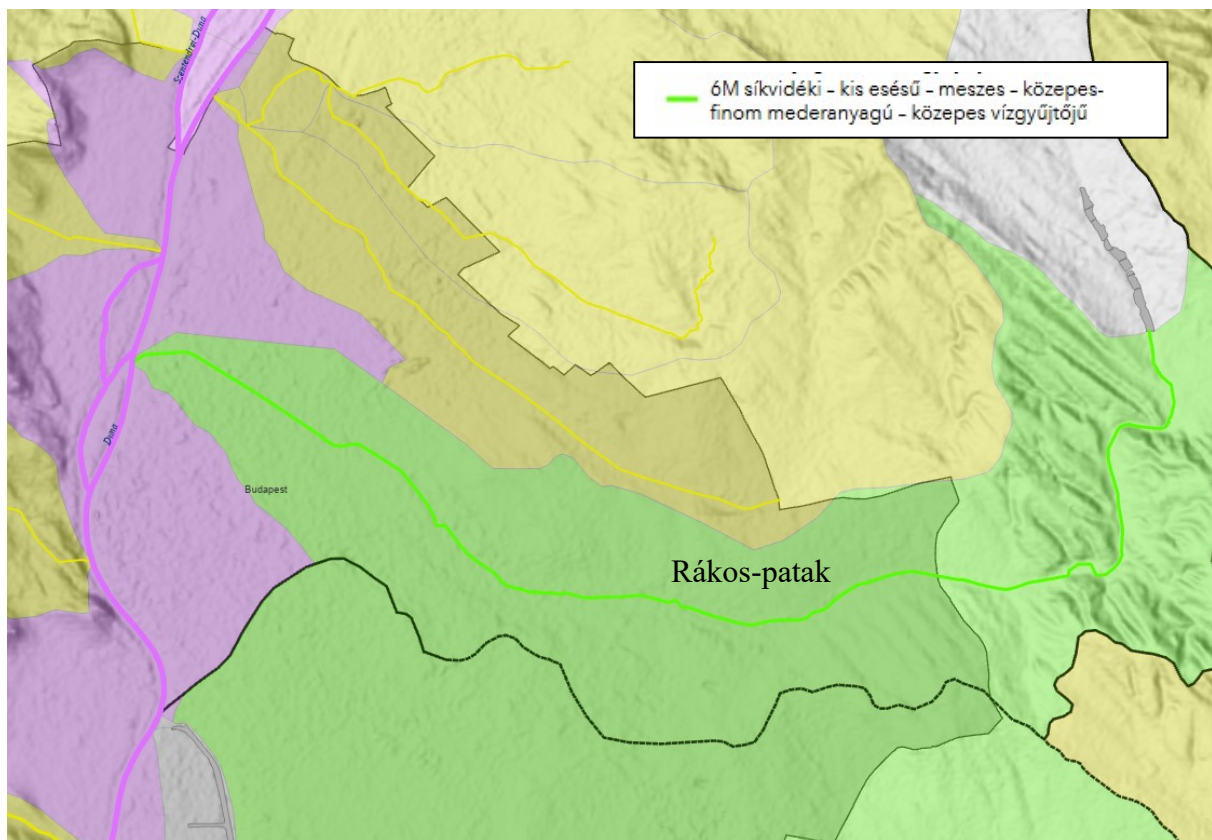
II. 1. 2. Víz

II.1.2.1. Felszíni vizek

Zugló és térségének vízrajza

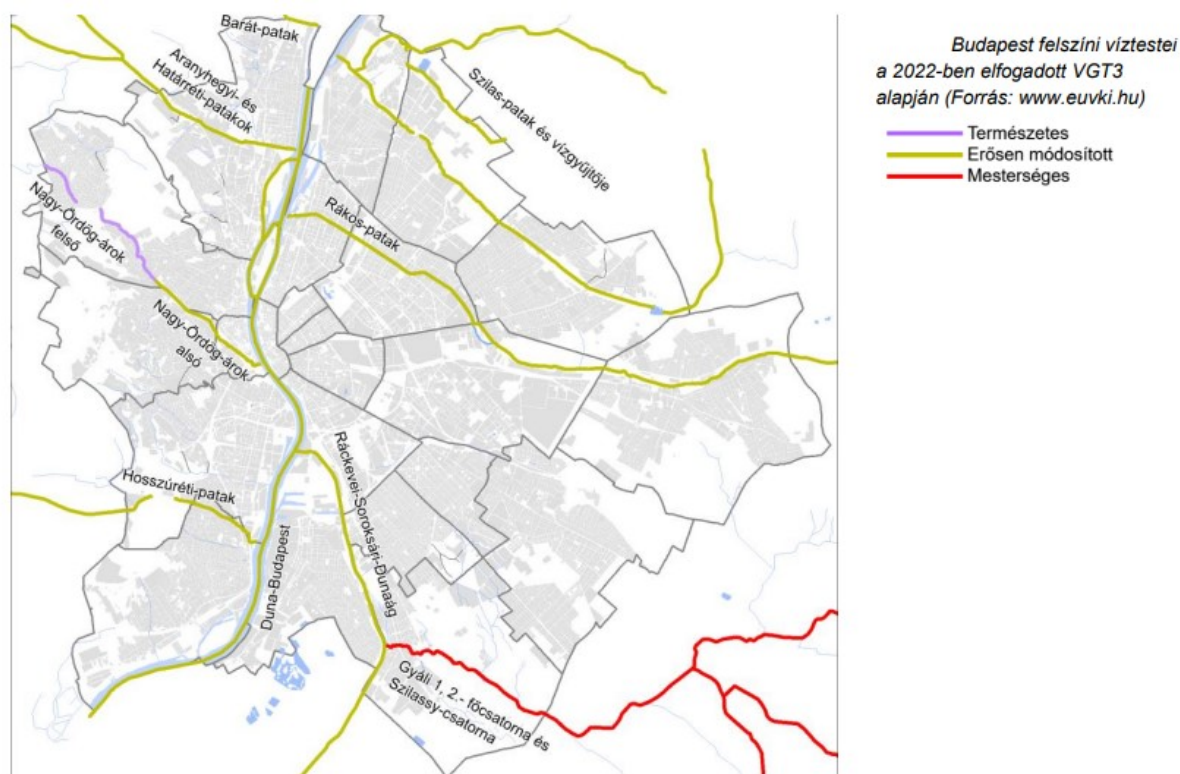
A VGT3 a Rákos-patakot az alábbi víztest típusba sorolja:

Síkvidéki – kis esésű – meszes – közepes-finom mederanyagú – közepes vízgyűjtő.

8. ábra: VGT3 Vízfolyás víztestek típusai Zuglóban

A patak szabályozása során hidromorfológiai tulajdonságai is részben megváltoztak. Ilyen arculatváltozással járt a halas tavak kialakítása, a fővárosi szakaszon végrehajtott mederkiépítés, illetve a különböző vízbevezetések és vízkivételek megléte.

9. ábra Budapest felszíni víztestei

Budapest 2023 évi állapotértékelése az alábbiakat írja le:

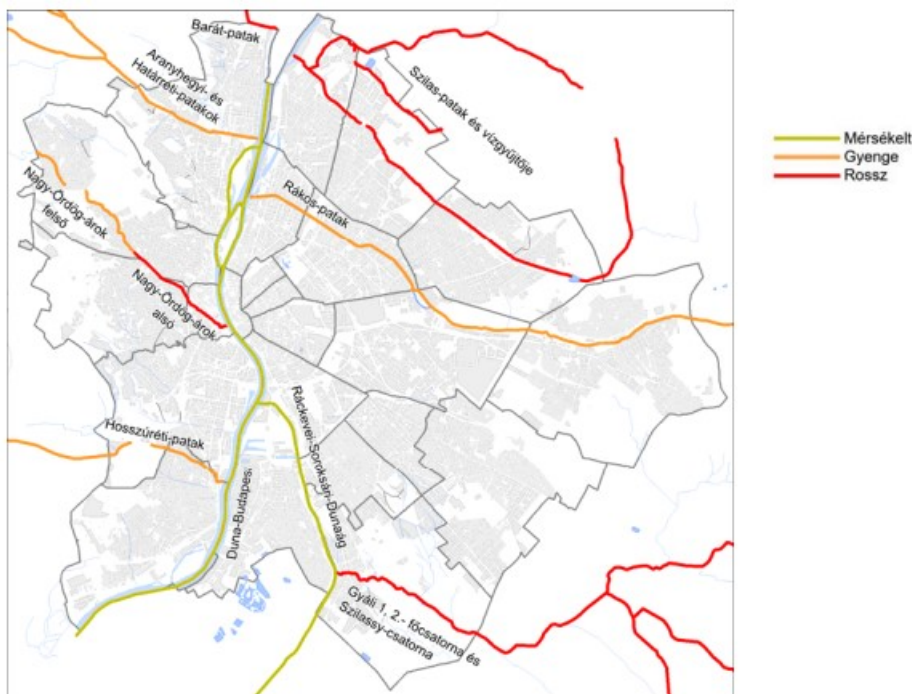
„Budapest kisvízfolyásai jellemzően a főváros és az agglomeráció felszíni vízelvezetését biztosítják. Ezen vízfolyások szinte mindegyike erősen módosított, illetve mesterséges jellegű, ahol a vízrendezési beavatkozások háttérbe szorították az ökológiai szempontokat, ezzel veszélyeztetve a biológiai diverzitást, továbbá romboló hatást gyakorolhatnak a tájegységekre. Az elmúlt évtizedekben elkezdődött a szemléletváltás, így több fővárosi vízfolyás újra természetese, élővé alakítása (revitalizációja) is előtérbe került, ugyanakkor eddig csak részeredmények születtek; a teljes revitalizációs beavatkozások még váratnak magukra. Ennek oka főként a beavatkozáshoz, a rendezéshez szükséges területek hiányán túl a – leginkább egy tervezett létesítmény érintettjeinek sokszor egymásnak ellentmondó álláspontja miatti – szükséges támogatottság hiánya, és csak másodsorban a pénzügyi források hiánya. Továbbá megjegyzendő, hogy az utóbbi években egyre inkább jellemző szélsőséges időjárások következtében egyre többször alakulnak ki villámárvizek, amelyek gyakran elöntéshez vezetnek. Ez különösen igaz a kisfolyások vízgyűjtő területére, ahol a beépítések megnövekedése miatt még nagyobb problémát jelent a csapadékvizek megfelelő elvezetése.

A Rákos-patak revitalizációjának igénye az utóbbi húsz-huszonöt évben többször megfogalmazódott. A korábbi revitalizációs résztervek tapasztalatai alapján a Fővárosi Önkormányzat koordinálása és az érintett kerületi önkormányzatok (XIII., XIV., X., XVII.) aktív közreműködésével elkészült a Rákos-patak és környezetének revitalizációja - Megvalósíthatósági tanulmány és mesterterv, amely a patak hidrológiai, ökológiai és rekreációs szempontú fejlesztésére, rendezésére tartalmaz javaslatokat.”

Ahogy azt az elfogadott ZIFFA is megfogalmazza, a Rákos-patak revitalizációja már több szakaszban és ütemben, mintegy 1 km hosszúságban megvalósult. Mederrendezés történt, teraszlépcsők új sétányok épültek. Játszó és fitnesspontok is megvalósultak. Ennek ellenére Rákos-patak rekreációs szempontból még mindig alulhasznosított. A vízfolyás kerületi szakasza jellemzően lakóterületeket érint, a patak menti zöldfelületek jól megközelíthetőek, ezért a vízfolyás és környezete rekreációs hasznosításra kitűnően alkalmas. A rekreációs funkciók fejlesztése mellett az ökológiai kapcsolatok is erősödhetnek.

Vízminőség

A VGT3-ban a Rákos-patak vízminősége a gyenge minősítést kapta:

10. ábra: Budapest felszíni víztestek összegzett víztest állapota a 2022- ben elfogadott VGT3 alapján

A VGT3 a Rákos-patak esetében az alábbi környezeti állapotot határozta meg:

Víztest neve	Ökológiai állapot/potenciál	Kémiai állapot	Biológiai állapot	Fizikai-kémiai állapot/potenciál	Hidromorfológiai állapot
Rákos-patak	gyenge	nem jó	gyenge	méréselt	jó

A VGT3 az alábbi, Zugló vonatkozásában és releváns célkitűzéseket határozza meg a Rákos-patakkal kapcsolatban:

- Csapadékvíz szennyvízcsatornára történő rákötéseinek csökkentése, egyéb külső vizek kizárása, különösen a felszíni, vagy felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint védett területeken.
- Mederrehabilitáció kategóriától és típustól (nagy folyó, kis és közepes vízfolyások, állóvizek, mesterséges víztestek) függő módszerekkel a környezeti és emberi igények együttes érvényesítése mellett.
- Vízfolyásokon és állóvizekben felhalmozódott iszap és mederbeli növényzet egyszeri eltávolítása, hasznosítása.
- A belvízelvezető rendszer kialakításának és üzemeltetésének módosítása, beleértve zöld energia alkalmazását.
- Monitoring rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése.
- Az ipari üzemekből felszíni befogadóba vezetett szennyvíz minőségére vonatkozó követelmények teljesítése.
- Településekről, épített infrastruktúrából és közlekedésből származó szennyezések megelőzése és szabályozása.
- A természetes vízvisszatartást elősegítő intézkedések.

II.1.2.2. Felszín alatti vizek

Felszín alatti vizek állapota, minősége

Zugló területén a felszín alatti vízszint átlagos szintje felszínhez közeli (0-4 m), egyéb területeken mélyebben található (forrás: SZTFH térképszervert). A felszín alatti víz a holocén-pleisztocén folyóvízi üledékekben (finomhomok, homokos lösz), illetve a különböző homokos, kavicsos anyagú lejtőüledékekben tározódik. A talajvíztükör követi a domborzati viszonyokat, általánosságban a felszíni víztestek és mélyedések, mint erózióbázisok (a Rákos-patak, illetve a Duna) felé történik a vízáramlás. Ezen viszonyokba a mélyépítési munkák (pincék, mélygarázsok) és építményeik jelentős hatást gyakorolnak, mivel a víz útját elzárhatják, illetve szűkítik.

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Megalapozó vizsgálat - Helyzetfeltárás és helyzetelemzés c. dokumentációja szerint (amely 2015 májusában készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében) a kerület több pontján megfigyelhető, hogy a talajvízszint a városi munkálatok hatására megváltozott, az áttört vízzáró rétegek felett is megjelent a talajvíz. További fontos következménye a változó talajvízmozgásnak, hogy megfigyelhető, korábbi talajszennyezések is bemosódtak a Rákos-patakba.

Ártézi kutak jellemzőek a térségben, ezek közül a legjelentősebb a zuglói Paskál Gyógy- és Strandfürdő hévizét adó kútja, amely gyógyvíz.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján Budapest XIV. kerülete érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi terület. A felszín alatti víz szempontjából érzékeny területek besorolásának alapja a különböző típusú vízbázisok és védőterületeik,

valamint a karsztos területek. A kerületben található melegvízű karsztvízforrások és hidegvízű kutak természetvédelmi értéket képviselnek.

Termálvíz, ivóvízbázisok, felszín alatti víztestek

A kerületben helyezkedik el Budapest két jelentős fürdője, a Széchenyi Gyógyfürdő és Uszoda és a Paskál Gyógy- és Strandfürdő. A Széchenyi Gyógyfürdő és Uszoda országos szinten is az egyik legnagyobb forgalmú gyógy-és strandfürdő, területén nappali kórház is működik. I. és II. számú kútját az 1930-as években fúratta meg a főváros: az I. számú kút 80 m³/nap, a II. számú kút 4.500 m³/nap vizet ad le.

A fürdő termál medencéinek leürítése a Városligeti tóba történik.

2011. szeptemberében – az Európai Unió támogatásával – kb. 2 000 fm-nyi hőszigetelt csővezetékrendszer épült ki a Fővárosi Állat- és Növénykertben, melyen keresztül a szomszédos Széchenyi Gyógyfürdő és Uszoda– még felhasználás előtt álló – termálvízének hőjével fűtik az intézmény házainak többségét (60 épületből 40-et).

A Paskál Gyógy- és Strandfürdő a Fischer István utcai kútról működik, ahol a Paskál-kút számára külön telek lett kialakítva 314 m²-rel, amely a kút és annak 10 m sugarú belső védőterülete.

A Bosnyák téri beruházáshoz kapcsolódóan a Bayer Construct Építőipari és Szolgáltató Zrt. saját kivitelezésében megtörtént a geotermikus rendszer kialakítása. A kút fúrása a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő területen valósult meg. A kiadott építési engedély alapján 1300 m/1483 m (valós/fürt mélység) a talpmélysége a kútnak.

A geotermikus kút kutató mélyfűrésására a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Országos Bányakapitányság Budapesti Bányafelügyeleti Osztály építési engedélyt adott. Az engedélyszáma: SZTFH-BANYASZ/13535-10/2024.

A geotermikus mélyfűrésásokhoz kapcsolódó felszíni primer technológia (földbe fektetett távvezeték) kiépítésre építési engedélyt adott Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Országos Bányakapitányság Budapesti Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/85-/2025 számú határozatában.

2023. júniusában elkészült a Bayer Construct Építőipari és Szolgáltató Zrt. tulajdonában álló területen is a geotermikus kút kialakítása, amely az előzetesen várt 1300 méter helyett már 1150 méter mélységben megtalálták a termálvizet tartalmazó rezervoárt. A víz saját környezetében 80 °C hőmérsékletű. A folyamat végére sikerült kiépíteni a teljes csőrendszert, beépítették a szűrőt és a termálkút 2023. június 15-én megkezdte a víz kitermelést.

A Bayer Construct Zrt. kivitelezésében megvalósult hivatalos nevén: Zenit projekt célja a **geotermikus energia hasznosítása** a Zugló Városközpont épületeinek — hét irodaépület és egy lakóépület — **fűtése és melegvíz-ellátása**, valamint az **Újpalotai távhőközvet részbeni hőellátása**. A rendszer zárt, a ZVK-II. jelű termelő kútból kinyert termálvíz hőenergiáját hasznosítja, majd a lehűlt víz a ZVK-I jelű kútba kerül visszasajtolásra.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya, mint elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2025. október 31. napján kibocsátott határozatában megállapította, hogy a Bayer Construct Építőipari és Szolgáltató Zrt. által tervezett tevékenység — a „Zugló Városközpont” geotermikus hőhasznosítását szolgáló termelő és visszasajtoló kutak üzembe helyezése — **nem jár jelentős környezeti hatással, ezért környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.**

A környezetvédelmi szerv szakmai álláspontja szerint a projekt **megfelel a vonatkozó jogszabályoknak**, ugyanakkor a kivitelezés, illetve üzemeltetés során **biztosítani szükséges a vízbázisok védelmét, a hulladékkezelési, zaj- és levegőtisztasági követelmények betartását, valamint az örökségvédelmi előírások teljesülését.**

A hatóság ezzel egyidejűleg megállapította azt is, hogy a tevékenység a **bányafelügyeleti és környezetvédelmi engedélyek birtokában megkezdhető.**

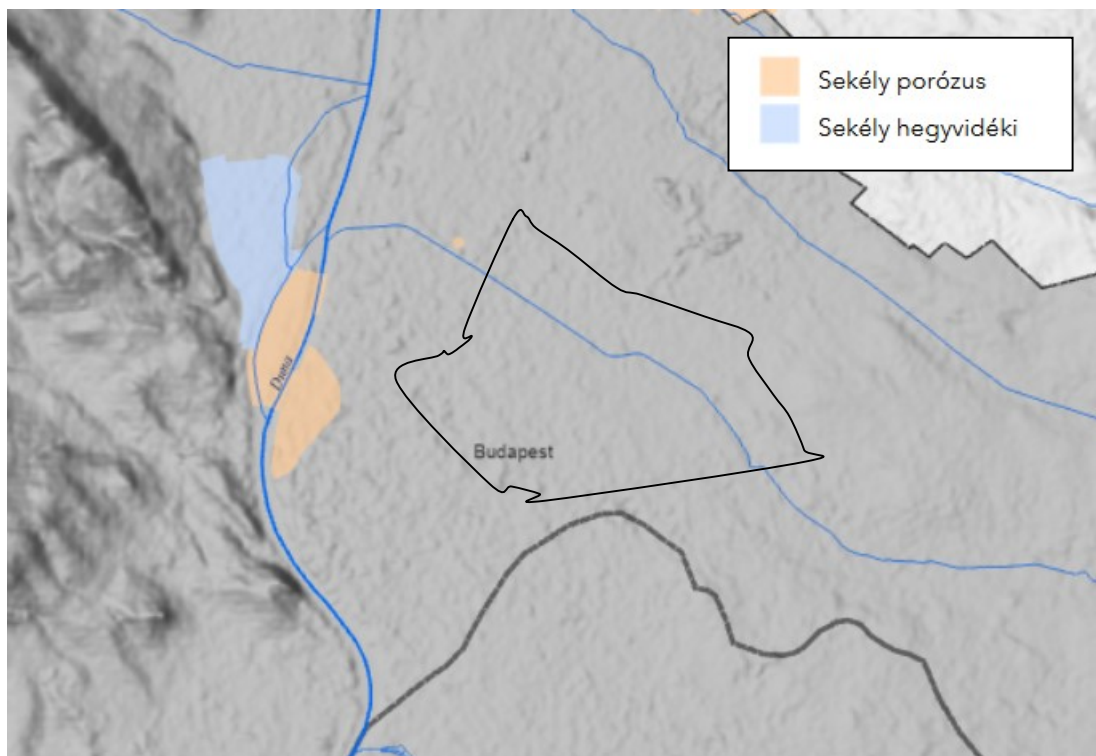
Ivóvízbázisok jellemzői:

A VGT3 alapján, a kerület területén található ivóvízbázisokat az alábbi táblázat szemlélteti:

Víztest típusa	Víztest neve
sh.1.6 1-9 alegység	AID263 Budapest III., Budaújlaki, üzemelő
sp.1.13.1 1-9 alegység	ALF869 Budapest XIII. Radnóti úti galéria tartalék
sp.1.13.2 1-9 alegység	AID265 Budapest XIII. Margitszigeti vmt., üzemelő

A kerületben található gyógyvizeket az alábbi táblázat mutatja be:

Kataszteri szám	Település	Kút jelölése	Víz kereskedelmi elnevezése	Vízkeimiai jelleg	Ásványvíz/ Gyógyvíz	Felhasználási mód
B-21	Bp. XIV. ker.	Széch. I	Széchenyi István	(Na,Ca,Mg) (Cl,SO ₄ ,HCO ₃)	ásványvíz	fürdési célú
B-13	Bp. XIV. ker.	Széch II.	Szent István	(Na,Ca,Mg) (Cl,SO ₄ ,HCO ₃)	gyógyvíz	ivóvíz, fürdési célú
B-24	Bp. XIV. ker.	Paskál	Zugló gyöngye	(Na,Ca,Mg) (Cl,SO ₄ ,HCO ₃)	gyógyvíz	ivóvíz, fürdési célú

11. ábra: Vízbázisok elhelyezkedése Zugló közelében (VGT3)

A felülvizsgált Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Terv alapján, az 1-9. Közép-Duna tervezési alegységben belül, Zugló térségében, az alábbi, mennyiségi és minőségi állapotokkal jellemezhető, felszín alatti víztestek találhatók.

A víztesteket úgy mutatjuk be, hogy látható legyen a vízyűjtő gazdálkodási tervekben (VGT 1, VGT 2, VGT 3) megállapított mennyiségi és kémiai állapot, azok változása:

sp.1.13.1 Duna bal parti vízyűjtő – Vác-Budapest” sekély porózus víztest	mennyiségi állapot	kémiai állapot
VGT1	jó	gyenge
VGT2	jó, de gyenge kockázata	gyenge
VGT3	jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata	gyenge

h.1.7 "Börzsöny, Gödöllői-dombvidék - Duna-vízyűjtő” hegyvidéki víztest	mennyiségi állapot	kémiai állapot
VGT1	jó	gyenge
VGT2	jó	jó
VGT3	jó	jó

pt.1.2 Nyugat-Alföld porózus és hasadékos termál víztest	mennyiségi állapot	kémiai állapot
VGT1	gyenge	jó
VGT2	jó	jó
VGT3	jó	jó

kt.1.3 Budapest környéki termálkarszt víztest	mennyiségi állapot	kémiai állapot
VGT1	gyenge	jó
VGT2	jó	jó
VGT3	jó	jó

A Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság az alábbiakat fogalmazta meg:

„Felhívjuk a figyelmet, hogy bár jelenleg a VGT3 szerint a kt.1.3 Budapest környéki termálkarszt víztest mennyiségi és kémiai minősítése egyaránt jó, azonban a XIV. kerület területén lévő fürdési, gyógyászati és geotermikus célú termálvíz használatok a vízkészlet jelentős és növekvő igénybevételével járnak.

A vízhasználatban történt/történő jelentős változások miatt a víztest szigorú monitoringja az elsődleges cél annak jó mennyiségi és minőségi állapotának megőrzése, valamint az engedélyezett vízhasználatok fenntarthatósága érdekében.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága által 2023-2024-ben végrehajtott Budapest Geotermikus Kutatási Program eredményei alapján a XIV. kerület területén új termálvíz kivételek engedélyezése, vagy a meglévő lekötött kontingensek növelése nem javasolható.

Az sp.1.13.1 Duna bal parti vízgyűjtő – Vác-Budapest” sekély porózus víztest a VGT3 besorolása szerint mennyiségileg jó, de fennáll a gyenge állapot kockázata minősítésű, kémiai szempontból pedig gyenge minősítésű. A víztest állapota hosszú évek óta nem javult.

A kevésbé igénybevett h.1.7 "Börzsöny, Gödöllői-dombvidék - Duna-vízgyűjtő” hegyvidéki víztest és a pt.1.2 „Nyugat-Alföld” porózus és hasadékos termál víztest jó mennyiségi és minőségi állapota feltehetően nem fog romlani.

Vízbázis védőidomok:

- A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. által üzemeltetett Paskál Gyógy- és Strandfürdő termálkútjának 35100/17581-11/2022.ált. számú határozattal kijelölt hidrogeológiai védőidoma és védőövezetei.
- A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. által üzemeltetett Széchenyi Gyógyfürdő és Uzsoda termálkútjainak 35100/19164-22/2021. ált. számú határozattal kijelölt hidrogeológiai védőidoma.
- A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. által üzemeltetett Széchenyi Gyógyfürdő és Uzsoda hidegvizes talajvíz kútjainak védőidoma határozattal nincs kijelölve. A lehatárolás/kijelölés jelenlegi helyzetéről javasoljuk az üzemeltető megkeresését.
- A létesülő Zugló Városközpont létesítés alatt álló geotermikus kútpárjának geotermikus védőidoma a jövőben kerül majd meghatározásra és kijelölésre. „

Jogszabályi előírások

A felszíni vizek minőségének védelmével a 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet foglalkozik. A rendelet 5. § (1) bekezdése szerint tilos a felszíni vizekbe, illetve azok medrébe bármilyen halmazállapotú vízszennyezést okozó anyagot juttatni az engedélyezett vízi létesítményen bevezetett a.) határértéknek megfelelő, b.) határérték alatti e rendelet alapján engedélyezett kibocsátások kivételével.

Továbbá a használt, illetve szennyvizet közvetlenül vagy közvetve felszíni vízbe kibocsátó létesítmény létesítéséhez, bővítéséhez, illetve a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben meghatározott jelentős változással járó fejlesztéséhez, valamint a működésének megkezdéséhez és működtetéséhez, a létesítményt engedélyező hatóságok engedélye szükséges.

A földtani közeg és a felszín alatti vizek védelmével a 219/2004. (VII.21) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) foglalkozik. A Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint a tevékenységek nem eredményezhetnek kedvezőtlenebb állapotot, mint amit a felszín alatti víz, a földtani közeg (*B*) szennyezettségi határértéke vagy az annál magasabb (*Ab*) bizonyított háttér-koncentráció, továbbá az (*E*) egyedi szennyezettségi határérték, illetve kármentesítés esetében a (*D*) kármentesítési célállapot határérték jellemez. A Korm. rendelet 10. § (2) bekezdés alapján tilos:

- az 1. számú mellékletben szereplő szennyező anyagnak, illetve az ilyen anyagot tartalmazó, vagy lebomlásuk esetén ilyen anyag keletkezéséhez vezető anyagnak közvetlen, fokozottan érzékeny területen közvetett bevezetése a felszín alatti vízbe, valamint bevezetése olyan mesterséges tóba, amely közvetlen kapcsolatban van a felszín alatti vízzel,
- a felszín alatti vízbe veszélyes anyagok közvetett bevezetése.

II. 1. 3. Földtani közeg, talaj

A kerület talajra gyakorolt hatása

Zugló esetében minőségi probléma a talajok szennyeződése. A talajszennyezés egyik meghatározó forrása az egykori megszűnt és a jelenlegi ipari telepek, üzemek által okozott talajszennyezés.

A földtani közeg védelmi, illetve kármentesítési szempontból a kerület legproblémásabb részei a Rákosrendező pályaudvar, és az egykori REANAL Zrt. telephelyei.

Rákosrendező pályaudvart érintően jelenleg két részterületen van folyamatban kármentesítés, az egykori feladókút/hordós olajtároló, illetve a tartálpark területén. Jelenleg mindkét részterületen kármentesítési monitoring zajlik, ugyanakkor a MÁV Zrt. tájékoztatása alapján a teljes Rákosrendező pályaudvar területén tényfeltárás tervezett a jövőbeli fejlesztési célokkal összefüggően.

Az egykori REANAL Zrt. (jelenleg RF Chemistry Zrt. „f.a.”) telephelyein a több évtizedes gyógyszer és gyógyszer alapanyag gyártási tevékenységből eredő felszín alatti, beavatkozást igénylő szennyezés alakult ki, mely a telephely környezetében lévő ingatlanokra is átterjedt. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi kötelezett felszámolás alatt áll, a kármentesítés vonatkozásában évek óta nem történt előrelépés.

A PVMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya 2023. szeptember 12. napján kelt, PE-06/KTF/29157-10/2023 ügyiratszámú határozatával Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatát a Budapest XIV. kerület, Rákospatak utca, **30874/7 helyrajzi számú „kerületi közút”** besorolású közterület **ingatlanon** – ideértve az ingatlanon található, RF Chemistry Zrt. „f. a.” telephelyének

szabadon bejárható épületrészében és annak belső és Deés utca felüli udvarát is – jogellenesen elhelyezett **hulladékokkal kapcsolatos teendőkre** (besorolás, ártalmatlanítás, elszállítás, további hulladékelhelyezés megakadályozása) **kötelezte**.

Önkormányzat a fentiekben körül írt hulladékmentesítési feladatok elvégzésére vállalkozási szerződés kötött., a szerződés 2024. március 27. napján került aláírásra.

A fenti ügyiratszámú **határozatban foglalt kötelezettségek teljesítése érdekében** az Önkormányzat, az említett határozatban megjelölt kötelezettként, illetve ingatlantulajdonosként, a **30874/7 helyrajzi számú**, „kerületi közút” **besorolású közterületi ingatlanon** – ideértve az ingatlanon található, RF Chemistry Zrt. „f. a.” telephelyének szabadon bejárható épületrészében és annak belső és Deés utca felüli udvarát is – **jogellenesen elhelyezett hulladékok ártalmatlanítását és elszállítását elvégezte**, valamint a **közterületre történő további jogellenes hulladékelhelyezés megakadályozása érdekében a közterületet** – mint annak tulajdonosa – **elkerítette**.

Az elkerítés a jelenleg is meglévő (a tárgyi épületet körülvevő) kerítés igénybevételével, annak helyreállításával, valamint a bejárati rész lekerítésével valósult meg.

A PVMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályát 2024. május 16. napján hivatalos levélben tájékoztattuk a PE-06/KTF/29157-10/2023 ügyiratszámú határozatban foglalt kötelezés végrehajtásáról, azaz a hulladékok elszállításának megtörténtéről.

Tájékoztattuk továbbá a PVMKH-t, hogy a további hulladék elhelyezés megakadályozása érdekében a teljes telephely, valamint a 30874/7 hrsz-ú ingatlanon (kerületi közút) található főépület rész lezárása is megtörtént.

A volt REANAL gyárterület fennmaradó részéről a veszélyes és nem veszélyes hulladékok elszállítására a terület tulajdonosával szemben a szükséges hatósági intézkedéseket megtenni a PVMKH jogosult.

A REANAL Zrt. Telepes utca 54-56-Rákospatak u. 44-48- Argentína tér 8.szám (31131 hrsz) alatti volt ipari területen ingatlanfejlesztést terveznek. A kármentesítés ügyében a telephely tulajdonosa, az RFTH Zrt. „f.a.” megbízásából tényfeltárási dokumentáció készült, és került benyújtásra a Környezetvédelmi Hatósághoz. A záródokumentáció elbírálása folyamatban van. A vizsgálati eredmények alapján beavatkozási terv elkészítésére lesz szükség, a tervezett ingatlanhasznosítással összhangban.

Budapest XIV. kerületben az alábbi folyamatban lévő, vagy lezárt kármentesítésekkel érintett területek találhatóak:

Kötelezett neve	Helyrajzi szám	Státusz	Szennyezőanyagok
Schweidel Investment Kft.	30005/9	lezárt kármentesítés	TPH
MÁV Zrt. (Rákosrendező)	29834/8 és 29834/10	kármentesítési monitoring	TPH. BTEX, PAH
MÁV Zrt. (Rákosrendező)	29834/10	kármentesítési monitoring	TPH. BTEX, PAH

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

BN Ingatlanfejlesztő Zrt.	31887 és 31884	lezárt kármentesítés	TPH, BTEX
MÁV Zrt.	29737/2	lezárt kármentesítés	TPH, BTEX, PAH
Városliget Zrt.	29732/11	lezárt kármentesítés	PAH*, arzén
Közbeszerzési Elektronikus Főigazgatóság	31951/4	kármentesítési monitoring	TPH*, PAH
Récsei Holdings Ingatlanhasznosító Kft.	32830/1	beavatkozás és kármentesítési monitoring	TPH, BTEX*, PAH
RF Chemistry Zrt. „f.a.”	31131	tényfeltárás, tartós környezeti kárral érintett terület	BTEX, halogénezett alifás és aromás szénhidrogének, fenolok, tetra-hidrofurán, izopropil-alkohol, glikolok, fémek és félfémek
Gladiátor III. Ingatlanbefektetési alap	32329	kármentesítési monitoring	alifás szénhidrogének, policiklikus aromás szénhidrogének, halogénezett alifás szénhidrogének, fémek és félfémek

*PAH: policiklikus aromás szénhidrogének

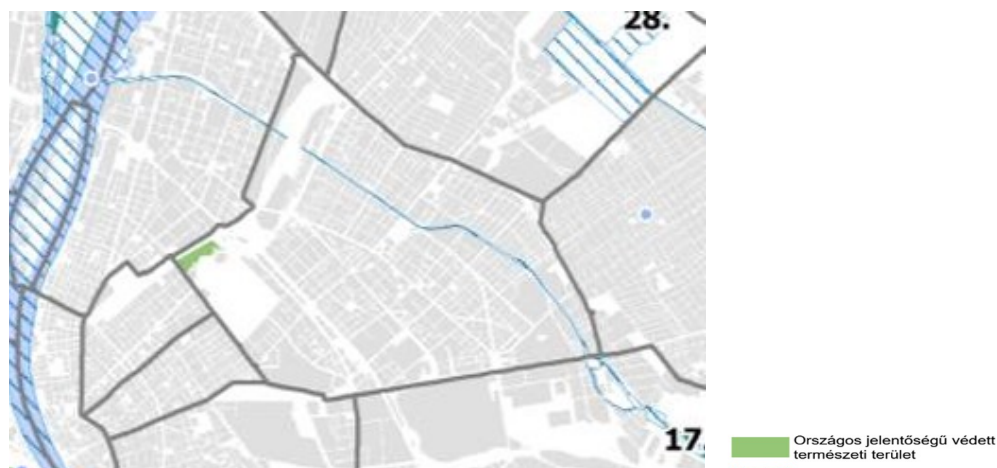
TPH: összes alifás szénhidrogén

BTEX: benzol, toluol, etil-benzol, xilolok, egyéb alkilbenzolok

Fontos megjegyezni, hogy kármentesítési szempontból a Zuglót esetlegesen érintő jövőbeli -a köz érdekében végzett- környezeti kármentesítéssel érintett területeken a Kvt. 101. § (4) bekezdés alapján az ingatlan tulajdonosa a kármentesítés eredményességének biztosítása érdekében a területhasználatot,-az elviselhető meg nem haladó mértékben- akadályozó munkákat a szennyezett területek tulajdonosai tűrni kötelesek.

II. 1. 4. Természetvédelem

A XIV. kerületben egyetlen védett természeti terület található, amely a Fővárosi Állat- és Növénykert (a továbbiakban: FÁNK). A természetvédelmi terület a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság közigazgatási fennhatósága alá tartozik.

12. ábra: Védett területek Zuglóban (Forrás: Budapest Környezetvédelmi Programja 2021-2026)

A FÁNK az ország legnagyobb zoológiai gyűjteményével rendelkezik, köztük védett és fokozottan védett állatfajok egyedeinek nyilvántartását végzik. A FÁNK növénygyűjteménye mintegy 3 500 különféle fajból, alfajból és változathoz áll, a botanikai gyűjtemény igen fontos része a park fás szárú növényállománya, az úgynevezett dendrológiai gyűjtemény. A kert területén több mint 60 hazánkban természetvédelmi védeltséget élvező növényfaj él.

Az Országos Ökológiai Hálózat

Földrajzi szempontból a kerület egyik legjellegzetesebb táji adottsága a kerület területén átfolyó Rákos-patak mint ökológiai folyosó, mely az országos Ökológiai Hálózat elemét képezi. Zugló területén más ilyen besorolás alá tartozó természetvédelmi terület nem található.

NATURA 2000 területek

Zugló területén NATURA 2000 területek nem találhatók.

Természeti területek és kertészeti értékek

Zugló arculatának markáns elemei az utakat szegélyező fasorok, melyek több más elemmel együtt a zöldfelületi rendszer gerincét adják. A fasorok a városkép kialakításában kiemelkedő szerepet játszanak. Napjainkban a kerület legtöbb utcája fásított, ezen fák városképi és ökológiai értéket képviselnek.

A XIV. kerületben helyi jelentőségű védett természeti érték Zugló közigazgatási területén nem található, helyi rendeletben nem rögzített, mégis értékkel bíró fasorok a következők:

- Czobor utca: egyöntetű idős nyugati ostorfa
- Miskolci utca: egyöntetű idős nyugati ostorfa
- Zsigárd utca: Egyöntetű idős nyugati ostorfa
- Egressy úti fasor nyugati ostorfa

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testülete megalkotta az 50/2025. (XII. 11.) önkormányzati rendeletét a kerületi értékről, melynek hatálya kiterjed az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanokon lévő fás szárú növényekre, fasorokra.

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

Kerületi értéknek minősül a Budapest Főváros XIV. kerülete szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény, fasor. Az előírásoknak megfelelő fás szárú növény, fasor kerületi értékkel nyilvánítására bárki tehet javaslatot a rendelet 2. melléklete szerinti adatlap kitöltésével. A kerületi értékkel nyilvánított fás szárú növény, fasor karbantartása és fenntartása, gondozása az Önkormányzat feladata.

A helyi jelentőségű természetvédelmi területek állapota

A helyi jelentőségű természetvédelmi területek állapotértékeléséhez szükséges vizsgálati, adatgyűjtési eljárás, továbbá adatértékelés kialakított módszertanának alkalmazását a korábbi évekhez hasonlóan a Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatóság – amelynek alapvető közfeladata többek között a Fővárosi Önkormányzat illetékességi területein a közterület-felügyeleti feladatainak ellátása – keretein belül működő önkormányzati természetvédelmi örök őrszolgálat folytatta. A protokoll alapján valamennyi helyi jelentőségű természetvédelmi területre vonatkozóan az özönnövények és tájidegen fajok aktuális borítottságának becslését készítette el. A tájidegen, idegenhonos és invazív fajok jelenléte és egyes esetekben terjedése továbbra is az egyik legjelentősebb veszélyeztető tényező az őshonos élővilágra nézve. Elsősorban a síkvidéki élőhelyeken jelentkező folyamat visszaszorítása sokszor minden erőfeszítés ellenére sem garantálható. Míg a fásszárúak esetében a folyamatos és szakszerű eltávolítás eredményes tud lenni, addig a lágyszárú inváziós fajok terjedésének megállítása rendszeresebb és intenzívebb beavatkozást igényel.

Az inváziós fajok visszaszorításában – a természetvédelmi területek kezeléséért felelős BKM Nonprofit Zrt. mellett – számos civil szervezet (Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület, az Erdőmentők Alapítvány, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem stb.) is részt vesz.

A fent említett természetvédelmi oltalom alatt álló értékeket az országos ökológiai hálózat övezeti rendszere – azokat részben átfedve – egészíti ki, amit a területrendezés többször megújított törvényi szabályozása kisebb módosításon túl, a főbb rendelkezéseket tekintve nem változtatott meg. A hálózat magterületből, pufferterületből és ökológiai folyosóból áll. A magterület részben átfedésben van a természetvédelmi oltalom alatt álló területekkel, de a magterületbe tartoznak további, természetvédelmi szempontból értékes, de természetvédelmi oltalom alatt nem álló területek is. A magterületeket pufferterületek veszik körül, az ökológiai folyosó pedig összeköti az előbbi értékes élőhelyeket.

Épített környezet, műemlékek

Helyi védelem

Fővárosi helyi védelem

Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlése a településképp védelméről szóló 30/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendeletében határozza meg a helyi védelemmel kapcsolatos szabályokat. A kerületben 149 épület és 4 épületegyüttes áll fővárosi helyi védelem alatt.

Kerületi helyi védelem

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének Zugló városkép védelméről szóló 10/2021. (II.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza a helyi (kerületi) védelem általános szabályait.

Műemlékvédelem

Zuglóban található fontosabb műemlékek

- **Hermina kápolna (Hermina út 23/A)**
- **Széchenyi Gyógyfürdő és Uszoda**
- **Fővárosi Állat- és Növénykert**
- **Magyar Állami Földtani Intézet (Stefánia út 14, Szabó József köz 2-4.)**
- **Teleki Blanka Gimnázium (Ajtósi Dürer sor 37., Hermina út 9-15., Ida u.6.)**

A XIV. kerületet nem érintik a műemlékvédelem sajátos tárgyai.

Műemléki területek

Zuglóba átnyúlik az egyik budapesti világörökségi helyszín: az Andrássy út és történelmi környezete a Hősök terével. A tér védőövezete a Városliget, mindkettő műemléki területként védett 2002 óta UNESCO világörökségi elismertséggel rendelkezik. A téren egyedi műemléki védelem alatt áll a millenniumi emlékmű, a Mücsarnok épülete és a Szépművészeti Múzeum. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) melléklete alapján, a Hősök terét (a tér közutak által közrefogott területét) nemzeti történelmi emlékhelyként törvényileg nyilvántartják.

Régészeti védettség

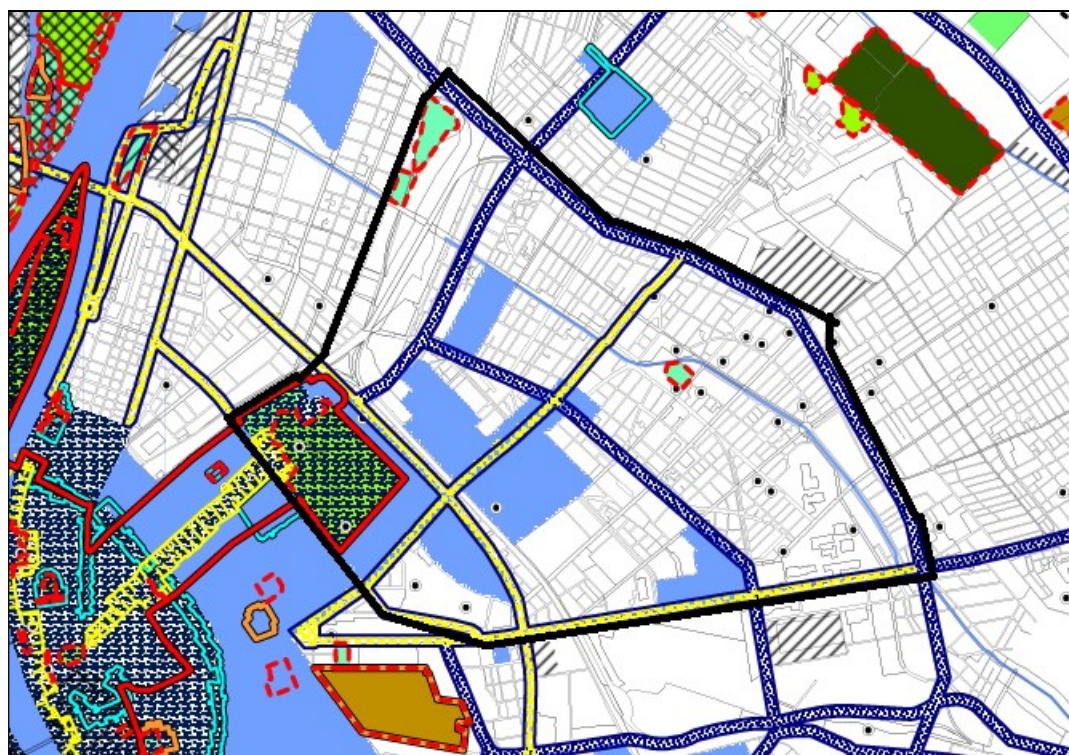
A kerületben egyedi régészeti védelem alatt álló ingatlan nem található.

A Kötv. 7. § 37. pontja alapján „régészeti örökség: az emberi létnek a föld felszínén, a föld vagy a vizek felszíne alatt és a természetes vagy mesterséges üregekben 1711 előtt keletkezett érzékelhető nyoma, amely segít megismerni az egyetemes kultúrát, az emberiség történetét, kapcsolatát környezetével, valamint hozzájárul az ország területén élt népek és a nemzet történelmének rekonstruálásához, igazolja, bemutatja, alátámasztja népünk eredetét és fejlődését, továbbá amellyel kapcsolatos információszerzés fő forrásai a feltárás és egyéb kutatási módszere”.

A Budapest XIV. kerület területén a régészeti lelőhelyek nagy vonalakban a Rákos-patakot kísérő sávban, illetve a ma már nem létező, de nagyjából a Hungária krt. vonalában futó vízfolyás partján valószínűsíthetők. A kerület régészeti védettség alatt álló területeinek nyilvántartási száma, a 67.381 régészeti lelőhely alatt van.

A lelőhelyeket a nagymértékű elfedtség miatt hagyományos régészeti terepbejárási módszerrel felderíteni, azonosítani nem lehet Zugló Fejlesztési Koncepció 2012-2020 szerint. A lelőhelyek meghatározásának alapja a korábbi évtizedek földmunkáihoz kapcsolódó leletmentések, régészeti megfigyelések adatai, a legutóbbi évtized építkezéseikhez köthető módszeres megelőző feltárások eredményei alapján kikövetkeztetett lelőhelyterképek. A korábbi lelet-előfordulások gyakran homok- és agyagbányászathoz

vagy építkezést megelőző tereprendezéshez kötődtek, a leletmentéseket azonban nem követte módszeres feltárás.

JELMAGYARÁZAT:

VÉDETT ELEMEEK:

- Világörökség területei
- Műemléki jelentőségű területek
- Egyedi határozattal kijelölt műemléki környezet
- Fővárosi értékvédelmi területek
(az 54/1993. (1994. II. 1.) Főv. Kgy. számú rendelet és módosításai alapján fővárosi védettségű épületegyüttesek)
- Védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek
- Nyilvántartott régészeti lelőhelyek
- Országos jelentőségű védett természeti területek
- Helyi (fővárosi) jelentőségű védett természeti területek, értékek

VÉDELEMRE TERVEZETT ELEMEEK:

- Városképi, városszerkezeti szempontból kiemelten védendő karakterű területek
- Városképi, városszerkezeti szempontból védendő karakterű területek
- Városképileg kiemelten kezelendő, látványérzékeny nyomvonal
- A város látványának feltárulása szempontjából kiemelten kezelendő nyomvonal
- Védelemre javasolt erdőterületek
- Védelemre javasolt jelentős zöldfelületű intézménykertek
- Védelemre javasolt közparkok, terek, kertek
- Védelemre javasolt temetők

13. ábra: Zugló építészeti és természeti örökség védett és védelemre tervezett elemei (Forrás: Budapest Főváros településszerkezeti terve)

II.2. Települési és épített környezet állapota

II.2.1. Településszerkezet, területfelhasználás

Településszerkezet

Zugló épített környezetét a városrész történelmi fejlődése határozta meg. Ilyen, a kerület térképét átrajzoló beavatkozás volt a II. világháború utáni tömeges lakásépítési hullám.

A Városliget, Stefánia út és belső Thököly út környéke már a XIX. században fejlődésnek indult, és a XX. században Pest talán lelegegánsabb lakóövezete lett. Ma ezt a területet a nagykövetségi-, és intézményi épületek jellemzik egyrésztől, másrésztől felújításra szoruló vagy szanálандó lakóépületek a főútvonalak környékén és Istvánmező városrészben.

A Városliget környékét lehatároló Mexikói úti vasúton túl elterülő Herminamező a XX. század elején vált Pest jobb módú polgárainak lakhelyévé és ennek megfelelően ma is zöld területekkel körülvett társasházak jellemzik. Kiszugló, Nagyzugló városrészek újabb kori lakóterületi fejlesztések kevésbé elegáns kivitelben. Az ezeken túl elterülő Törökőrön sok rehabilitációra váró vagy szanálандó lakóépület van.

A Rákos-patak környéke, Alsórákos, Rákosfalva inkább a környező agglomerációs településekhez hasonlóan fejlődött a XIX. század második és a XX. század első felében, családi házas településszerkezetben, amit a XX. század második felében épített nagy lakótelepek megbontottak.

A korábban Istvánmezőn és Törökőrön jelentős iparral rendelkező kerületben ma már ipari övezetek nincsenek. A rendszerváltás óta Zugló városfejlesztése a korábbi ipari területek lakó övezetté alakításával, foghíjtelkek beépítésével, lakóházak szanálásával és rehabilitálásával történik.

Zugló Budapest zónarendszerében alapvetően az átmeneti zónában található (a Városliget területe a belső zónába, a Szederkény utca – Vazul utca – Vezensy utca által határolt terület az elővárosi zónába esik). Az átmeneti zóna területfelhasználási szempontból átmenetet képez a belső és az elővárosi zóna között. Ennek megfelelően a kerület területfelhasználás szempontjából is vegyes képet mutat azzal, hogy a lakófunkció a domináns. Zugló beépítése 80%-ban kialakultnak tekinthető, így jelentős szerkezeti változás az átalakuló területeken (elsősorban a Rákosrendező területén) tervezett csak.

Különös figyelmet kell fordítani Zugló építészeti értékeire, nemcsak az országos, fővárosi és kerületi védettségű ingatlanok vonatkozásában, hanem a speciális szabályozást igénylő területeken is.

A kerület lakásállományának jelentős részét a nagyvárosias, telepszerű lakóterületeken található lakások teszik ki, ezek közül is minden ötödik paneles technológiával épült. Az elmúlt két évtizedben a legmarkánsabb változás a lakásépítésben volt megfigyelhető: a 90-es évek végétől megnőtt az igény a kertvárosi környezetben épült lakások iránt, így ebben az időszakban jelentős mennyiségű lakás épült Zuglóban. Az intenzívebben beépülő

lakóterületek infrastrukturális terhei alapvetően az Önkormányzatot terhelték, de jelentős feszültséget generált a lakosság körében is (elsősorban a közúti közlekedés és a parkolás vonatkozásában).

A tömeges, lakópark jellegű lakásépítéssel szemben nagyobb hangsúlyt, kellő ösztönzést kell biztosítani a meglévő lakásállomány megújulásához, rekonstrukciójához. A foghíjszerűen megüresedő telkeken épülő új épületek, illetve a meglévő lakóépületek átépítése, bővítése jelenthetnék az egyes városrészek folyamatos és harmonikus megújulását.

A jelenlegi tendenciák alapján várhatóan meg fog nőni az igény a bérlakások iránt, melyek kellő mobilitást tudnak biztosítani. Az elkövetkező 10-20 évben elkerülhetetlen lesz, hogy az Önkormányzat nagyobb arányban bővítse a bérlakásállományát, ezért minden lehetőséget mérlegelni kell annak érdekében, hogy az Önkormányzat rendelkezésére (nem feltétlenül tulajdonában) álló bérlakások számában jelentős növekedést lehessen elérni. Az Önkormányzat piaci alapon működő bérlakás hálózatot hozhat létre, melyet szociális támogatással egészíthet ki. Ezzel elkerülhető egyes területek szegregálódása is.

A zuglói lakóterületekre jellemző zöld karakter vonzó célponttá teszi a kerületet a lakáskereső körében, ezért a kialakult zöldfelületi arányt, a tömbbelsőben található zöldfelületeket továbbra is meg kell őrizni.

A zuglói lakótelepek presztízs-értéke, műszaki és szociális állapota összvárosi viszonylatban – az építésük óta eltelt kb. 60 év ellenére is – magas, mely komplex rehabilitációs programokkal tovább növelhető, megőrizve így a jelenlegi kedvező ingatlanpiaci pozícióját.

A kerület hosszútávon várható intézményterületi igényei a jelenleg hatályos tervek keretei között kielégíthetők, azaz további területi bővítésre nem kell számítani. A kerület intézményhálózata nagyrészt kiépült.

Jelentős kereskedelmi célú fejlesztés a Bosnyák téren és a Rákosrendező területén várható. A Bosnyák tér és környékén található városközponti területek kerületközponti (fővárosi mellékközponti) funkciókkal való megtöltése településszerkezeti változtatást nem igényel. Kiemelt cél a hiányzó kerületközpont megvalósítása, mely a szolgáltatások széles körét (igazgatás, egészségügyi, kulturális és rekreációs funkciók stb.) tudná biztosítani a lakosság számára. Az Őrs vezér tere, mint mellékközpont fejlesztése fontos önkormányzati feladat, cél az intermodális csomópont gyalogosbarát fejlesztése, biztonságosabbá tétele, a Sugár áruház, HÉV végállomás körüli környezet rendezésével, zöldfelületek létrehozásával.

Az elfogadott ZIFFA és a Budapest Főváros által készített tanulmányterv alapján Rákosrendező területe Zugló egyik legnagyobb zöldinfrastruktúra fejlesztési potenciállal rendelkező terület. A vasúti terület nemcsak a kerület, hanem Budapest zöld – és kékinfrastruktúra fejlesztéseinek egyik kiemelt helyszíne. Rákosrendező területén a Rákospatak Tatai utca – M3 autópálya közötti szakaszának revitalizációja – a földalatti csatorna kibontásával – megvalósul, a patakából duzzasztott tó kerül kialakításra, valamint egy új,

teljes értékű zöldfelülettel rendelkező kb. 25 ha kiterjedésű városi parkkialakítása tervezett hosszútávon. Rákosrendező területének megújítása -a kapcsolódó városfejlesztési projekttel együtt- több évtizedet igénybe vevő feladat lesz.

Intézményterületi bővítés egyedül az átalakuló Rákosrendező területén képzelhető el, annak barnamezős fejlesztése során. A kerület beépítésre szánt különleges területei – egészségügyi terület, sportterület, állat- és növénykert – a jelenlegi területeiken belül fejleszthetők, korszerűsíthetők, bővíthetők. Szükség esetén a Rákosrendező átalakuló területén újabb különleges terület, és a közeli Városliget „folytatásaként” nagyobb egybefüggő zöldterület, közpark jelölhető ki.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a jelentős turisztikai célforgalmat vonzó létesítményekre és azok energiahatékony üzemeltetésére. Vonzóvá kell tenni és ki kell használni a gyógyidegenforgalom kerületben lévő kedvező adottságait.

A gazdasági területek jellemzően a vasútvonalak mentén találhatóak nagyobb, összefüggő területegységként (részben intézményi típusú területfelhasználással). Fontos cél a jelenleg nem működő vagy csak részben igénybevett létesítmények és telephelyek környezettudatos „újrahasznosítása”, a munkahelyek számára szolgáló területek megtartása.

A Rákos-patak mentén tervezett „zöldfolyosó” megvalósítása, közösségi funkciókkal való megtöltése (pld. közösségi kert, kutya-futtató, tanösvény, futópálya) minőségi javulást eredményezne a környező területek zöldfelületei vonatkozásában, ugyanakkor megfelelő ökológiai kapcsolatot is biztosítana az ökológiai hálózat további elemei között.

A közterületi fasorok – mint lineáris zöldfelületi elemek – teremtenek kapcsolatot az egyes nagyobb kiterjedésű zöldfelületek között, városszerkezeti szempontból zöldfelületi hálózatot alkotnak. Fontos, hogy az infrastrukturális elemek kialakítása, felújítása során helyigényük biztosított legyen.

A kerület úthálózati szerkezeti adottsága – a főváros úthálózati adottságából következően – a gyűrűs-sugaras úthálózat, melyet a határoló vasúti területek néhány átkelő-pontra sűrítik. A kerületbe be- és kilépő forgalmi sávok száma (kapacitása) nincs egyensúlyban. Az úthálózat differenciált fejlesztésével ezen egyensúlyt meg kell teremteni.

Elsődleges cél az M3 autópálya fővárosi (kerületi) bevezető szakasza terhelésének csökkentése – a Kós Károly sétány forgalommentesítése –, mellyel a szomszédos beépített területek környezeti terhelése csökkenthető.

További feladat a kelet-nyugati, gyűrű irányú forgalom „zökkenőmentessé” tétele, melynek elengedhetetlen része a Szegedi úti felüljáró megépítése. A XIII. és XIV. kerület között létrejövő közlekedési kapcsolat fővárosi szempontból is kiemelt szerkezeti jelentőséggel bír. A 3-as villamos meghosszabbításával „körúti” tömegközlekedési körgyűrű jönne létre, mely felfűzné a X. kerület, a XIV. kerület és a XIII. kerület kerületközi területeit.

Szintén a gyűrű irányú forgalom erősítését jelenti az ún. Körvasút sori körút (a hozzá tartozó Duna-hidakkal), mely területileg csak nagyon kis mértékben érinti a kerületet,

ugyanakkor jelentős változásokat eredményez Zugló vonatkozásában (is): a kapcsolati jelentőségén túl a környező területek átértékelését is eredményezi.

Zugló úthálózatának másik jellegzetességét az 1917-es nagyvonalú szabályozási terv megvalósult elemei adják: a széles, íves vezetésű, több fasort is tartalmazó utak. Ezen megvalósult szakaszok keresztmetszetének megtartása fontos, annak ellenére, hogy az eredeti elképzelés megvalósulása mára – a környező beépítések miatt – ellehetetlenült.

A közúti kapcsolatok alakításában is a mennyiségi fejlesztések helyett a minőségi fejlesztéseknek kell előtérbe kerülniük, újabb közlekedési célú területek kijelölése egyedül az átalakuló Rákosrendező területén szükséges. Rákosrendező területét a tervek szerint az M1 millenniumi földalatti meghosszabbított vonala is feltárja.

A kerékpáros közlekedés vonatkozásában már mennyiségi fejlesztésre is szükség van: újabb területek bekapcsolása szükséges a kerékpárút hálózatba növelve ezzel a kerékpározók biztonságát.

Csökkenteni kell a jelentős mennyiségű közterületi parkolás okozta feszültséget, egyensúlyt kell teremteni a parkolási igények közterületi kielégítése és a közterületi zöldfelületek megóvása, fenntartása között.

Zugló jelentős része megfelelő tömegközlekedési kapcsolatokkal rendelkezik. Az ellátatlan területek tömegközlekedési útvonalakra történő rákapcsolása, illetve a meglévő tömegközlekedés fejlesztése, korszerűsítése, ésszerűsítése szerkezeti változást nem igényel.

A kerület területén az alapvető közműhálózatok kiépültek, a gerinchálózatok tartalékkapacitásokkal rendelkeznek. A közmű-infrastruktúra a területek fejlesztésére településszerkezeti, területbiztosítási szempontból – közterületen történő vezetésük okán – kevésbé vannak hatással. A fejlesztések során előnyben kell részesíteni a környezetkímélő, a megújuló energiát alkalmazó beruházásokat.

A Rákos-patak menti magasvezetésű nagyfeszültségű távvezeték a Rákos-patak környezetének fejlesztése szempontjából akadályt jelenthet, így célszerű felülvizsgálni annak a lehetőségét, hogy földkábelrel a légvezeték kiváltható-e, és ha igen milyen időtávon belül. A probléma megoldása azonban széles körű egyeztetést és tervezési folyamatot igényel.

Építésszabályozás

A kerület beépíthetőségét meghatározó helyi építési szabályzatot a Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatának Képviselő-testülete 11/2021. (III. 26.) számú önkormányzati rendeletével (ZÉSZ) hagyta jóvá, továbbá a Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta Zugló városképvédelméről szóló 10/2021. (III. 26.) számú önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: ZVR).

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény rendelkezéseit, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet, valamint a ZÉSZ és a ZVR előírásait együtt kell alkalmazni a területen. A ZÉSZ és a ZVR, valamint a további helyi rendeletek területi hatálya Zugló közigazgatási területe.

II.2.2. Zöldfelület gazdálkodás

A települések beépítettségi viszonyai, a beépített, burkolt felületek magas aránya jelentősen befolyásolják a relief-, hő- és vízháztartási adottságokat, megváltoztatva a természetes környezetet. Rendszerint annál nagyobb a változás, minél nagyobb a település mérete. A település területén és közvetlen környékén élő növénytömeg (a zöldfelületi rendszer), jellegétől, állományszerkezetétől, mennyiségétől és területi eloszlásától függően azonban nagyban képes ellensúlyozni ezeket a hatásokat, módosítja a helyi klíma alakulását, a hő- és vízháztartási viszonyokat, a levegő szennyezettségének mértékét stb. és ezen keresztül meghatározó szerepe lehet a település környezet-minősége, a település lakóinak fiziológiai közérzete kialakulásában. A települési zöldfelületi rendszerhez hozzátartozik minden növényzettel fedett terület, így a közparkok, fásított terek (játszóterek), fasorok, facsoportok, temetők, magánkertek, üzemi területek zöldfelületei stb. Kiemelt jelentőségűek a településeken belül található vizes élőhelyek.

A gondosan megtervezett települési zöldfelületi rendszer nem csak a lakosság komfortérzetét növeli, a környezet-egészségügyi helyzetet javítja (ún. kondicionáló hatása van), hanem a települések belterületét is bekapcsolja az egész országot behálózó zöldfelületi hálózatba. A zöldfelületi ellátottság természetesen a nagyobb városok urbanizáltabb környezetében még fontosabb.

Budapesten a zöldfelület-gazdálkodás feladatmegosztással folyik a fővárosi és a kerületi önkormányzatok között. A kerületi Önkormányzat tulajdonában lévő intézményi kertek fenntartását a kezelő végzi.

A parkok bruttó területe: 1.508.412 m², amely felületről lomb gyűjtése történik, a csak fűvel borított parkrész: 1.125.203 m² (extenzíven kezelt), az intenzíven kezelt terület (öntözött): 41.642 m², a biodiverz: 1,66 ha

16.107 fm sövény található, új ültetés nem volt, csak a korábbiak pótlása történt meg.

Cserjeágakat, cserjefelületeket kb. 50 helyszínen kezelnek.

2024-es ültetések: Nezsider park 4., Balázs park 4., Rákosszeg park 3-5., Ungvár u. 130., Argentína tér, Kerékgyártó u. osztósáv több helyszínen, Ilosvai Selymes tér játszótér mellett, Rákos-patak part, Ilosvai utcánál biodiverz gyep és ágyások, Füredi u. 5. és szelektív sziget helyén rózsza, Rákosfalva park 4. fagyal pótlása, Zalán u. 23. sarok Zuglószerépítés, Füredi u. 7. troli megállónál Zuglószerépítés, rózsza, Zászlós u., Egressy tér kutyafuttató mellett.

Összeségében 80-100 m² cserjefelület az új.

1.209 m² virágágyás található a kerületben, melyekben nyáron egynyári növények voltak, de ősszel nem volt lehetőségünk árvácskákat, díszhagymákat ültetni.

A közterületi játszóterek száma 46 db. A zöldterület egy lakosra vetített fajlagos értéke meghaladja a budapesti átlagot, de lényegesen elmarad az ajánlott 21 m²/lakos értéktől.

A sportpálya felújítások tekintetében 3 helyszínen (Szentmihályi út 23. mögött, Ond vezér útja 39-47. mögötti kis sportpálya, Újváros park 2.-nél a Móra Ferenc Általános Iskola előtti sportpálya) volt Mapei-burkolati rendszer kialakítása 2020-ban). A kerületben 2 db szabadtéri fitnesspark is található.

A Főváros által készített Mesterterv alapján a zuglói szakaszon részlegesen (Szugló utca és Mogyoródi út között), a közmű- és egyéb települési adottságok figyelembevétele mellett megvalósult a Rákos-patak revitalizációja. A revitalizáció folytatására az Önkormányzat a Rákos-patak Csömöri út – Kacsóh Pongrác út közötti szakaszára közterületalakítási tervet készített, valamint a Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzat Képviselő-testülete a 126/2025. (IV.24.) határozatával döntött az Ilosvai Selymes tér rekreációs övezetté alakításáról.

Az Önkormányzat tájékoztatása alapján a zöld felületekről lombgyűjtést végeznek, illetve extenzív kaszálást. A kiemelt területeken pedig intenzív kaszálási tevékenység folyik. Ezek jellemzően osztsávok a közutak esetében a hozzátartozó területekkel, lakótelepek a hozzátartozó területekkel, belterjes park jellegű területek, és egyéb területek. Ezeket az alábbi táblázat tartalmazza:

Terület	Lombgyűjtés (m2)	Kaszálás (m2)	Kiemelt területek (m2)
		Extenzív	Intenzív
Osztósávok + hozzátartozó területek	155 465	152 238	-
Lakótelepek + hozzátartozó területek	1 116 223	755 800	35 716
Egyéb belterjes	70 650	51 091	5 926
Egyéb területek	166 074	166 074	-
Összesen:	1 508 412	1 125 203	41 642

A közterületek közül az egyik legjelentősebb zöldfelület a turisztikai funkciót is betöltő Városliget. A 2013.évi CCXLII.törvény a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szól, amely törvény a hatálybalépésétől számított 99 éves időtartamra a Városliget az állam 100%-os tulajdonában álló Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt.vagyonkezelésébe került. A Városliget Budapest Főváros Közgyűlésének 14/1993. (IV. 30.) sz. önkormányzati rendelete alapján a kiemelt közcélú zöldterületek közé tartozik.

Kifejezetten jelentősek a korlátozottan használható, vagy zárt zöldfelületi elemek, az intézmény-kertek.

Allergén növények elleni védekezés

Allergén növényekkel kapcsolatos katasztert a Zuglói ZRt. nem készit.

Fakivágások és azok pótlása

Az Önkormányzat fakatasztert működtet.

Nyilvántartott fenntartott fasori és parkfa faegyedek száma: 56.713 db

- beruházás keretében telepített fák:
 - (2020: TRSZ keretében 41 db)
 - 2021: 95 db
 - 2024: 14 db
- Parkfa ültetések:

- 2020: 66 db
- 2021: 4 db
- 2022: 28 db
- 2023: 102 db
- 2024: 233 db
- Sorfa ültetések:
 - 2020: 219
 - 2021: 287
 - 2022: 228
 - 2023: 309
 - 2024: 226

Fakivágással, fapótlással kapcsolatos helyi előírásokat a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló 43/2023. (XI. 30.) önkormányzati rendelet fogalmazza meg. A fakivágások indokai általában a kiszáradás, rossz növényegészségügyi állapot, vagyonbiztonság veszélyeztetése, valamint a kivitelezési munkálatok miatt fakivágási okok.

A fapótlások általában 1 éven belül megtörténnek, nagyobb kivitelezési munkálatoknál, a több évig tartó építkezések során szoktunk több éves fapótlási kötelezettséget előírni. A fapótlást minden esetben a kérelmező/kötelezett végzi.

A 2017-2024 évek közötti fakivágási adatok az alábbiak:

Fakivágások			
Év	Fakivágással érintett fák (db)	Előírt természetbeli pótlás (db)	Előírt pénzbeli megváltás (Ft)
2017	406	913	27 390 000,-
2018	344	846	35 230 000,-
2019	395	730	9 393 000,-
2020	515	738	55 944 000,-
2021	587	754	67 014 000,-
2022	653	660	108 054 000,-
2023	499	607	26 378 000,-
2024	414	708	7 612 753,-

Érdemes említést tenni a közösségi kertekről. Jelenleg 3 db közösségi kert üzemel a kerületben, amelyeket ZUG Közösségi Kertekért Egyesület működteti.

- Padlízán kert: 2013 évben adták át, 45 db magas ágyás létesült, egyenként 7 m² méretűek. A kert 600 m² amelyből 400 m² a művelt terület. Az Önkormányzat saját beruházása keretében létesült. A kert a Padlízán utca – Bánki Donát utca – Bolgárkertész utca találkozásánál fekszik.
- Zsálya kert: 2019-ben létesült, 64 db síkparcella, egyenként 10m², az összes felület mintegy 1000 m², amelyből 800 m² művelés alatt áll. Az Önkormányzat saját beruházása keretében létesült. A kert a Zsálya utca – Tihany utca – Újváros park sétány találkozásánál fellelhető.
- Zöldellő Zugló közösségi kert: 2025.május 29. került átadásra a fővárossal közös tulajdonú ingatlanon található közösségi kert. A kivitelezést a főváros által megbízott cég végezte. A kertben összesen 83 db magas ágyás van. A kert az Erzsébet királyné útja 78. szám alatt található.

II.2.3. Kommunális infrastruktúra

II.2.3.1. Ivóvízellátás

Zugló ivóvízellátását a Fővárosi Vízművek Zrt. biztosítja. Adataik alapján a kerület ivóvízminősége minden paraméter szempontjából a határértékeknek megfelelő.

2020. december 16-án megjelent az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2184 Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről, amelyet a hazai jogrendbe nagyrészt *az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről* szóló 5/2023. (I.12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) ültet át. Az Irányelv és a Kr. a korábbi szabályozáshoz képest tovább erősítette az ivóvíz-ellátás területén a kockázatalapú szemléletet.

E szemlélet mentén kiemelt fókuszba került **az épületek belső hálózatából származó szennyezésekből eredő** kockázat felmérése és csökkentése. Az egyik ilyen, elsősorban az épületek belső hálózatából történő kioldódásra visszavezethető, kiemelt szennyező az **ólom**. Az ólom káros egészségügyi hatása miatt a gyermekek tekinthetők az egyik érzékeny csoportnak, így a Kr. az ólom tekintetében kiemelt kockázatú intézményként a gyermekintézmények egy részét definiálja. A definíciókat a Kr. 2.§. tartalmazza:

„8. elsőbbségi létesítmény: olyan nem lakáscélú létesítmény, ahol a vízzel összefüggő kockázatoknak potenciálisan kitett fogyasztók vannak,

13. gyermekintézmény: a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet] 1. § 14. pontja szerinti intézmény, valamint egyházi jogi személy, vallási egyesület, továbbá más személy vagy szervezet által fenntartott köznevelési intézmény,

27. kiemelt kockázatú gyermekintézmény: a 13. pont szerinti, 14 év alatti gyermekek ellátását biztosító létesítmény, amelyben a jellemző ellátási időszak meghaladja a fél évet”.

A kiemelt kockázatú gyermekintézmények számára a Kr. előírja, hogy **felmérésre kerüljön az ivóvíz ólomtartalmával összefüggő kockázat** (ólomkockázat).

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatának tulajdonában és kezelésében - jelenlegi ismereteink szerint - **5 db bölcsőde és 15 db óvodai intézmény van, amely ólom szennyezéssel érintett lehet, ezáltal a Kr. 9. § (2) alapján a létesítmény tulajdonosa az épületben vagy épületekben szolgáltatott ivóvíz ólom tartalmára vonatkozóan kockázatértékelés készítésére kötelezett, amelyet jóváhagyásra be kell nyújtani a népegészségügyi szervhez. Az 5 db, esetlegesen ólomszennyezéssel érintett bölcsődére vonatkozó kockázatértékelés 2025. októberében benyújtásra került a Budapest Főváros Kormányhivatala XIV. Kerületi Hivatala Népegészségügyi Osztályára.**

A Főváros, így Zugló ivóvízellátását az északi (Szentendrei-sziget) és a déli (Csepel-sziget) elnevezésű vízbázisok szolgáltatják. A parti szűrésű víz, a felszíni vízfolyások mellett található vízvezető, víztároló közetekből termelhető ki, mely rétegek vízpótlásukat

zömében felszíni vizekből nyerik. A mederágyi kavicsréteg lehetővé teszi a folyóvíz vízáradó rétegbe szivárgását, tisztítását, illetve mint szállító közeg szolgáltatja a termelő kutakig való vízáramlást. A térség hidrológiai szempontból kedvező adottságokkal bír, európai viszonylatban nagy mennyiségű ivóvízbázissal rendelkezik. A minőségét tekintve jelentősen sérülékeny vízbázisok, mivel a kavicsréteg védelmét nem szolgálja sem vízzáró réteg, sem vízrekesztő fedő, így a szennyeződések szabadon átjárhatják a területet. A Fővárosi Vízművek Zrt. kezelése alatt állnak az érintett vízbázisok belső védőterületei, melyek az északi és déli vízbázist együttesen tekintve 6 600 000 m² területet jelentenek.

A fővárosi vízszükséglet közel 70%-át adja a Szentendrei szigeten elhelyezkedő északi ivóvízbázis, amely mind mennyiségi, mind minőségi adottságait tekintve kiemelkedő vízbázis-komplexum. Az itt kitermelhető víz ivóvíz-minőségű, fertőtlenítés után közvetlenül a vízhálózatba juttatható, vagyis további tisztításra nincs szükség. A Duna Budapest alatti szakaszán a Csepel-sziget, Ráckeve és Szigetszentmiklós között elhelyezkedő területen található a déli vízbázis, amely a fővárosi vízszükséglet mintegy 30%-át fedezi.

II.2.3.2. Szennyvízkezelés: gyűjtés, -elvezetés, -tisztítás

Elvezetés, gyűjtés-begyűjtés

A szennyvízelvezetés és tisztítás fejlesztéséért Budapesten a Fővárosi Önkormányzat a felelős, a kiépített rendszert a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (a továbbiakban: FCSM) üzemelteti. A kerület csatornázottsága teljese körű, azonban a régi építésű területeken a hálózat elavult. A megnövekedett vízzáró felületek miatt az egyesített rendszer túlterheltté vált, ezért tehermentesítő gyűjtők építése vált szükségessé. A műszakilag rendelkezésre álló csatornára 36 db helyrajzi számon lévő ingatlan nincs rákötve, ezért talajterhelési díjat fizetnek.

A kerületben szennyvíztisztítótelep nem található. Zugló Hungária körúton kívüli területeiről a szennyvizek az Angyalföldi Átemelő Telepen keresztül az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepre jutnak, ahol a befogadóba (Duna) vezetés előtt megtisztításra kerülnek. A kerület más területeinek szennyvize a Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telepre kerül elvezetésre.

A kerület elavult csatornahálózatának korszerűsítése – amelyeknek tulajdonosa és üzemeltetője az FCSM – a zavartalan szolgáltatás érdekében folyamatosan elvégzi a szolgáltató. Nagyobb csatornahálózat rekonstrukcióra általában egy-egy közút felújítás alkalmával kerül sor, a helyi Önkormányzat finanszírozásában.

A csatorna rekonstrukciós és karbantartási munkálatok ellátására nyílt és zárt munkaárkosrendszer keretében kerülhet sor. A zárt, azaz szilárd burkolat felbontást nem igénylő módszer alkalmazásával a munkálatok a felszínre kisebb hatást gyakorolnak mert a közlekedést kevésbé zavarják.

Szennyvíztisztító telepek

Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep

Telep kapacitása: 200 000 m³/nap.

Az FCSM által üzemeltetett telep a IV., XV., XVI., XVII. kerület, részben pedig, a III., X., XIII., és XIV. kerület, illetve az ide tartozó agglomerációs területek szennyvizet fogadja és korszerű tisztítási technológiával tisztítja. A telep átlagosan 180 000 m³ szennyvizet tisztít meg egy nap. A szennyvíztisztító telepen környezetbarát, komplex tisztítási és hulladékkezelési, valamint hasznosítási technológia működik. A szennyvíz tisztítása során évente 530 m³ szerves hulladék és 40 000 m³ víztelenített iszap keletkezik.

Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep (BKSZT)

Telep kapacitása: 350 000 m³/nap Az „Élő Duna projekt” legnagyobb volumenű beruházása keretében készült telep, kb. 29 hektáros területen helyezkedik el, a Csepel-sziget északi részén. Vízigyűjtő területei Közép-Pest területén a V., VI., VI., VIII., IX. kerület egészében, X. kerület túlnyomó része, XIII., XIV., XVIII., XIX. és XX. kisebb részei, illetve a budai oldalon I., XII., kerületek egészében, II és XI. kerületek nagy része, III. és XXII. kerületek kisebbik részei.

Már folyamatban levő vagy tervezett beavatkozások

Zugló Fejlesztési Konceptió 2012-2020 szerint, a Stadionok térségében hiányzó Baross tér – Verseny utca – Jobbágy utca – Dózsa György út – Istvánmezei út – Szabó József utca nyomvonalon haladó, közel 1,5 km hosszú főgyűjtőcsatorna kiépítése a főváros tervezett csatornázási beruházásai között szerepel.

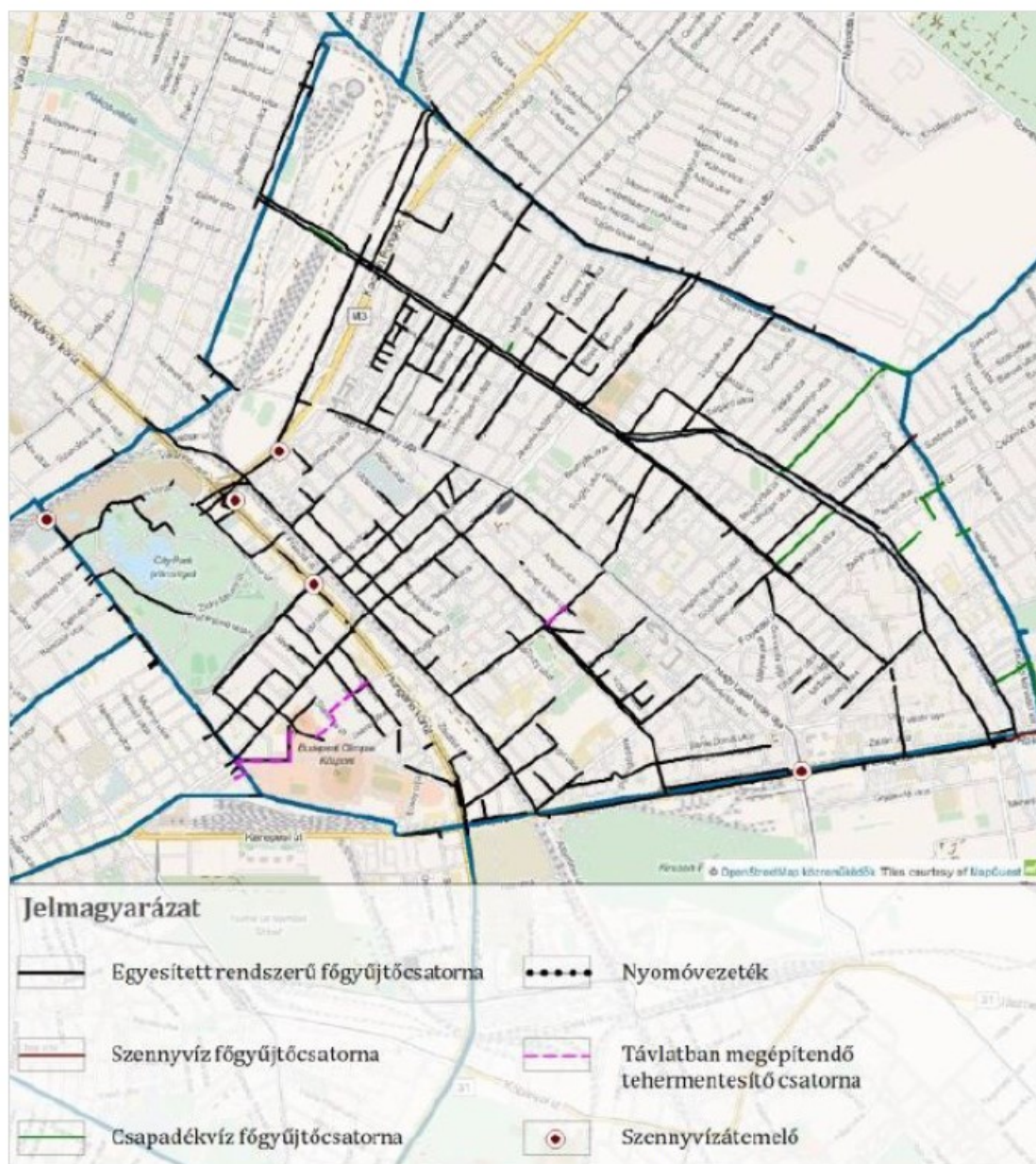
II.2.3.3. Csapadékvíz elvezetés, vízrendezés

Zugló korábbi Környezetvédelmi Programja alapján Zugló csapadékvíz elvezetésére jellemző a közel teljes csatornázottság, így a vízvezetés alapvetően nem okoz problémát. Az épületek tetején és a szilárd burkolatú utakon, tereken összegyűlő csapadékvíz a kerület csatornarendszerén keresztül kerül elvezetésre.

Gondot a víznyelők nem megfelelő karbantartása okozhat, mivel a műtárgyak felett összegyűlő avar és egyéb hulladék gátolja az összegyűlt csapadékvíz elfolyását, ami intenzív csapadék esetén a közlekedést is lassítja. Ilyen jellegű eltömődési gondok fordulnak elő a zöldterületeken található szikkasztókkal, amennyiben nincsenek megfelelően takarítva, a víznyelőknél megáll a víz és vízállásos helyek alakulnak ki.

A csapadékvíz elvezetéséről a csatornarendszer gondoskodik, melynek befogadója és elvezetője részben a kerületet átszelő Rákos-patak. A csatornahálózat csapadékvíz tehermentesítése céljából a kerület több pontján szikkasztó kutakat üzemeltetnek, melyek feladata ezen felül a lehulló csapadék zöldterületeken tartása is. Jelenleg 25 helyszínből álló szikkasztó hálózatot működtet az Önkormányzat, melyek folyamatos monitoring tevékenységet is ellátnak. Ehhez hozzáadódik azoknak az új műtárgyaknak a száma, melyeket az új utak megépítése során kötelező kialakítani, ennek oka, hogy az új csatornaszemek bekötését a meglévő csatornahálózatba nem engedi meg, minden esetben új szikkasztó kutakat kell kialakítani talajvízfigyelő rendszerrel együtt.

A Rákos-patak biztonságos védelmi rendszere miatt csapadékosabb időszakokban sem okoz árvízveszélyt az elvezetendő vízmennyiség (de talajvízszint emelkedést igen, ami a környező épületek pincéinek elöntését idézheti elő).

14. ábra: Zugló csatornahálózata

Az Önkormányzat saját forrásból a családi és társasházak részére esővízgyűjtő edényeket biztosít, amelyhez pályázat útján lehet hozzájutni.

Szivacsváros koncepció

A hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetése egyre nagyobb problémát jelent. Egyrészt az elvezetési kapacitás nem a napjainkban megfigyelhető csapadékmennyiségre és eloszlásra tervezett, másrészt a csapadékos időszakok közötti aszályos időjárás során pedig komoly vízhiány lép fel a növényzet számára.

Az ezzel járó károk és kockázatok csökkentését szolgálja az ún. „szivacsváros modell” egyre szélesebb körű alkalmazása pl: esőkertek, szikkasztó árkok és vízáteresztő burkolatok alkalmazása, csökkentve a hirtelen lezúduló csapadék miatti elöntések és

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nmk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

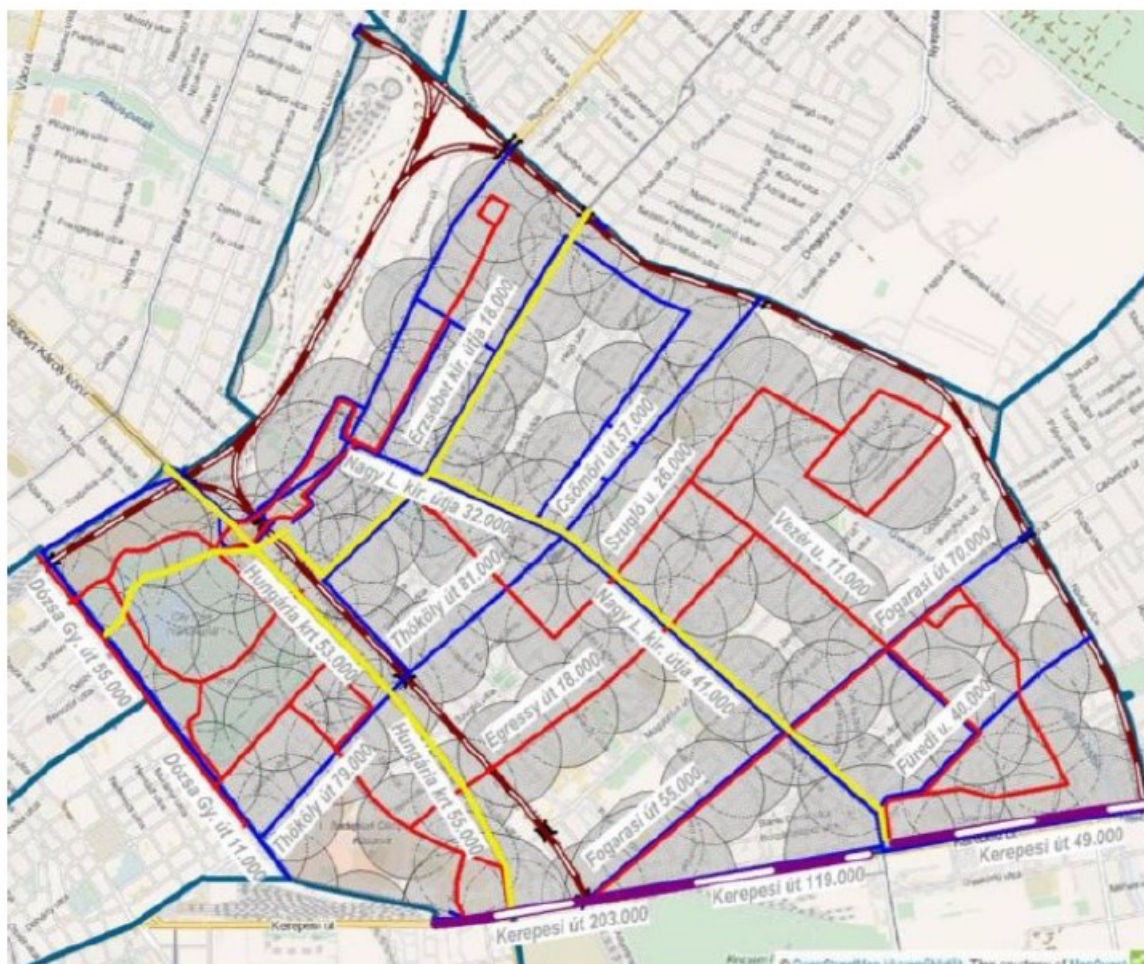
vízhiányos időszakok kockázatát. A szivacsváros nem csak elvezeti a vizet, hanem megtartja, szűri és visszavezeti a természetes körforgásba.

A technológiai elemek közül említhető a Stockholm módszer, amelynek lényege, hogy jóval nagyobb helyet biztosítanak a fák gyökérzetének a felszín alatt, ezáltal gyorsul a fa növekedése és növekszik a felszín alatt közeg vízelnyelő, vízmegtartó kapacitása.

Számos szakirodalom áll már rendelkezésre a szivacsváros modell eszköztára, tervezése, kivitelezése kapcsán, amely megvalósítása során a tájépítészet, a vízépítés, a közműtervezés, a várostervezés és a forgalomtechnika szakembereinek szoros együttműködése szükséges.

Zugló közúti közlekedési infrastruktúrájának az M3 autópálya bevezető szakasza, a Kerepesi út, a Hungária körút, a Thököly út és a Csömöri út a legfontosabb elemei, ezen útvonalak bizonyos magyarországi régiókkal is hivatottak kapcsolatot teremteni. Fővárosi jelentőségű útjai közé tartozik többek között a Nagy Lajos király útja, az Erzsébet királyné útja, a Fogarasi út és az Egressy út.

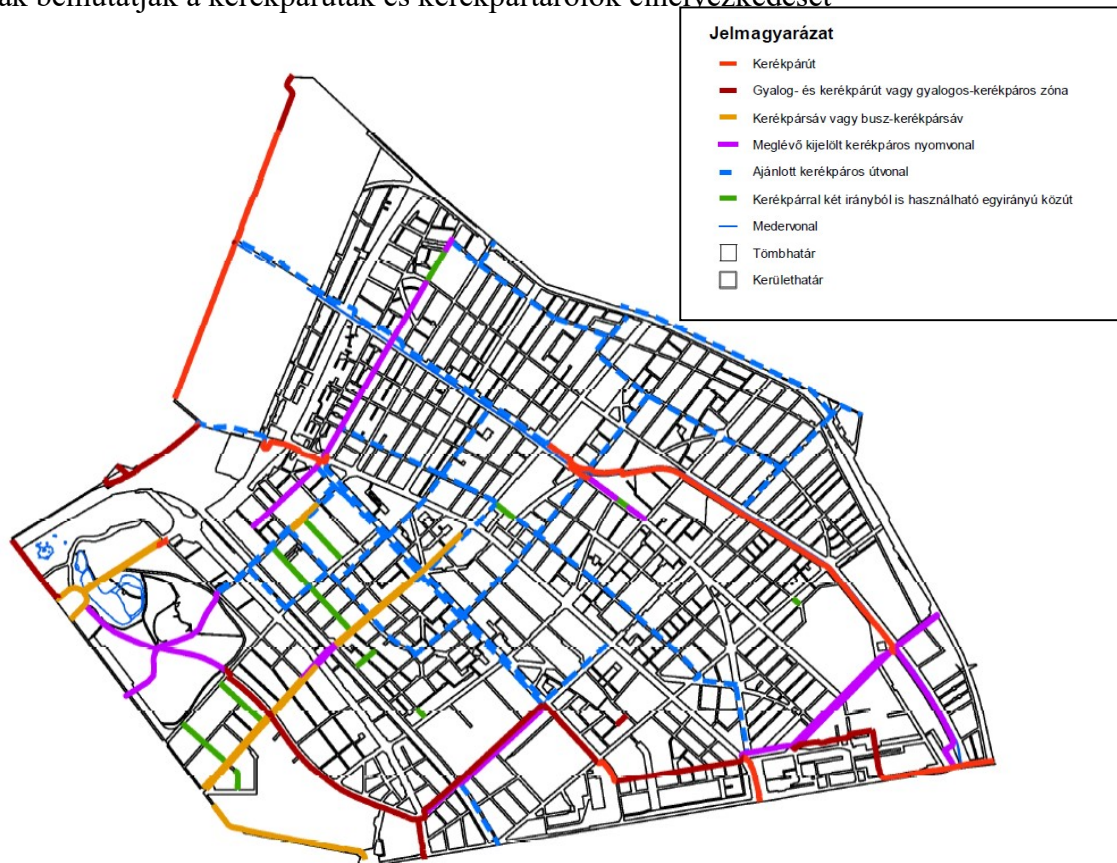
Közösségi közlekedés szempontjából a kiterjedt villamos-, busz- és trolibusz hálózat kifejezetten jó lefedettséget biztosít a kerületnek és nagy tömegeket lát el. A trolibusz-közlekedéssel érintett útvonalak hossza 32,2 km-el a fővárosi trolibusz-hálózat több, mint felét teszi ki. A 81-es trolibusz útvonala Zuglóban további 9 megállóval bővül. A kerületben található metró és HÉV végállomások fontos közlekedési csomópontokat alkotnak, emiatt jelentős a közforgalmú közlekedéshez köthető átszálló forgalom is Zuglóban.

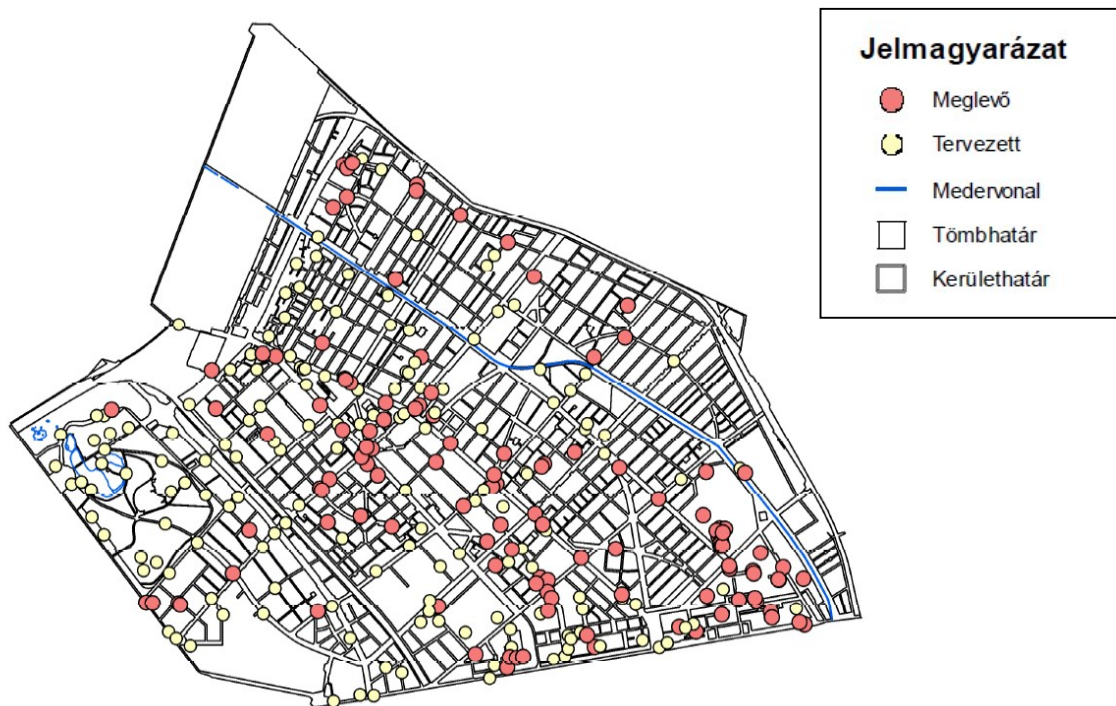
16. ábra: A XIV. kerület közösségi közlekedési hálózata és az állomások vonzáskörzete az egyes vonalak napi utasforgalmának feltüntetésével (fekete -vasút, piros -trolibusz, kék -busz, sárga -villamos, lila -HÉV és metró)

Kerékpárutak

A kerékpáros közlekedés egyre népszerűbb Budapesten, így Zuglóban is. Ezt elősegíti a viszonylag sík terület és az egyre inkább kiépülő kerékpáros infrastruktúra. A Főváros fenntartható városi mobilitási terve, valamint Zugló közlekedésfejlesztési koncepciója is célul tűzi ki a fenntartható közlekedési módok előnyben részesítését, így a mindennapi kerékpár használat népszerűsítését és szükséges feltételeinek megteremtését. A következő ábrák bemutatják a kerékpárutak és kerékpártárolók elhelyezkedését

17. ábra: Kerékpárutak Zuglóban

18. ábra: Kerékpártárolók Zuglóban

Szintén a kerékpáros közlekedést szolgálják a MOL BUBI pontok, amelyek a kerületben az alábbi helyeken találhatóak:

- Papp László Budapest Sportaréna
- Egressy út-Stefánia út
- Zugló vasútállomás
- Reiner Frigyes Park
- Kacsóh Pongrác út
- Stefánia út - Thököly út

A Zugló Kerékpárforgalmi Hálózati Terve célul tűzi ki, hogy 2030-ra a kerékpáros közlekedés részaránya elérje a 10%-ot, elsősorban az egyéni gépjárműhasználat kiváltásával

Kerületi fejlesztések:

- Közelmúltban befejezett fejlesztések:
- Füredi u. (Örs vezér tere – körvasúti sorompó)
- Kerepesi út / Hungária krt. csomópont
- Kacsóh Pongrác út szervízút kifelé irány (Amerikai út – Róna park)
- Zsálya utca (Csertő u- Fischer I. u.)
- Fischer István utca (Zsálya u. – Fogarasi út)
- Hősök tere + Koós Károly sétány – Hermina út kerékpáros átvezetés
- 3-as villamoshoz kapcsolódó közlekedésbiztonsági program
- Erzsébet királyné útja aluljáró, trolibusz végállomás

Kivitelezés alatt álló beruházások:

- Stefánia út kerékpáros főútvonal korszerűsítése

Előkészítés alatt álló beruházások:

- Nagy Lajos király útja (Kassai tér – Bosnyák tér)
- Fogarasi út (Kerepesi út – vasúti felüljáró)
- Vezér u. (Füredi utca – Komócsy utca)

Jövőben várható felújítások:

- Nagy-Lajos király útja (Bosnyák-tér – M3 bevezető)
- Róna utca (Szugló u. – Erzsébet királyné útja)
- Ond vezér útja (Füredi utca – Szentmihályi út)
- Kerepesi út (Hungária krt. – Örs vezér tere)
- Fogarasi út (Kerepesi út – Gvadányi utca)
- Horvát Boldizsár u. (Mexikói út – Amerikai út)

VEKOP-5.3.1-15, Fenntartható közlekedésfejlesztés:

- Rákospatak menti ökoturisztikai folyosó
- Közlekedésbiztonsági és kerékpárosbarát fejlesztések Budapest XIV. kerületében

Kerékpártámaszok telepítése:

2016-ban az Önkormányzat 12 helyszínen, összesen 43 db kerékpártámaszt telepített a kerületben. 2019-ben 6 db, 2021 évben pedig 21 db kerékpártámasz került ki, illetve intézményi program keretében 25 intézménynél kerültek ki támaszok.

II.2.5. Energiagazdálkodás

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata első átfogó Energetikai Koncepcióját (a továbbiakban: EK) a Képviselő-testület 468/2016. (IX.15) önkormányzati határozata alapján készítette el:

„Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzat Képviselő-testülete a kerület középületeire vonatkozó energetikai audit elkészítését és energiahatékonysági stratégiájának kialakítását csökkentett tartalommal – az iskolák épületeinek kivételével – dolgoztatja ki.”

Az EK készítését munkacsoport végezte több ütemben.

I. ütem: épületenergetikai felmérés, veszteségfeltárás, modellezés audit a közintézményekről.

Az auditnak tartalmaznia kellett mindazokat az információkat, amelyekből pontos kép volt nyerhető az épületek általános energetikai állapotáról:

- az energiafogyasztó rendszerek azonosítása;
- saját energiafogyasztási szokások;
- a tényleges energiafogyasztás meghatározása;
- a tényleges energiafogyasztás összehasonlítása a tervezett értékekkel;
- beavatkozási lehetőségek;
- az elérhető megtakarítás mértéke;
- a szükséges beavatkozások részletes bemutatása, indoklása;
- energia-megtakarítást elősegítő javaslatok;

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nmk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

II. ütem: Felújítási koncepcióterv kidolgozása:

- részletes (javasolt) műszaki tartalom
- energetikai és gazdasági számítások a célállapotra
- több változat kidolgozása célállapotra, változatelemzés

Egyszerűsített végrehajtási terv kidolgozása:

- ütemterv-javaslat,
- finanszírozási javaslat

Az auditok elkészítése után az alábbi főbb indikátorok szerint lehetett értékelni az épületállományt:

- energetikai indikátorok
- műszaki állapotindikátorok
- funkció indikátorok
- költség indikátorok
- egyéb indikátorok, úgy, mint pl. értékvédelem stb.

III. ütem: az épületenergetikai koncepcióterv kidolgozása

A zuglói közintézményi épületekre vonatkozóan koncepcióterveket (energiahatékonysági korszerűsítési felújítási tervet) kellett készíteni, melynek keretében részletesebb műszaki, költség- és fejlesztési koncepciók kerültek részletezésre, úgy mint:

- az elérhető megtakarítás mértéke;
- energiaköltség-csökkentési lehetőségek;
- energetikai, energiahatékonysági korszerűsítési fejlesztési és felújítási tervek kidolgozás figyelembe véve az energetikai audit adatait, eredményeit, a műszaki és pénzügyi megvalósíthatóság elemzéseket;

Az EK megjelölt prioritásokat, bemutatta a legszükségesebb, valamint a legnagyobb megtakarítást hozó felújítások sorrendjét.

A többszáz oldalas háttéranyagon alapuló EK az energiafogyasztók körében az önkormányzati fenntartású középületekre vonatkozott (óvodák, bölcsődék, szociális-szolgáltató, kulturális és közbiztonsági intézmények, orvosi rendelők, a Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Polgármesteri Hivatal, valamint az üzemeltetéshez és fenntartáshoz kapcsolódó minden intézményi egység, összesen 93 db ingatlan), tartalmazta minden egyes épület önálló elemzését is.

Az energiamegtakarítási lehetőséghez kapcsolódó költségeket figyelembe véve a szakértők különbséget tettek a pályázati forrást igénylő beruházások, az önerőből elvégezhető beruházások, a beruházást nem igénylő energiamegtakarítások között.

Az EK alapján megállapítható volt, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátás csökkentésének mértéke az összes intézmény felújításával, még megújuló energia nélkül is teljesülne, mert az energiahatékonysági intézkedések nagyobb arányú megtakarítást hoznak, mint a megújuló energiák. Az épületek leromlott szerkezeti állapota nagy hőveszteséget okoz, az épületgépészeti rendszerek jellemzően korszerűsítésre szorulnak. Ezért nagy hangsúlyt kell fektetni a hőveszteség csökkentő beruházásokra, tehát a hőszigetelésekre és az ablakcserékre.

Az EK-ban szerepelt javaslat arra vonatkozóan is, hogy elsősorban mely épületek energetikai korszerűsítésével, felújításával tudná az Önkormányzat teljesíteni a vállalását. Emellett kijelölte a prioritásokat, bemutatta a legszükségesebb, valamint a legnagyobb megtakarítást hozó felújítások sorrendjét is.

Szakmailag megalapozott anyag készült el 2018. évre, amelynek ajánlásait követve jelentős megtakarítások lettek volna elérhetőek az elmúlt években. Energetikai vagy energetikát érintő beruházások ugyan történtek, de ezek nem átfogó korszerűsítések voltak és hatásuk gyakorlatilag az energetikai tény adatokból nem kimutatható.

Szükségessé vált egy olyan új koncepcióterv kidolgozása, ami a jelenlegi körülményeket tekinti kiindulási állapotnak és egyúttal kitér olyan kérdésekre, amiken keresztül tisztább képet kaphatnak a döntéshozók a korábbi megtakarítási célok elmaradásának okairól. Az előző terv elkészülte óta számos külső körülmény megváltozott (pl. COVID járvány, energiapiac változásai, avulás stb.)

Az új Energetikai Koncepció kidolgozása folyamatban van. Elfogadására 2026. első negyedévben kerülhet sor.

Az Önkormányzat hosszabb távú célja az energetikai koncepcióban foglaltak megvalósítása és a teljesítése lesz, lehetőség szerint évente történő felülvizsgálattal.

Energetikai menedzsment

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatának rövid távú célja egy energetikai menedzsment rendszer kialakítása. A menedzsment rendszerszintű, célorientált megközelítéssel az energia beszerzésétől a felhasználásig fogja össze az energetikával kapcsolatos feladatokat.

Célja az energiahatékonyság javítása, a költségek csökkentése, a fenntarthatóság növelése, valamint a jogszabályi kötelezettségek (pl. MEKH, EU előírások) betartása, szakértői feladatok (mint az energetikai audit és szakreferensi teendők) elvégzésével.

Energetikai menedzsment főbb elemei és feladatai:

- Energiafogyasztás-elemzés
- Hatékonyság javítása
- Energiabeszerzés
- Jogszabályi megfelelés
- Költség- és megtakarítás-menedzsment

II.3. Önállóan kezelt hatótényezők

II.3.1. Hulladékkezelés

Zuglóban a települési szilárd hulladék közszolgáltatást a MOHU Budapest Zrt. látja el, mint a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. koncesszori partnere.

A kerület területén belül heti kétszer alkalommal szállítja el a települési szilárd hulladékot a lakosságtól.

A közszolgáltatási feladatok megszervezése nem kerületi, hanem fővárosi szintű feladat.

A lom gyűjtéséről, elszállításáról, ártalmatlanításáról a Közszolgáltató évente egyszer gondoskodik. A szállítást megelőzően a Közszolgáltató tájékoztatja a lakosságot a szállítás időpontjáról.

2021 és 2024 évek között az alábbi mennyiségek kerültek elszállításra a lomtalanítás keretében:

2021	20 640 m ³
2022	19 440 m ³
2023	21 120 m ³
2024	22 620 m ³

Az egyéb lakossági veszélyes hulladékot (pl. elektromos berendezések) a MOHU Budapest Zrt. által üzemeltetett hulladékudvarba lehet bevinni. A kerületben egy hulladékudvar áll a lakosság rendelkezésére, amely a Füredi utca 78. száma alatt található.

A MOHU Budapest Zrt. által működtetett zuglói hulladékudvarban az alábbi elkülönítetten gyűjtött hulladékok adhatók át.

- **Műanyag csomagolási hulladék:** PET palackok, műanyag flakonok, nejlon fóliák
- **Fém csomagolási hulladék:** konzerves, sörös, üdítős fém dobozok
- **Papír (vegyes):** minden háztartásban előforduló tiszta papír
- **Italos karton (tetrapak):** tejes, gyümölcsleves italcsomagoló karton dobozok
- **Színes csomagolási üveg (palackok):** boros- pezsgős, egyéb italos öblösüvegek
- **Fehér csomagolási üveg (palackok):** italos, befőttes, savanyúságos öblösüvegek
- **Hungarocell (kizárólag teljesen tiszta, fehér csomagolási hungarocell)** műszaki cikkek védőcsomagolása
- **Elemek, hordozható kisakkumulátorok:** szárazelemek és mindenféle kisakkumulátor cellák
- **Gépjárműindító akkumulátor:** savas indítóakkumulátorok
- **Elektronikai hulladék:** számítógép, televízió, monitor, mobiltelefon stb.
- **Elektromos hulladék:** hűtőszekrény, mosógép, porszívó, barkácsgép, kerti gép stb.
- **Fénycső, világítótest, izzó:** minden világítótest
- **Fáradt olaj és göngyölege:** gépkocsi fáradt olaja és annak használt flakonja
- **Étolaj és göngyölege:** konyhai használt olaj és annak flakonja
- **Napelemek:** kizárólag lakossági mennyiségben (2-3 tábla)
- **Toner hulladék:** nyomtató patron
- **Fagyálló folyadék:** jól lezártan, csomagoltan beszállítva
- **Ruhanemű:** tiszta lakás- valamint ruházati textilek, zsákolva beszállítva

- **Biohulladék (Konyhai zöld- és élelmiszerhulladék):** gyümölcsök maradékai (héjak, csutkák, levelek); zöldségek maradékai (torzsák, szárok, levelek, héjak); kávézacc, teafű (a filter nem), fűszerek, gyógynövények; tojáshéj; főtt ételmaradékok; pékáruk; szósók, öntetek; feldolgozott élelmiszerek; húskészítmények; csokoládék, müzlik; kukoricapelyhek; tejtermékek; konzervek, befőttek tartalma (a tárolóeszköz nélkül)

A kerületben többcélú, valamint csak üveggyűjtő szelektív gyűjtősziget található a következő címek alatt, amelyek mind az ötféle újrahasznosítható csomagolási hulladékfajta kiterjednek.

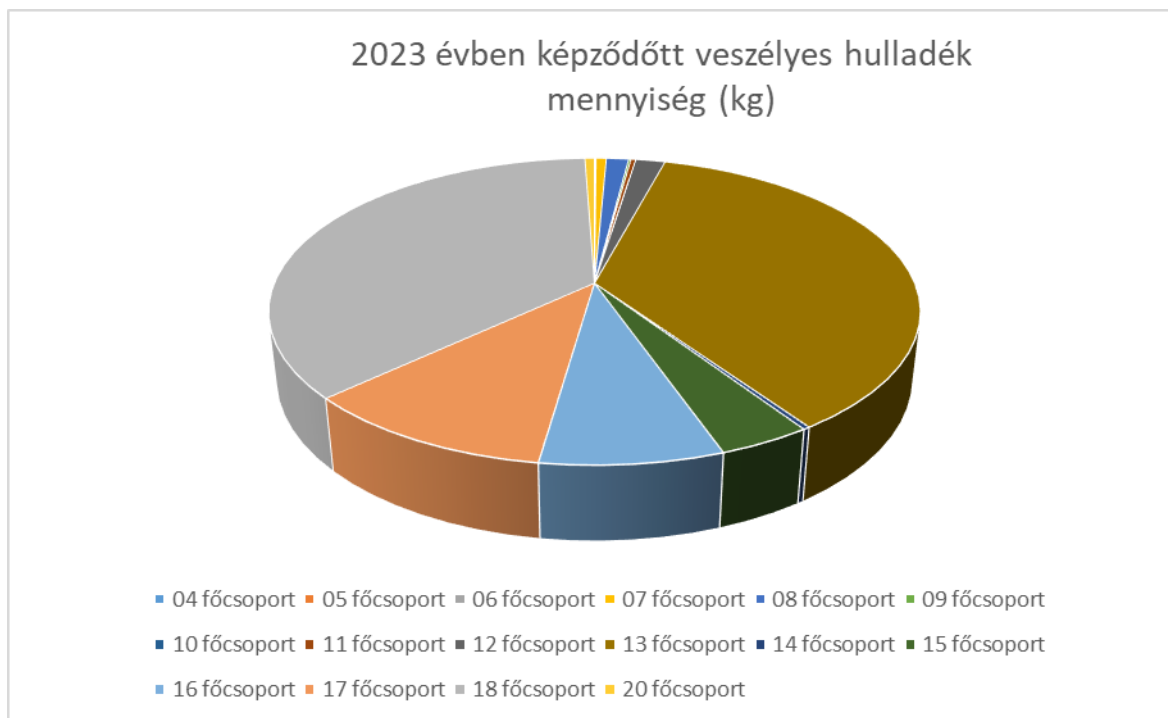
Thököly út - Dózsa György út sarok (többcélú)
Stefánia út 41-gyel szemben, a Stadion oldalán (többcélú)
Városligeti krt. parkoló (Hermina út és Erzsébet királyné útja sarok) (többcélú)
Mexikói út, kispályánál végállomásánál (többcélú)
Gvadányi út 60. és 64. közötti parkoló (többcélú)
Egyenes utca 8. (többcélú)

Örs vezér tér 1-3. (Bolgárkertész utcánál) (csak üveggyűjtő)
Mályva tér 7. (csak üveggyűjtő)
Egressy út 73/c (élelmiszer bolt mellett) (csak üveggyűjtő)
Bartl János utca - Termál utca (csak üveggyűjtő)
Egressy út - Cinkotai út sarok (Rákosmezei tér) (csak üveggyűjtő)

A konténerek ürítését járatszerű rendszerben valósítja meg a Közszolgáltató.

A szelektív hulladékgyűjtő szigetek körüli hulladék elhelyezés állandó problémát jelent a kerületben, amelynek megoldására hosszútávon a gyűjtőszigetek üveggyűjtő ponttokká alakítása tervezett.

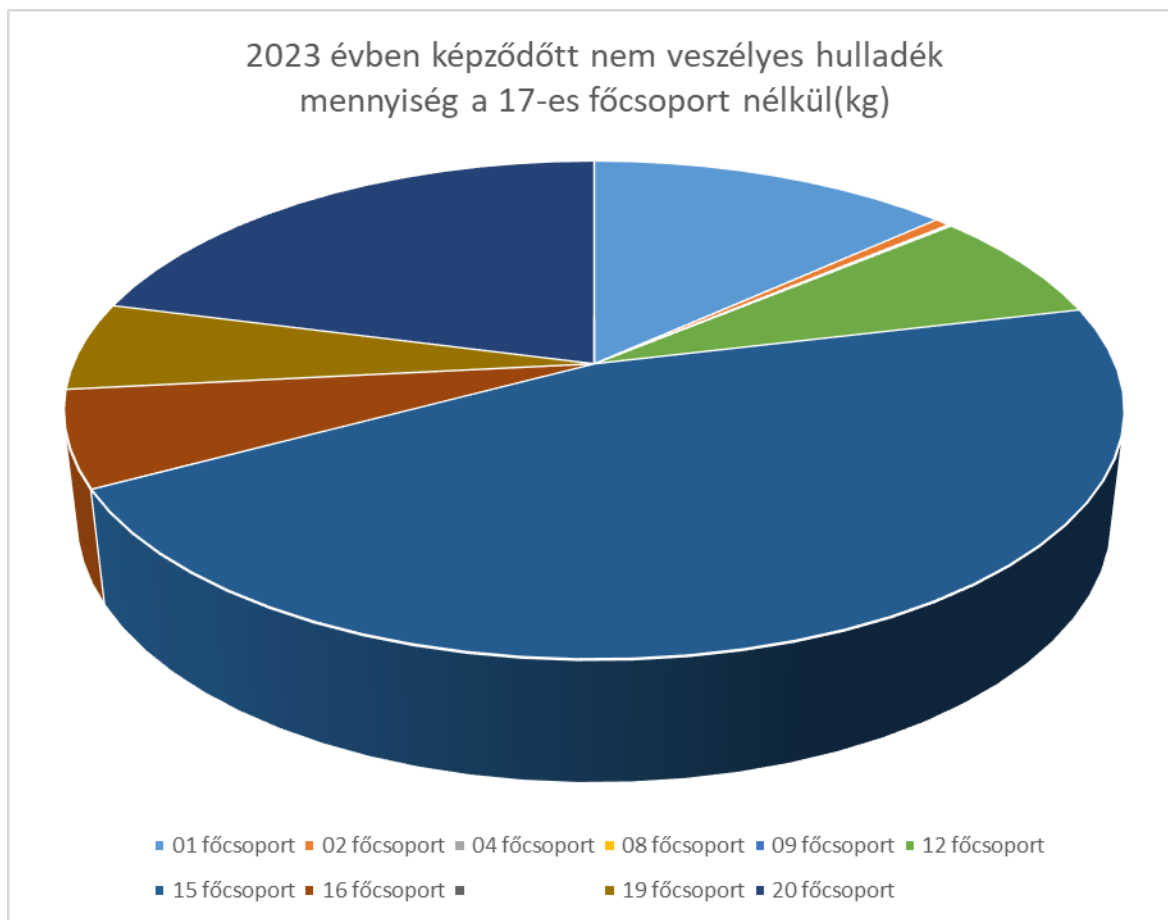
A környezetvédelmi hatóság adatszolgáltatása alapján 2023 évben 1 051 090 kg veszélyes hulladék keletkezett a hulladéktermelőknél, amely hulladék főcsoportonként az alábbi eloszlást mutatja.

19. ábra: A 2023-ban keletkezett veszélyes hulladékok főcsoportonkénti bontásban

04 főcsoport: bőr-, szőrme- és textilipari hulladék, 05 főcsoport: kőolajfinomításból, földgáztisztításból és a kőszén pirolitikus kezeléséből származó hulladék, 06 főcsoport: szervesetlen kémiai folyamatból származó hulladék, 07 főcsoport: szerves kémiai folyamatból származó hulladék, 08 főcsoport: bevonatok (festékek, lakkok és zománcok), ragasztók, tömítőanyagok és nyomdafestékek gyártásából, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék, 09 főcsoport:, 10 főcsoport: termikus gyártásfolyamatból származó hulladék, 11 főcsoport: fémek és egyéb anyagok kémiai felületkezeléséből és bevonásából származó hulladék; nemvas fémek hidrometallurgiai hulladéka, 12 főcsoport: fémek, műanyagok alakításából, fizikai és mechanikai felületkezeléséből származó hulladék, 13 főcsoport: olajhulladék és a folyékony üzemanyag hulladéka, 14 főcsoport: szerves oldószer-, hűtőanyag- és hajtógázhulladék, 15 főcsoport fénycsészeti ipar hulladéka: csomagolási hulladék; közelebbről meg nem határozott felitató anyagok (abszorbensek), törlőkendők, szűrőanyagok és védőruházat, 16 főcsoport: a hulladékjegyzékben közelebbről meg nem határozott hulladék, 17 főcsoport: építési-bontási hulladék, 18 főcsoport: emberek vagy állatok egészségügyi ellátásából és/vagy az azzal kapcsolatos kutatásból származó hulladék, 20 főcsoport: települési hulladék

A nem veszélyes hulladékok mennyisége 2023 évben 1 219 840 454 kg volt, amelynek 99,5%-ka a 17-es hulladék főcsoportba tartozik, vagyis építési és bontási hulladék. Ez a magas szám a kerületben az építési beruházásokból ered, legnagyobb arányban a V-HÍD Zrt. és a BAYER CONSTRUCT Zrt. vette ki ebből a részét. A 17-es főcsoport nélküli hulladékmennyiség 4 211 390 kg, amely főcsoportonkénti eloszlása az alábbi:

20. ábra: A 2023-ban keletkezett nem veszélyes hulladékok főcsoportonkénti bontásban

01 főcsoport: ásványok kutatásából, bányászatából, kőfejtéséből, fizikai és kémiai kezeléséből származó hulladék, 02 főcsoport: mezőgazdasági, kertészeti, akvakultúrás termelésből, erdőgazdálkodásból, vadászatból, halászatból, élelmiszer-előállításból és- feldolgozásból származó hulladék, 04 főcsoport: bőr-, szőrme- és textilipari hulladék, 08 főcsoport: bevonatok (festékek, lakkok és zománcok), ragasztók, tömítőanyagok és nyomdafestékek gyártásából, kiszereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék, 09 főcsoport: fényképészeti ipar hulladéka, 12 főcsoport: fémek, műanyagok alakításából, fizikai és mechanikai felületkezeléséből származó hulladék, 15 főcsoport fényképészeti ipar hulladéka: csomagolási hulladék; közelebről meg nem határozott felitató anyagok (abszorbensek), törlőkendők, szűrőanyagok és védőruházat, 16 főcsoport: a hulladékjegyzékben közelebről meg nem határozott hulladék, 19 főcsoport: hulladékkezelő létesítményekből, a szennyvizet a képződésük telephelyén kívül kezelő szennyvíztisztítókból, valamint az ivóvíz és ipari víz szolgáltatásból származó hulladék, 20 főcsoport: települési hulladék

Illegálisan lerakott hulladékok

Az illegális hulladéklerakás folyamatosan fennálló probléma Zuglóban is. Az ilyen elhagyott hulladékok felszámolása, egyéb lakossági többlet elszállítása önkormányzati feladat. Évente megközelítőleg kb. 3.000 m³ illegálisan lerakott hulladékról kell gondoskodni. A kerületben különösen veszélyeztetett terület a Rákos-patak, parkok, külterjes zöldfelületek és a MÁV Zrt. tulajdonában álló területek. Az utak melletti területek, különösképpen a szelektív gyűjtőszigetek környezetében jelent problémát az illegális hulladékok elhelyezése.

A kerületi Önkormányzat az alábbi, illegálisan lerakott hulladékmennyiségek elszállítását finanszírozta:

- 2020-ban:, 3.664 m³ nettó 23.696.995,-Ft összegben
- 2021-ben:, 2.359 m³ nettó 18.629.800,-Ft összegben
- 2022-ben:, 2.678 m³ nettó 21.175.125,-Ft összegben
- 2023-ban:, 3.252 m³ nettó 25.684.775,-Ft összegben
- 2024-ben: 1.911 m³ nettó 14.981.185,-Ft összegben

Komposztálás

A főváros és agglomerációjának parkfenntartási hulladékainak komposztálását elsősorban a BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Divíziója végzi. Komposztálási tevékenységét közel egy hektáros területen végzi, melynek telephelye a X. kerületben, a Keresztúri út 130. szám alatt található. Tevékenységük során, éves szinten mintegy 50-60 ezer m³ szerves hulladék feldolgozása valósul meg (nyitott, nagyprizmás eljárással), melyből kb. 5 – 6 ezer m³ komposzt jön létre, ennek 70%-át pedig a társaság visszajuttatja az általa gondozott területek javítására. A fennmaradó mennyiség pedig értékesítésre kerül. A zöldhulladék lerakási díja vállalkozásoknak, 23,-Ft/kg + ÁFA, míg a lakosság számára 100 kilóig ingyenes.

A kertés vagy társasházban élő, zuglói lakosok számára az Önkormányzat komposztprogramot is indított, amelyet minden évben a tavaszi időszakban vehetnek igénybe. A program keretében a családok komposztkeretet igényelhetnek. A támogatás feltétele előzetes jelentkezés után a használati megállapodás aláírása, majd a személyes átvételkor a komposztálással kapcsolatos információk meghallgatása. A keretek újrahasznosított műanyagból készülnek, kb. 0,6 m³ űrtartalmúak, 20 kg tömegű, lapra szerelt kivitelűek.

Közösségi komposztálók igénybevételére a kerületben több helyen van lehetősége a lakosoknak. Az önkormányzati tulajdonú és fenntartású komposztálótelep létrehozása jelenleg tervezési szinten van, a jövőbeli tervek között szerepel. Ennek megvalósítása rendkívül fontos lenne és célszerű lenne a kerületben a városüzemeltetési feladatok ellátása során összegyűjtött zöldhulladék, nyesedék helyben, vagyis kerületen belüli hasznosítása érdekében.

Az Möt. 13. § (1) szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, **közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása**, gépjárművek parkolásának biztosítása);

5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás)/

Az Möt. 23. § (5) bekezdés 1. pontja szerint **a kerületi Önkormányzat kötelező feladata a helyi közutak, közterek és parkok kezelése, fejlesztése és üzemeltetése.**

Az Önkormányzat a tulajdonában álló 1142 Budapest, Kacsóh Pongrác út 120-146 szám alatti, 1142 Budapest, Szuglói körvasútsor 212. szám alatti, 1142 Budapest, Tengersizem utca 97. szám alatti, 1142 Budapest, Tengersizem utca 93. szám alatti és 1142 Budapest, Kacsóh Pongrác úton lévő, házszám nélküli ingatlanok Zuglói ZRt. részére történő

használatába adásához szükséges haszonkölcsön szerződés megkötéséről döntött, egyebek mellett a fent említett kerületi Önkormányzat kötelező feladatainak ellátása érdekében. A döntés Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testülete 278/2025. (VIII. 28.) önkormányzati határozata alapján született.

A komposztálás eredményeit, tapasztalatait javasolt megosztani majd az érdeklődőkkel.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatok során az alábbiakra kell figyelemmel lenni:

- A kerületet érintő hulladékgazdálkodási résztevékenységek végzése során a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) V. fejezet, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység és a résztevékenység körébe tartozó, hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek végzésének, valamint a közszolgáltatási résztevékenység igénybevételének részletes szabályairól szóló 169/2024 (VI. 29.) Kormányrendelet előírásait kell figyelembe venni.
- A területfejlesztéssel együtt járó építkezések, mélyépítési- és rendezési munkálatok során keletkező hulladékokat a Ht. előírásai szerint kell kezelni.
- A szelektíven gyűjtött hulladékok részarányának növelése érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell.
- A háztartásokban, illetve az egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól 225/2015 (VIII. 7.) Kormányrendelet előírásait.
- A biológiailag lebomló szerves anyag hulladéklerakón történő elhelyezésének csökkentését kiemelten kell kezelni. A zöldhulladék gyűjtési akciók mellett a házi komposztálás minél nagyobb arányú elterjedését is szorgalmazni, támogatni kell.
- Az önkormányzati gyűjtési akciók során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok ártalmatlanításra, hasznosításra történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történhet. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.
- A Ht. 33. § (3) bekezdése értelmében az Önkormányzatnak gondoskodnia kell a közterületen elhagyott hulladék felszámolásáról.
- Hulladékgazdálkodási szempontból speciális szabályozást tartalmaz az egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól szóló 246/2014 (IX.29.) Kormányrendelet, a biológiailag lebomló hulladék képződésének megelőzősőre vonatkozó tevékenységekről, a biológiailag lebomló hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek részletes szabályairól és a biohulladékból előállított komposzt osztályozásának szabályairól szóló 559/2014 (IX.29. (XII.14.) Kormányrendelet, és a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V.8.) VM rendelet.
- A hulladékgyűjtő sziget vonatkozásában speciális szabályozást tartalmaz az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014 (IX.29.) Kormányrendelet.

II.3.2. Zaj- és rezgésvédelem

II.3.2.1. Fogalmak és módszerek

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény értelmében a környezet: a környezeti elemek, azok rendszerei, folyamatai, szerkezete. Ugyanakkor a zajt nem környezeti elemnek, hanem károsító tényezőnek tekinti (a veszélyes anyagok és technológiák, hulladékok, sugárzások mellett). A 31.§ szerint

- a zaj kellemetlen, zavaró, veszélyeztető vagy károsító mesterséges energia-kibocsátás,
- a zajvédelmet műszaki, szervezési módszerekkel kell megoldani,
- terhelte területek zajcsökkentését, a zajjal még nem terhelte területek kedvező állapotának megőrzését - a külön jogszabály alapján - stratégiai zajterképekre épülő intézkedési tervek végrehajtásával kell megvalósítani.

Ez az értelmezés meghatározza a zajvédelem cél és eszközrendszerét is. Utal a zajkibocsátás, zajterjedés, zajterhelés fogalmaira.

Jogszabályok

A tárgyi települési környezetvédelmi program (TKP4) zajvédelmi fejezetének készítésekor a következő zajvédelmi rendeleteket és dokumentumokat vettük figyelembe:

- 284/2007. (X. 29.) Korm. r. a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól,
- 280/2004. (X. 20.) Korm. r. a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről,
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról,
- 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről

Zajvédelmi tárgyú ágazati jogszabályok, módszertani ajánlások

- a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet
- a stratégiai zajterképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet
- az egyes kültéri berendezések zajkibocsátási követelményeiről és megfelelőségük tanúsításáról szóló 140/2001. (VIII. 8.) Korm. rendelet
- az egyes kültéri berendezések zajkibocsátásának korlátozásáról és a zajkibocsátás mérési módszeréről szóló 29/2001. (XII. 23.) KöM-GM együttes rendelet

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 4. §-a jelöli ki a különböző zaj- és rezgésvédelmi ügyekben a környezetvédelmi (zajvédelmi) hatóságot az alábbiak szerint:

- A települési önkormányzat jegyzője, a főváros esetében a kerületi önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző gyakorolja a hatósági jogkört
a) az 1. számú melléklet szerinti tevékenységek; továbbá

- b) a védendő épületek védendő helyiségeinek belső terére előírt zajvédelmi követelmények teljesítésére vonatkozó ügyekben; valamint
- c) a védendő épületek védendő helyiségeinek belső terére előírt rezgéskövetelmények teljesítésére vonatkozó ügyekben
 - ca) valamennyi, az adott épületen belüli, illetve
 - cb) az adott épületen kívüli rezgésforrás okozta rezgésterhelés esetén az 1. számú melléklet szerinti tevékenységeknél.
- A területi környezetvédelmi hatóság – PVMKH – gyakorolja a hatósági jogkört
 - a) az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó minden egyéb létesítmény, berendezés és tevékenység, továbbá az 1. számú mellékletben felsorolt és az egyéb tevékenységek ugyanazon a telephelyen történő együttes végzése esetén,
 - b) valamennyi előzetes vizsgálat köteles, környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egységes környezethasználati engedélyköteles tevékenység zaj- és rezgésvédelmi ügyében,
 - c) a fokozottan zajos területekkel kapcsolatos eljárásokban.
- A környezetvédelmi feladatkörében eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal gyakorolja a hatósági jogkört honvédelmi és katonai célú építmények vonatkozásában.

A zajvédelmi jogszabályok szerint a zajvédelmi eszközök/feltételek: zajforrás, védendő terület/épület/homlokzat, hatásterület, csendes övezet, fokozottan védett/zajos terület, bírság, intézkedési terv. A műszaki szabályozás lényege: zajkibocsátási és zajterhelési határértékek előírása. Különbség van meglévő és tervezett/módosított állapot között.

Az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet értelmében

- a zaj eredete szerinti 3 kategória: üzemi és szabadidős, építési, közlekedési,
- zajtól védendő területek: üdülő-, vidéki lakó-, városi lakó-, gazdasági-terület,
- zajtól védendő épületek 8 kategóriája a funkció szerint: 4. melléklet,
- emberre ható rezgés vizsgálati küszöbértékei és terhelési határértékei az épületekben

esetekre vonatkoznak L_{TH} : zajterhelési határértékek. Az L_{TH} értékek értelmezése az MSZ 18150-1, MSZ 15037 és MSZ 18163-2 szabvány és 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet szerint történik.

A megítélési idő nappal és éjjel eltérő közlekedési, valamint üzemi és szabadidős zajforrásokra.

Ugyanakkor, a műszaki szabályozást és ellenőrzést kiegészítik, gyakran koordinálják egyéb eszközök is:

- zajforrás létesítésekor készítendő tervhez zajvédelmi dokumentáció készítése a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerint,
- hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárások a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet alapján,
- stratégiai zajtérkép, intézkedési terv készítése a 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet értelmében,
- (nemzeti) Környezetvédelmi Program és koncepciók készítése a Kvt. 40. § és 48. § figyelembevételével,

- (megyei, regionális, települési) Környezetvédelmi Program, állapotfelmérés, Fejlesztési Terv/Koncepció/Stratégia, önkormányzati rendeletek készítése a Kvt. 48. § és az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet értelmében,
- a környezetvédelem tervezési rendszere a Kvt. V. fejezet szerint,
- BAT (Best Available Techniques / Elérhető Legjobb Technikák): elérhető legjobb technikák zajvédelmi szempontjai.

A Kvt. 48/E. § (1) A települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl - tartalmaznia kell a zaj és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

Bár maga a kerület önállóan nem, de Budapest Főváros a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet értelmében stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett település, ezért a zajállapot felmérésekor és az intézkedési tervezésnél figyelembe vettük a stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet szabályait.

A Kvt. 48/B. § (2) értelmében a környezetvédelmi program zajfejezete tartalmazza:

- zajállapot bemutatás és a főbb hatótényezők elemzése,
- elérni kívánt zajvédelmi célok, célállapotok,
- teendő főbb intézkedések (fejlesztések, működtetések) és ütemezésük,
- kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközei,
- intézkedések és eszközök alkalmazásának várható költségigénye.

Az előbbiekre tekintettel a nemzeti környezetvédelmi programok (a továbbiakban: NKP) és települési (a továbbiakban: TKP) környezetvédelmi programok készítésének és alkalmazásának több generációja létezik. Ezek sajátos, az adott programban részletezett célokat, alapelveket, eszközöket, értékelési szempontokat alkalmaztak.

A Nemzeti Környezetvédelmi Programok:

- a 62/2022. (XII.9.) OGY határozat: a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról - NKP5
- a 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat: 2015–2020 közötti időszakra szóló NKP4
- a 96/2009. (XII. 9.) OGY határozat: 2009–2014 közötti időszakra szóló NKP3
- a 132/2003. (XII. 11.) OGY határozat: 2003–2008. közötti időszakra szóló NKP2
- a 83/1997. (IX. 26.) OGY határozat: NKP (1997-2002.)

Már az első NKP az alábbi zajproblémákat azonosította:

- áthaladó főútvonalak mindenütt domináns környezeti zajforrások,
- áthaladó vasútvonalak mellett is jelentős a zajterhelés,
- hatóságok által vizsgált üzemi/közlekedési zajpanaszok >90%-ban jogosak,
- megjelentek a közlekedési rezgés okozta épületkárok.

Zajvédelmi cél (Z1):

- középtávon a >75 dBA terhelés megszüntetése,
- hosszabb távon a ≤ 65 dBA terhelési szint még elfogadható.

A 65 dBA fölötti környezeti zaj potenciális egészségkárosító hatású.

A NKP5 a zajállapot jellemzésére néhány jellemzőt közöl:

A közlekedésből származó zaj elsősorban a városi lakosság életminőségét és közérzetét rontja le jelentős mértékben. A zajterhelés csökkentése érdekében a III. zajtérképezési ciklus (2017-2018) keretében elkészültek a százezer főnél nagyobb népességű nagyvárosi agglomerációk zajtérképei és intézkedési tervei. Ez alapján elmondható, hogy míg 2012-ben a nagyvárosi agglomerációk lakosságának 1,6%-a volt terhelt 75 dB-t meghaladó közúti zajjal, 2017-re ez 2%-ra nőtt. A vasúti zaj esetében a nagyvárosokban a 75 dB feletti terhelés gyakorlatilag megszűnt, az 55 dB feletti terhelés pedig a 2012. évi 4,7%-ról 3,9%-ra csökkent 2017-re.

A III. zajtérképezési ciklusban elkészült továbbá a nagyforgalmú közlekedési létesítmények (3 millió jármű/év-nél forgalmasabb országos közutak, 30 ezer jármű/év-nél forgalmasabb vasutak, 50 ezer fel- és leszállási művelet/év-nél forgalmasabb repülőterek) stratégiai zajtérképe is. A zajtérképek alapján a Budapest Airport Zrt. a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérré, a KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. pedig a nagyforgalmú közutakra és vasutakra településszintű intézkedési terveket dolgozott ki.

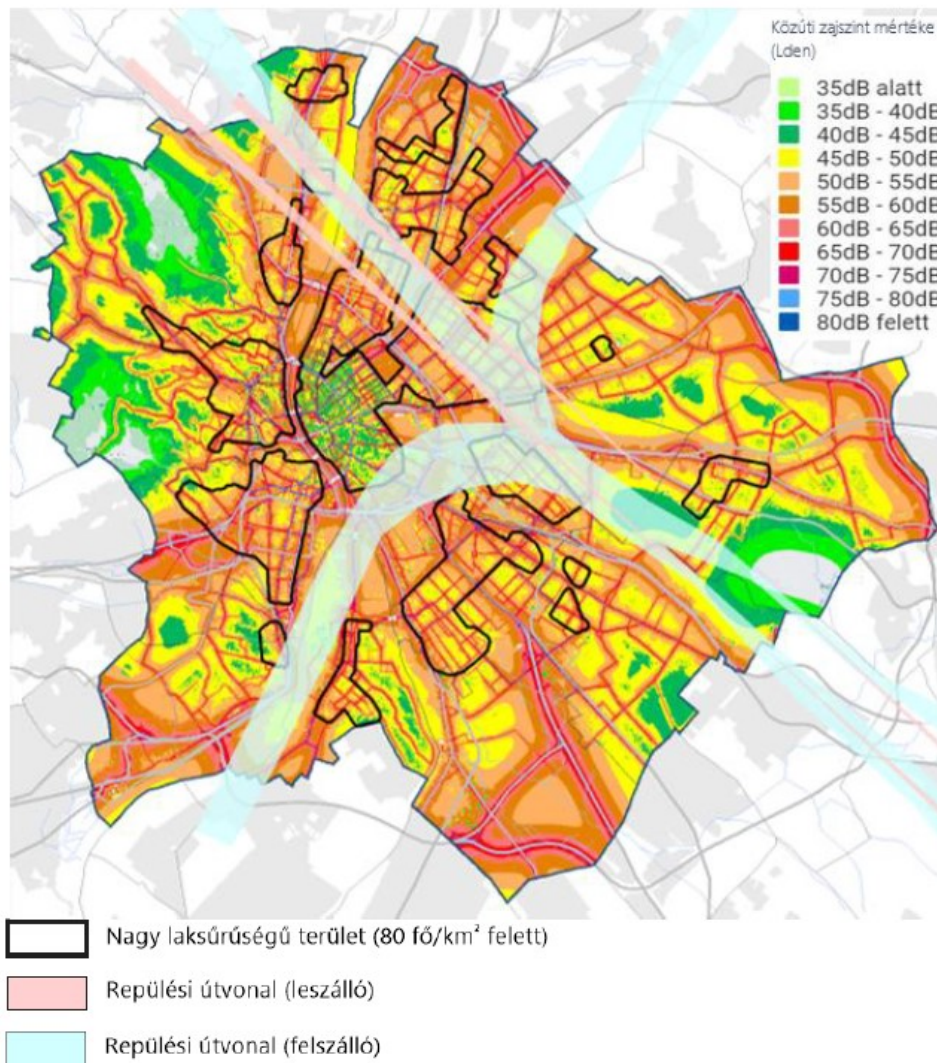
Az elkészült zajtérképek azt mutatják, hogy további erőfeszítésekre van szükség a zajvédelem területén.

Az NKP5 az alábbi intézkedéseket határozza meg az önkormányzatok számára:

- A stratégiai zajvédelmi intézkedési tervek elkészítése, felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása. Az intézkedési tervek megvalósítása. Jelen esetben ez Főváros szintű feladat.
- A helyi zajvédelmi szabályok megállapítása (pl. csendes övezet, zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelölése, ellenőrzése).
- A helyi lakosság tájékoztatása, szemléletformálása.
- Terület- és településrendezési tervek kialakítása során a zajvédelmi szempontok figyelembevétele.

Légiközlekedés:

Budapest zajtérképe jól mutatja, hogy a zajhatással a Főváros szinte egész lakott területe érintett, a fő útvonalak és a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér környezetében élők számára már az életminőséget lényegesen befolyásoló tényezőt jelentve.

21. ábra: Budapest nagy lakosságú területeinek zajterhelése

Közúti közlekedés:

Budapesten a **környezeti zajforrások közül a legjelentősebb a közúti közlekedés lakossági zajterhelése.**

A fővárosi lakosság magas környezeti zajterhelési szintjét nem csak a zajforrások okozzák, hanem további, ma már nehezen (aránytalanul magas költséggel és érdeksérelemmel járó) kezelhető tényezők: pl. a **sűrű beépítettség** (ezért is fontos, hogy a várostervezési, közlekedésfejlesztési beruházások tervezési szakaszában előzetesen, a zajtérkép adatbázisának használatával kis lépésekkel javítsunk elsősorban a legmagasabb szintű lakossági zajérintettségén).

Egy nagyváros környezeti zajállapotában **értékelhető változások csak hosszabb távon** következnek be, ugyanakkor a különálló, kisebb változtatások is hozzájárulhatnak a környezeti zajállapot általános javulásához.

A közelmúlt beruházásai közül kimutatható zajcsökkenést eredményeztek pl. az M3 autópálya bevezető szakaszán épült **zajárnyékoló fal**.

További jó zajcsökkentési módszer a **lakó- és munkahely közötti utazási távolságok csökkentése vegyes területhasználattal**, illetve az **elérhetőség javítása**.

Budapesten a **közösségi közlekedés fejlesztése** szintén fontos szerepet kap a közlekedési zajterhelés csökkentésében (új, alacsony padlós CAF Urbos 3 típusú villamosok, illetve alacsony padlós, önjáró üzemmódra is képes trolibuszok).

A **kerékpáros hálózat nagyarányú kiterjesztése**, továbbá a meglévő, autóközlekedésre szolgáló forgalmi sávok számának csökkentése az érintett útvonalakon a gépjármű forgalom, és így a zajterhelés csökkenését eredményezték.

A fővárosban tovább bővült a közösségi autóhasználat-szolgáltatás (car-sharing), a **közautó**, és az **elektromosautókhoz szükséges töltőhálózat-fejlesztés** további lehetőségeket tartogat a városi környezet csendesebbé tételéhez is.

A kerületek közötti zajterhelésének csökkentését leginkább az elővárosi vasúthálózat fejlesztése eredményezné. Ha az agglomerációs övezet további településeinek a vasút fejlesztése egyidejűleg kiegészül a P+R parkolók létrehozásával, illetve jelentős bővítésével, akkor mindezek hatásaképp az agglomerációs településekről Budapestre érkező autóforgalom csökkentése – változatlan gépjárműszám mellett – válhatna valószínűvé.

A villamospályák felújítása (pl. 1-es, 3-as) zajvédelmi szempontok figyelembevételével – rezgésszigetelt, zajcsökkentett ágyazatba kerülnek a pályatestek – történt. Az **útfelújítások** során zajkibocsátás szempontjából **kedvezőbb burkolati kialakítás** valósult meg, legutóbb a Thököly úton.

További javasolt feladatok

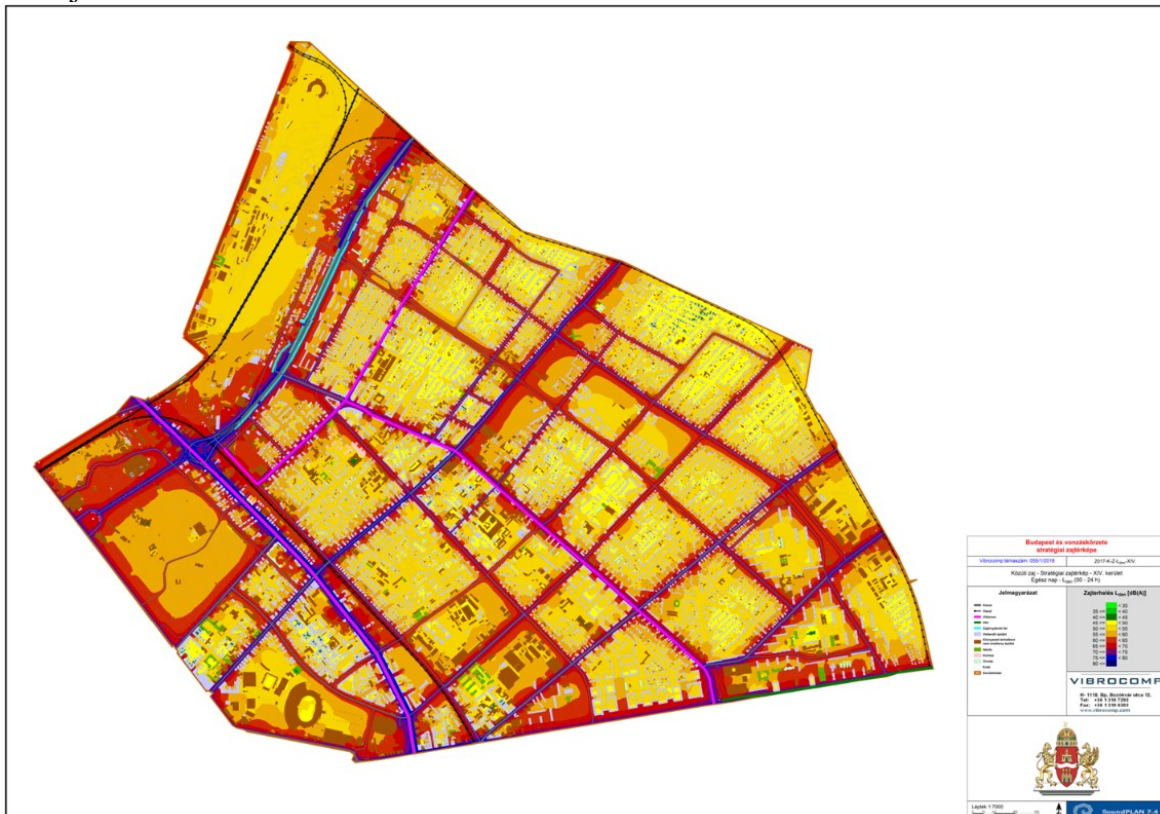
- A megfelelő környezeti zajállapot kialakításában, a **jó állapotok megőrzésében** nem csupán forrás-oldalról kell megoldásokat keresni/találni, hanem egyéb meghatározó összetevőket is figyelembe kell venni. A **várostervezés során** a környezeti zaj csökkentésének szempontjait **a jelenleginél nagyobb súllyal indokolt** vizsgálni.
- **A kerületi zajvédelemmel kapcsolatos** – pl.: közösségi együttélés szabályaiba foglalt – **rendeletek** áttekintése után indokoltnak tűnik azok **felülvizsgálata**, tekintettel a nagyon eltérő tartalmi rendelkezésekre, illetve pl. a csendes övezetek és a zajvédelmi szempontból fokozottan védett területek megőrzését célzó intézkedések teljes hiányára.
- A zajcsökkentési intézkedések mellett a **védendő területek kijelölési folyamatát** (a csendes övezetek és a zajvédelmi szempontból fokozottan védett területek megőrzését célzó intézkedéseket) szintén időszerű **kerületi hatáskörben elkezdni**, még mielőtt a fokozott zajterheléseket a területeket is elérné.
- A **közterület-használati szabályok felülvizsgálatával** a zajterhelési, zajvédelmi szempontokat a kérelmek elbírálási szempontrendszerébe indokolt bevezetni, a közterület-használókkal közösen kell kialakítani az eredményes és hatékony zajvédelmi intézkedéseket a polgári jogi garanciák keretében.
- Indokolt a **fővárosi rendezvényhelyszínek kijelölését** zajvédelmi szempontból is **előzetesen felmérni**, megvizsgálni a további lehetséges optimális (minél kisebb

zajérintettséggel járó) helyszíneket az adottságokra, lehetőségekre, műszaki körülményekre, különösen az érintett lakosság számára való tekintettel.

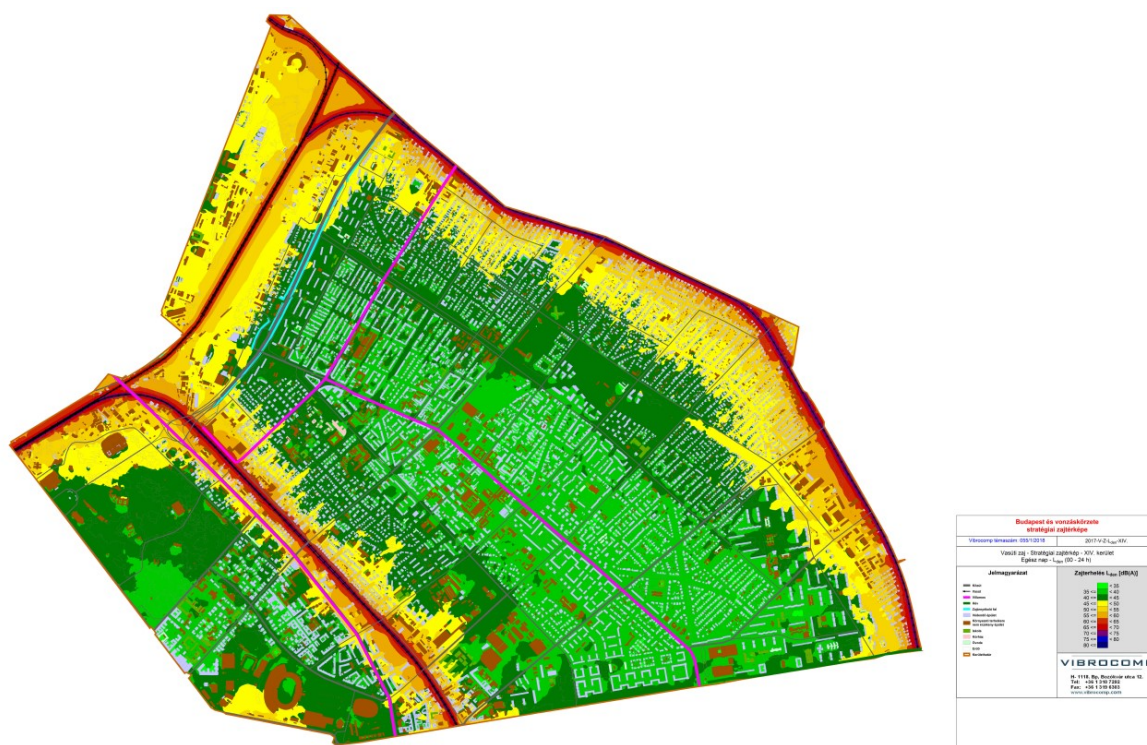
II.3.2.2. Zajforrások és terheléseik

A közlekedés zajterhelése

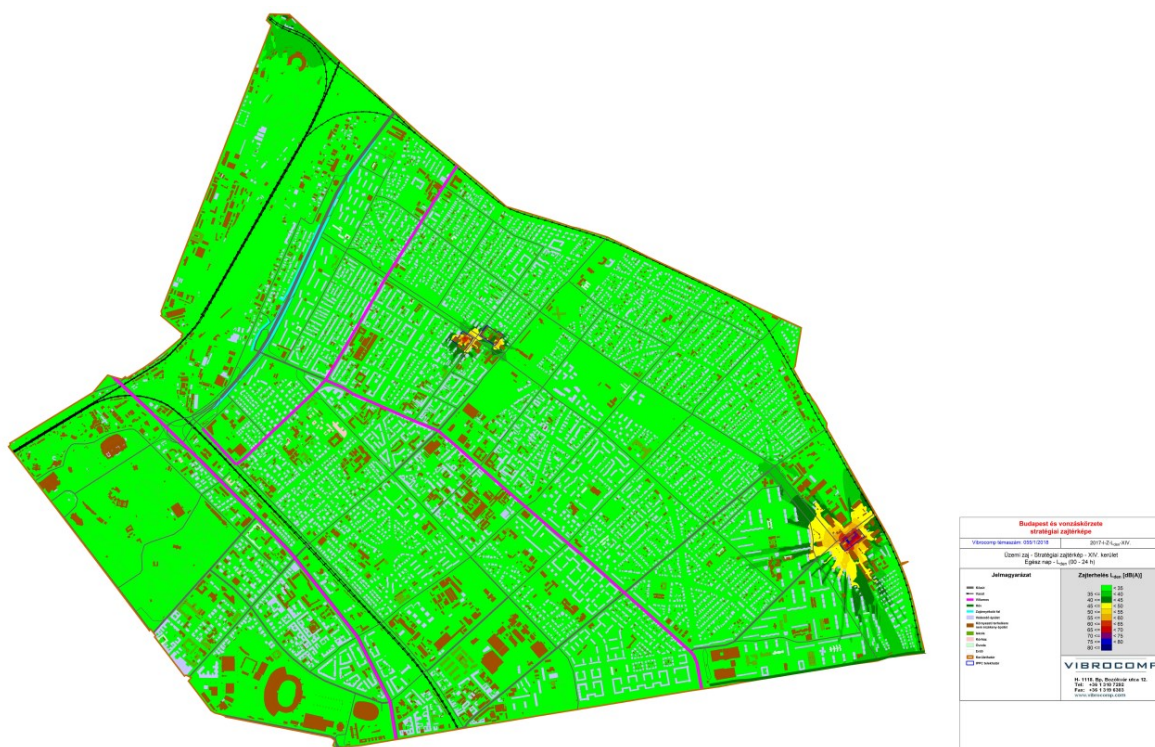
A 2017 évi stratégiai zajtérkép kerületenként elérhető. Zugló esetében ez az alábbi képet mutatja:

22. ábra: Közúti zajterhelés Zuglóban

23. ábra: Vasúti zajterhelés Zuglóban

24. ábra: Üzemi zajterhelés Zuglóban

A zajtérkép alapján megállapítható, hogy különösen magas a zajterhelés ($L_{den} > 75$ dB):

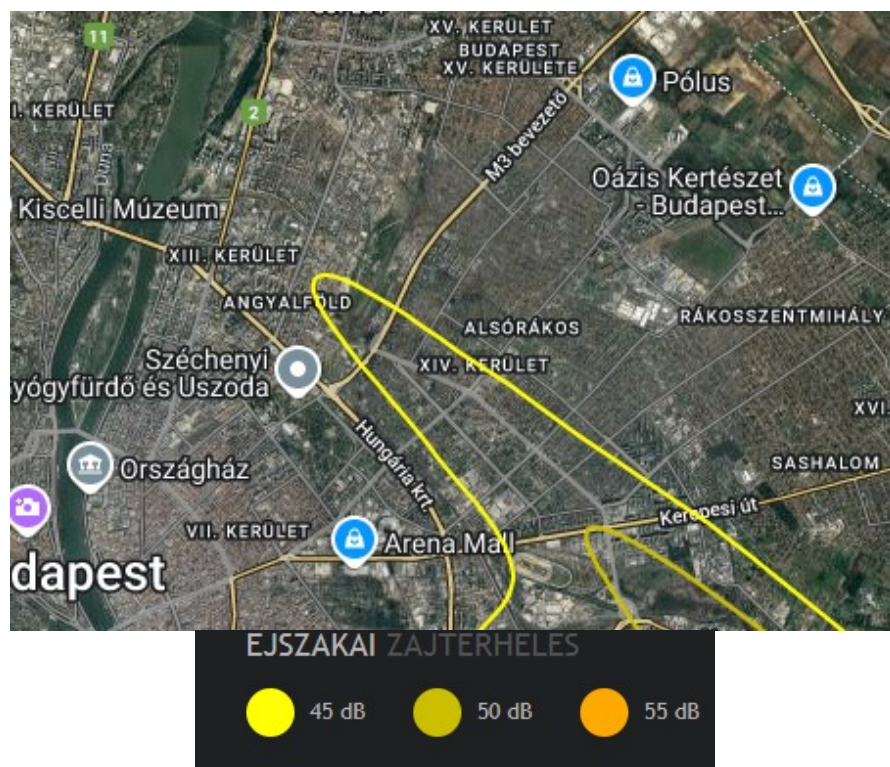
- Dózsa György út
- Hungária körút
- Thököly út
- Erzsébet királyné útja
- Nagy Lajos király útja
- Kerepesi út

Légiközlekedés zaja:

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér több mint 75 éve létesült. Az évtizedek folyamán a repülőtér környezete beépült, a légi forgalom pedig megnövekedett. Ma már nincs olyan összefüggő, lakatlan területsáv, amely lehetővé tenné, hogy a repülőgépek végig lakatlan vagy ritkán lakott terület felett közelítsék meg, illetve hagyják el a kifutópályákat. A légiforgalmi útvonalak és alkalmazott **repüléstechnikai eljárások szigorú nemzetközi és hazai előírások figyelembevételével kerülnek kialakításra**. A repülőtér forgalmának mennyiségi vagy időbeli korlátozásának jogi akadálya van. **A repülőgépek okozta zajproblémák kezelésében pedig a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér üzemeltető Budapest Airport Zrt. az illetékes.** A Budapest Airport Zrt. zajmonitor és járatkövető rendszert üzemeltet, amelynek szolgáltatója a holland CASPER BV. a vonatkozó előírások alapján. A repülőtér környezetében 6 db hitelesített zajmérő műszert telepítettek, amelyek folyamatosan zajmérési adatokat szolgáltatnak. A szolgáltatott adatok az alábbi weboldalon érhetők el: <https://bud.flighttracking.casper.aero/>

Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata a Budapest Airport Zrt. együttműködve várhatóan 2026. első negyedévében új légtérzaj-mérő állomást telepít a Pétervárad u. 11-17. szám alatti épületre. Az új készülék üzemeltetése során illeszkedni fog a légtérzaj-figyelő állomások rendszerébe, amely 15 perces késleltetéssel bárki számára hozzáférhetően mutatja a zajmérő állomások adatait, valamint a polgári repülőgépek útvonalát.

A repülőtér üzemeltetőjének honlapján a 26. ábrán található 2024. évi éjszakai zajterhelési adat térképi ábrázolása figyelhető meg, mint a legfrissebb adat.

25. ábra: A Liszt Ferenc Repülőtér 2024 évi éjszakai zajtérképe

Az ábráról leolvasható, hogy Zugló éjszakai repülési zajból eredő zajterhelése 45 és 50 dB közé tehető.

Budapest Környezeti Állapotértékelései közül a 2022 évi értékelés foglalkozik részletesebben a repülésből eredő zajjal. Az állapotértékelő dokumentáció az 55 dB és az azt meghaladó szintű zónák között Budapest XIV. kerületét nem említi.

II.3.2.3. Zajterhelések és hatásai

A zajterhelés a zajforrások körüli szintenkénti eloszlásával szemléltethető. A zajterhelés választott értékéhez hozzárendelünk egy területet, amelynek a zajforrás felőli részén nagyobb a zajterhelés. A választott zajterhelési érték lehet az L_{TH} határérték és/vagy előírt (pl. L_Z hatásterületi) érték. Figyelembe veendő, hogy a zajos területeken (szabadban, épületekben, járművekben stb.) tartózkodó embereket éri a zajterhelés. A zajterhelés eloszlását az érintett terület, személyek, lakások stb. számával jellemezhetjük.

A zajterhelésnek nem csak intenzitása és összes expozíciója, hanem pl. frekvenciája és ennek spektruma is fontos lehet.

A zajterhelés általános hatásai

Már a zajvédelmi fejezet elején érzékeltettük, hogy a zaj zavaró/káros/ártalmas hangjelenség. A jelenlegi zajvédelem szempontjából a zaj: csend háborítása. A zajterhelést határértékekkel szabályozzuk. A határérték feletti zajterhelés: zajszennyezés.

A zajszenyezés hatásai:

- ingerlékenység, viselkedés/kommunikációs/relaxációs/alvás-zavarok,
- stresszel kapcsolatos pszichológiai problémák,
- káros hatások a jövő nemzedékére,
- szocio-kulturális, esztétikai és gazdasági problémák.

hangnyomásszint	hatásmechanizmus
30 dB-tól	pszichés problémák
65 dB-tól	vegetatív problémák
90 dB-tól	károsodnak a hallószervek
120 dB-tól	fizikai fájdalmat okoz
160 dB-nél	átszakad a dobhártya
175 dB fölött	halált okoz

Az előbbiekre tekintettel indokolt, hogy 65/55 dB-nél válasszuk meg a káros hatás mértékét. Ez a konfliktus-határ egyúttal a zajminősítés (változásának) mértéke lehet.

A jelenlegi szabályozás elsősorban a környezeti zajra vonatkozik.

Egyes építményre

- zajtól védendő helyiségre: 27/2008. KvVM-EüM együttes rendelet 4. melléklet,
- munkahelyekre: 66/2005. (XII. 22.) EüM rendelet szerint

van terhelési, és zajexpozíciós határérték.

A zajnak informatív szerepe is van: a zajszint mértéke sokszor a zajforrás állapotára, működési elégtelenségére utal. Erre vonatkozóan még nincsenek szakmai ajánlások.

Statisztikai adatbázisok

A zajkibocsátások terjedése során (elsősorban a távolságtól függően) csökken a zajterhelés. A terjedés közben csökkenés a stratégiai zajtérképek, valamint az intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII.20.) KvVM rendelet 7. melléklete alapján számítható; a domináns „távolságtól függő korrekció” a 6.1. pont szerint.

A 65/55 dB vegetatív károsító zajterhelésnek kitettség a belterületen:

	Hz (m)	Hz (m)	A (ha)	A (ha)	E (fő)	E (fő)	L (db)	L (db)
	N	É	N	É	N	É	N	É
közlekedés								
állami utak	6	9	15,2	22,9	317	475	7	11
önk. utak	5	7	100,0	140,0	2080	2912	49	69
vasutak	49	97	15,7	31,0	326	646	8	15
repülőtér	75	0	1,8	0,0	37	0	1	0
parkolók	18	14	2,2	1,4	47	28	1	1
töltőáll.	16	11	0,6	0,3	12	6	0	0
busz pu.	80	43	2,0	0,6	42	12	1	0
üzemek	8	18	22,6	55,1	470	1147	111	270

építkezések	141	18	74,9	1,2	1559	25	367	6
összesen:			235,1	252,5	4889	5251	545	372

H_Z: a károsító félsáv/sugár (m); A: érintett terület (ha); E: érintett ember (fő); L: érintett lakás (db).

A felülvizsgált időszakra kiadott hatósági határozatokat a Környezetvédelmi Program 4. számú melléklet tartalmazza.

II. 4. Klímaváltozás hatásai

Az éghajlatváltozás korunk egyik legnagyobb kihívása. A Föld felszíni átlaghőmérsékletének emelkedése ma már kétségbevonhatatlan tény. A legkisebb mértékű változást előrejelző forgatókönyv következtései szerint a 21. század végére a globális felszíni átlaghőmérséklet túlszárnyalja a 1,5 Celsius fokos emelkedést az 1850-1900-as évek adataihoz képest. Más előrejelzések szerint nagyon valószínű, hogy a melegedés mértéke a század végére meghaladja a 2 Celsius fok kritikus szintet. Továbbá nagyon valószínű, hogy a hőhullámok gyakorisága, intenzitása és időtartama jelentős mértékben növekedni fog. A melegedés mértékével párhuzamosan pedig a száraz területeken csökkenni, a csapadékban gazdag területeken viszont növekedni fog a csapadék mennyisége. Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) jelentésének új szcenáriói szerint Közép- és Kelet-Európa, így Magyarország klímaérzékenységi szempontjából érzékeny régió. Számítások szerint az évszázadokon át folytatódó melegedés mértéke várhatóan nyáron lesz legnagyobb. A nyár várhatóan szárazabb lesz, a tél csapadékosabb. Mind a hőmérsékleti, mind a csapadék extrém indexek elemzése a szélsőségek erősödését valószínűsíti.

Az EU 2020-ra az 1990. évi kibocsátási szint legalább 20%-os csökkentését célozta meg. Az EU sikeresen teljesítette, sőt túl is szárnyalta az ÜHG csökkentési célkitűzéseket, azonban a közlekedési szektorban jelentős kibocsátás növekedés tapasztalható.

Míg a kibocsátás csökkentési feladatok leginkább globális összefogással valósíthatók meg, a változó klímához való alkalmazkodási törekvések helyi és regionális szinten vezethetnek eredményre.

A Nemzeti Alkalmazkodási Központ (NAK) - mely a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (MFGI) önálló szervezeti egysége - feladatai a klímaváltozással, az azt kiváltó folyamatokkal és hatásokkal kapcsolatos hazai kutatásokkal, az üvegházhatású gázok hazai kibocsátásainak csökkentésével és a klímaváltozás hazai hatásaihoz való alkalmazkodással összefüggő feladatok ellátása, valamint részvétel a klímapolitikát szolgáló elemzések, térinformatikai vizsgálatok, stratégiák elkészítésében.

A várható magyarországi klímaváltozás a hőhullámok gyarapodásával és a jelenleginél szélsőségesebb vízjárással, szárazodásra, aszályra, árvízre, belvízre vezető csapadékkal jellemezhető. A magyarországi éghajlat megfigyelt és várható változásai alapvetően befolyásolják a kiemelten fontos természeti erőforrásokat, így a vizeket, talajokat, erdőket és a biológiai sokféleséget. A természeti erőforrásokban bekövetkező

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

változások komplex társadalmi-gazdasági következményeket is eredményezhetnek, amelyek elsősorban az emberi egészségre, a mezőgazdaság alapfeltételeire, az épített környezetre, a közlekedésre, az energetikai infrastruktúrára, a turizmusra, valamint a katasztrófavédelemre gyakorolt hatások révén jelentkeznek.

Magyarország középtávú klímapolitikájának irányait az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló törvény alapján elkészített Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) jelöli ki.

Az V. Nemzeti Környezetvédelmi Program alapján Magyarország fokozatosan, 2050-ig klímasemleges országgá válhat anélkül, hogy az átmenet a gazdasági növekedést és a társadalmi jólétet veszélyeztetné. A klímasemlegesség kifejezés egy olyan egyensúlyi helyzet kialakítására utal, ahol egyensúly jön létre az üvegházhatású gázok emberi eredetű forrásokból való kibocsátási értékei és a nyelők általi, légkörből történt kivonási értékek között. Magyarországon 1990-hez képest az ÜHG jelentősen csökkent (2022-re 37%-kal), ami kedvezőbb az EU átlagánál, de a közlekedésből származó kibocsátás viszont drámaian nőtt, meghaladva az uniós trendet, miközben az ipar, a lakosság és a mezőgazdaság kibocsátásai mérséklődtek. Az ország vállalta, hogy 2030-ra legalább 40%-kal csökkenti az ÜHG-kibocsátást 1990-hez képest, amihez 2023-ban már közelített. Az összkibocsátás-csökkentési cél elérése érdekében, amelyhez ma még nem ismert technológiák is szükségesek lesznek, egyes ágazatokban elkerülhetetlen lesz a kibocsátások abszolút nullára történő lecsökkentése. E cél eléréséhez valamennyi kibocsátó szektorban (energiafelhasználás, közlekedés, ipar, mezőgazdaság, hulladék) szükséges a beavatkozás, és az elnyelő kapacitások fenntartása érdekében is lépéseket kell tenni.

Budapest Főváros 2024 évi környezetvédelmi jelentése alapján Budapest éghajlati viszonyainak alakulásában is egyértelműen megjelenik a globális klímaváltozás. 1901 és 2023 közötti időszakban mintegy 1,61 °C-os emelkedés mutatható ki Budapest évi középhőmérsékletének alakulásában. Ezzel párhuzamosan a napfénytartam évi összege az 1970-es évek kezdetétől nő.

Az átlagértékek emelkedése mellett legalább annyira fontos a szélsőséges időjárási események gyakoriságának alakulása. A HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt. éghajlati adatbázisában végzett elemzések szerint a nyári középhőmérséklet emelkedett a legnagyobb mértékben a múlt század eleje óta, ami a hőséghullámok sűrűbb előfordulásában is tükröződik; ezek gyakorisága az utóbbi 25 évben jelentősen nőtt.

A klimatikus jelenségek közül kiemelendő a nagymértékű városi hősziget-hatás. 2020-ban az évi átlagos felszínhőmérséklet-alapú hősziget-intenzitási érték, mely a városi és a városkörnyéki átlaghőmérséklet különbsége, délelőtt 1,13 °C, este 1,74 °C volt. A júniusi átlagos felszínhőmérséklet-alapú hősziget-intenzitási érték kiemelkedő: délelőtt 3,20 °C volt. A nyári időszakban a hősziget kiterjedése és intenzitása is jelentős: a főváros **pesti** oldalának meghatározó részén 3-7 °C-kal magasabb az átlaghőmérséklet, mint a városkörnyéki területeken.

A Meteorológiai Világszervezet (WMO) jelentése szerint globális léptékben 2023. a legmelegebb év 1850 óta. Magyarországon a 2023-as évi középhőmérséklet országos átlagban 12,23 °C, mely szintén az elmúlt 123 év legmelegebbje volt, közel 0,2 °C-kal haladta meg az eddigi legmelegebb (2019) évet. Európai és budapesti szinten a tavalyi volt

a 2. legmelegebb év. A fővárosi éves átlaghőmérséklet 13,4 °C. Emellett a mögöttünk álló két igen száraz év után 2023. jelentősen csapadékosabb volt, országos szinten a 8., Budapesten a 7. legcsapadékosabb évet tudhatjuk magunk mögött 1901 óta.

Zugló klímavédelmi jövőképe:

2021 évben elkészült Zöld Zugló Közösségi Klímastratégiája, mely már célrendszert és intézkedési javaslatokat fogalmazott meg, javasolt jövőképe: Zugló a helyi lakossággal, civil kezdeményezésekkel és vállalkozásokkal összefogva, a globális felmelegedés lassítása érdekében csökkenti a kerület épületei és közlekedése kibocsátását és felkészül az extrém időjárási változásokra, hőhullámokra, mérsékli az özvízszerű csapadék hatásait és javítja a levegőminőséget, valamint elősegíti a környezettudatos életmód széles körben való elterjedését, növeli a lakosság ismereteit és tudatosságát, valamint fokozza a klímavédelemmel kapcsolatos elkötelezettséget.

Dekarbonizációs és mitigációs célkitűzések:

- Klímaváltozást csökkentő és adaptív műszaki kialakítás elősegítése az épített környezetben (infrastruktúra, épületek)
- Zugló épületei üzemeltetés hatékonyságának javítása a kibocsátás csökkentésére
- Az utazási igények csökkentése a közlekedésben
- Fenntartható közösségi és alternatív közlekedési módok támogatása

Adaptációs és felkészülési célkitűzések:

- Az épített és természeti környezettel való harmonikus együttélés feltételeinek megteremtése
- Természetközeli élőhelyek védelme és létrehozása, zöld infrastruktúra működtetése és fejlesztése
- Aktív lakosság és együttműködés a zöldebb Zuglóért
- Egészséges élet feltételeinek megteremtése

Klímatudatossági és szemléletformálási célkitűzések:

- Jelen generáció szemléletváltása és a jövő generáció szemléletformálása
- Szervezeti, jogi feltételek és gazdasági ösztönzők klímaközpontú átalakítása
- Klímavédelemmel kapcsolatos kommunikáció javítása

A fenti intézkedésekre kellő hangsúlyt kell fektetni, és ezek megvalósításával, továbbá a kerület területén az energiahatékonysági beruházások folytatásával, megújuló energiák fokozott hasznosításával a globális felmelegedés hatásai mérsékelhetőek.

A 2025. évben elkészült ZIFFA III. 5. 5. pontjában foglalkozik részletesen a kerületi hőszigetek zöldítésének lehetőségeivel.

II. 5. Környezeti tudat és szemlélet

Oktatás, nevelés, szemléletformálás

Azt, hogy ember és természet viszonya a jelen és a jövő generációk számára kedvezően, vagy kedvezőtlenül alakul, nagyban meghatározza a társadalmi értékrend, és az ezen alapuló termelési, fogyasztási szokások. A kedvező alakulás érdekében a társadalmi

értékrend részét képező környezettudatosságnak olyan szintjét kell elérni a jövőben, amely biztosítja, hogy a társadalmi-gazdasági tevékenységekkel együtt járó környezetterhelés a lehető legkisebb mértékű legyen, beleértve a szennyezőanyag kibocsátás és a hulladéktermelés minimalizálását, az erőforrások takarékos használatát.

A környezeti nevelés és oktatás a személyes példaadással párosuló ismeretátadáson keresztül ösztönzi minden korosztály környezettudatos szemléletének alakulását. A sikeres környezeti szemléletformálás átalakító hatással van az értékrendre, a viselkedésre.

A környezettudatosság kialakításában a család mellett igen nagy szerepe van az oktatási intézményeknek. Az sem ritka, hogy utóbbi visszahat az előbbire, az iskolában, óvodában megismert szemléletet a gyerekek hazaviszik, mely kedvező változást generál szüleik szemléletében is. A környezettudatosságra, fenntartható fogyasztási szokásokra való nevelést szinte a gyermek születésétől, példamutatás útján az alapvető normák beépítésével el lehet kezdeni, melyet a családdal párhuzamosan később az óvodáknak is erősíteniük kellene. Ezért fontos, hogy az óvodák pedagógiai programjának része legyen - nem csak elméletben - a környezeti nevelés.

Az általános iskola alsó tagozatán a környezetismeret és az osztályfőnöki órák keretében van lehetőség a környezet- és természetvédelem, a fenntartható fejlődés kérdéseivel foglalkozni. Ebben a korban a felnőtt példamutatás mellett a személyes tapasztalatoknak, élményeknek (osztálykirándulás, kísérlet, természetben megtartott órák) van igen nagy hatása. Erre az élményszerűsége építenek a környezeti nevelésben kiemelt szerepű erdei iskolák is.

Felső tagozatban a földrajz, biológia, kémia, fizika és osztályfőnöki órák adnak keretet a környezetvédelem és fenntartható fejlődés kérdéseinek elmélyültebb, a gyerekek életkorának megfelelő szintű tárgyalására. A tanórákon kívül kihasználhatók még a szakkör adta lehetőségek. Terepen végzett megfigyelések, téli madáretetés, önálló kiselőadások tartása stb. színes program lehet az érdeklődő tanulók számára. Kiváló mód és alkalom az érdeklődés felkeltésére a természet- és környezetvédelem iránt az ún. jeles napok megtartása (pl.: Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Környezetvédelmi Világnap stb.).

Ha módjában áll az iskoláknak, - esetleg önkormányzati segítséggel - érdemes iskolakertet kialakítani, melyben különböző növényi társulások bemutatására, tanulmányozására van lehetőség. A tápanyag utánpótlás biztosítására ki lehet egy kisebb komposztálót is alakítani, ahova a gyerekek akár otthonról is hozhatják a szerves konyhai hulladékot. (Ezzel a szelektív hulladékgyűjtés is részben megalapozható.)

A példamutatást erősítheti az iskola, óvoda valamint az egyéb önkormányzati intézmények működésének környezetközpontúvá tétele. Például az energia- és vízhasználat mérséklése, megújuló energia hasznosítási lehetőségek bemutatása, a felhasznált eszközök és anyagok körében a hasznosítottak arányának növelése, a büfében árusított termékek körében az egészséges, organikus gazdálkodásból származók, hulladékszegények arányának növelése.

Az allergiás, asztmás megbetegedések számának rohamos emelkedése kapcsán a figyelem középpontjába kerültek az allergizáló polleneket termelő növények, főleg legagresszívebben ható képviselőjük, a parlagfű. Bár a parlagfű kiirtása az ország

területéről csak kormányzati szinten és több éves következetes munkával valósítható meg, nagyon fontosak a kistérségi, települési szinten szervezett akciók is. Ebben is szerepet vállalhatnak az iskolák. A motiváció megteremtésére osztályok közötti vagy egyéni verseny is hirdethető, melyben a legtöbb növényt begyűjtők jutalmat kapnak. A parlagfű-mentesítési akció kiterjeszhető a felnőtt lakosságra is, a begyűjtött parlagfűért cserébe virágpalántákat, cserjéket esetleg facsemetéket is adhat az Önkormányzat.

Zugló pályázatokat tesz elérhetővé az Intézmények számára. Intézmények részére rendszeresen hirdet meg pályázatot pl: magaságys kialakítására, környezeti nevelési programok megvalósítására, fenntartható életmód és étkezés témában. Elősegíti az oktatók továbbképzését fenntarthatóság, levegőtisztaság témában rendszeresen pályázatok (pl. ERASMUS) csereprogramokon való részvétellel. A középiskolások részére lehetőséget ad a környezet és fenntarthatósági programokba való részvételre az önkéntes lehetőségek és a bevonás fejlesztésével. Rendszeresen hozzájárul az intézményi szemléletformálási programok és eszközök (pl. komposztláda, víztakarékos megoldások stb.) beszerzésével. Elősegíti az alternatív oktatási elemek hozzáférhetőséget (pl. élménypedagógia) szakemberek és civil szervezetekkel való együttműködésben nem csak intézmények hanem a lakosság számára is pl. madárbarát kert, balkonkertészet, biciklizés, zöldtető bejárás, egyebek.

Fentiekén túl számtalan lehetőség kínálkozik még a környezeti nevelésben, melyek feltárása és kidolgozása az önkormányzat, a pedagógusok és a civil önszerveződő csoportok együttműködése által valósítható meg.

Önkormányzati rendezvények, fejlesztések szemléletformálással kapcsolatban

- A Föld napjához kapcsolódóan minden évben megrendezésre kerülnek különböző programok, a kerület lakosai számára, a környezettudatos ismeretek bővítése céljából.
- Komposztprogram
- Virágzó Zugló: A program célja, hogy az Önkormányzat és a zuglói lakosok közösen szépítsék meg, tegyék virágossá a lakóházakhoz tartozó előkerteket, utcafrontokat. A programra olyan magánszemélyek, lakóközösségek, intézmények és vállalkozások jelentkezhetnek, akik vállalják, hogy részt vesznek lakóhelyük utcafrontjának, előkertjének virágosításában és az elkészült terület további gondozásában. A programban résztvevőknek az Önkormányzat térítésmentesen adja a virágpalántákat és a cserjéket, valamint segítséget nyújt az ültetéshez szükséges szerszámok biztosításában is.
- Közösségi kert: Az Önkormányzat és a ZUG Közösségi Kertekért Egyesülettel együttműködésében jelenleg három közösségi kert működik Zuglóban. Tervben van egy 4. közösségi kert kialakítása is. Célja, hogy új típusú zöldfelületeket, illetve területhasznosítási formákat honosítson meg; a városi kisparcellás mezőgazdaságot népszerűsítse, a kertészeti hagyományokat ápolja; elősegítse a környezet- és egészségtudatos életmódra való nevelést; hozzájáruljon az önellátás és az öngondoskodás kultúrájának megteremtéséhez.
- Madárodúk kihelyezése: Az Önkormányzat madárodúkat vásárolt, és ezeket a Madártani Egyesület szakembereivel helyezték ki a kerület különböző pontjain.
- Biodiverzitás felmérés: A lakosság bevonásával felméri az Önkormányzat a kerületben fellelhető állat- és növényfajokat,

- esővízgyűjtő edények biztosítása a lakosság számára.

II. 6. Környezetbiztonság

Az emberiség fejlődésének egyik legnagyobb kihívása a globális, a regionális és helyi szintű biztonság megteremtése, ennek keretében a fenntartható fejlődés környezetbiztonsági garanciáinak szavatolása. A legmagasabb nemzetközi szintű fórumokon is kiemelt fontossággal kezelik a környezetbiztonság ügyét, amelynek időszerűségét az élet egyre gyakrabban igazolja a különböző súlyos, ipari eredetű környezeti katasztrófák bekövetkezésével.

Egy település környezetbiztonsági helyzetét sok és sokféle tényező befolyásolhatja. Alapvetően természetes és mesterséges eredetűek, de előfordulhat, a kettő közötti átmenete is. Ide sorolhatóak azok a rendkívüli események, amelyek a környezet állapotában kedvezőtlen változásokat okoznak és ezáltal az emberi életben, életminőségben is hasonlókat indukálnak. A bekövetkező események érinthetnek egy- vagy több környezeti elemet, lehetnek egyszeriesek, vagy ismétlődőek, gyakoriak vagy ritkák, tartósak, vagy rövid idő alatt lejátszódóak. Bekövetkezésük valószínűsége és az általuk potenciálisan okozható kár együttesét kockázatnak nevezi a szakirodalom. A környezet biztonsága jellemezhető ezzel a kockázattal, a kialakulási okokkal, a mérséklés lehetőségeivel. A korábbi konkrét esetek elemzésével, a potenciális veszélyforrások feltérképezésével, a lehetséges modellezési eljárások alkalmazásával az ellenük való védekezés, megelőzésük, elhárításuk és a helyreállítás hatékonyabb, gyorsabb és esetleg olcsóbb is lehet.

A környezetbiztonság védelmét egyre több jogszabály segíti, melyek közül a legfontosabb a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, valamint az e törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet, mely konkrét segítséget is ad a szakemberek számára. A megelőzés, elhárítás és helyreállítás legfőbb szerve az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, ennek területi szervei a megyei igazgatóságok.

A települések szintjén a polgármester irányítja és szervezi a felkészülés és védekezés feladatait. Ennek keretében gondoskodik a katasztrófaelhárítási terv elkészítéséről, a védekezési feltételek biztosításáról, a lakosság katasztrófa veszélyekről és magatartási szabályokról való tájékoztatásáról, szükség esetén kérelmezi a Kormánytól települése katasztrófa sújtotta övezetté nyilvánítását. Irányítja a védekezésre való felkészítést, a katasztrófavédelmi tevékenységet, szervezi és irányítja a lakosság és az anyagi javak védelmét, a helyreállítási munkákat.

Budapest Főváros XIV. kerülete rendelkezik Veszélyelhárítási Tervvel. A dokumentum a katasztrófavédelmi osztályba sorolás eredményeit az alábbiak szerint ismerteti:
Budapest Főváros XIV. kerülete a 2011. évi CXXVIII. törvény és az e törvény végrehajtására kiadott 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet alapján I. kategóriába sorolt település.

Elsődlegesen veszélyeztető forrással kell számolni

- Fővárosi Önkormányzat Városligeti Műjégpálya (1146 Budapest, Olof Palme sétány 5.)
- NSI Kisstadion Műjégpálya (1146 Budapest, Istvánmezei út 3-5.)
- CHINOIN Zrt. (Budapest, 1045 Budapest, Tó u. 1-5.)
- veszélyes anyagok szállítása közúton
- rendkívüli időjárás (eső, hó, aszály, szélvihar)

Másodlagos veszélyeztető forrással kell számolni

- az energetikai közüzemi rendszerek zavarai, leállása
- járvány, járványveszély, állategészségügyi-járvány
- földrengés, földcsuszamlás

Természeti eredetű katasztrófák

Rendkívüli időjárás (villámárvizek) és csapadékvíz-elvezetési problémák

A rendelkezésre álló adatok szerint a kerület területe csaknem teljesen csatornázott, ezért az összegyűlt csapadékvizek elvezetése általában nem jelent problémát. Csapadékvíz elvezetési gondok főleg a víznyelők és a zöldterületek csapadékvíz szikkasztóinak nem kielégítő takarításából adódnak. A víznyelők fölött összegyűlt avar és egyéb hulladék gátolja az összegyűlt csapadékvíz elfolyását, ami intenzív csapadék esetén a közlekedést is lassítja.

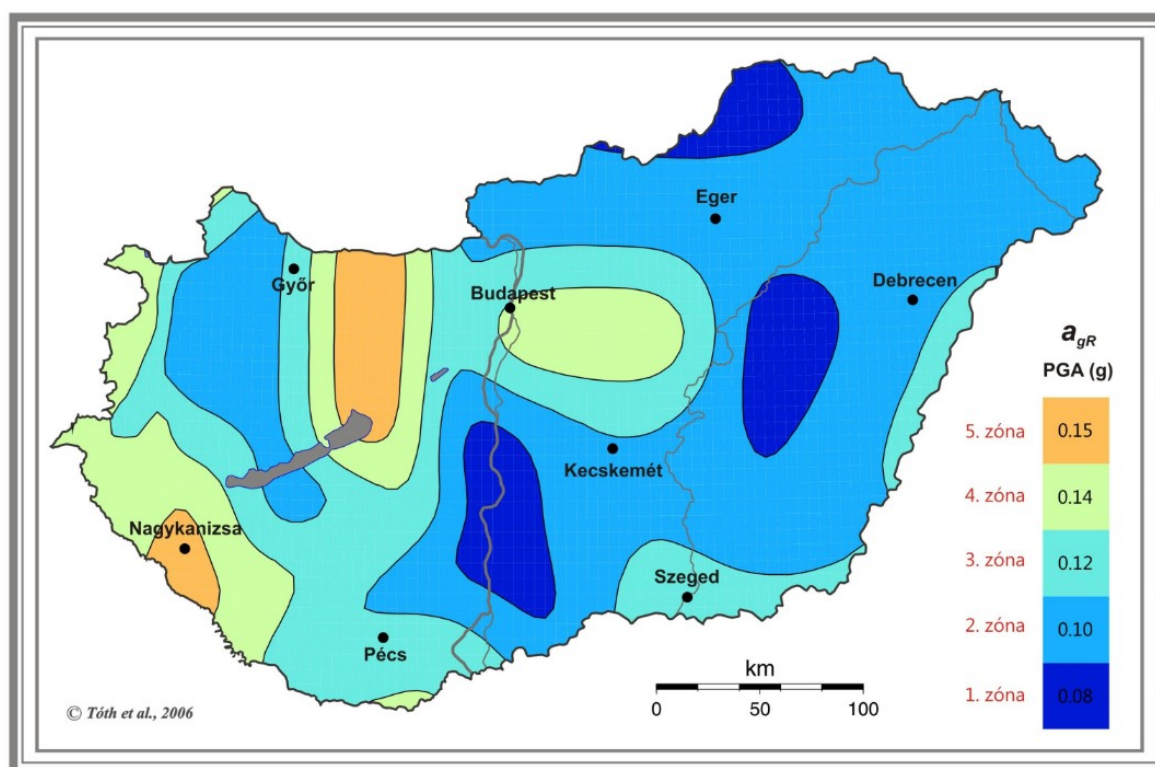
A Rákos-patak leginkább a szomszédos kerületek és az agglomerációs települések csapadékvizét vezeti el. Mivel keresztülfolylk Zugló területén a csapadékos időszak nagyvíz elvezetése Zuglóra is hatással van. A Rákos-patak biztonságos védelmi rendszere miatt ez árvízveszélyt nem okoz, azonban talajvízszint-emelkedést igen, ami a környező épületek pincéinek elöntését idézheti elő.

Budapest területén az BKM Nonprofit Zrt. feladata a fő- és tömegközlekedési útvonalainak, valamint a lakosság ellátásában kiemelt létesítményekhez, egészségügyi központokhoz, élelmiszer elosztókhoz vezető utak síkosság-mentesítése és hóeltakarítása.

Zugló földrengés-veszélyeztetettsége

Az Alpok, Appenninek, Dinaridák és Kárpát-medence, azon belül is Magyarország lemeztektonikai helyzetét, az Adriai túske (Afrikai lemez része) Eurázsiai lemez felé közeledése, ütközése határozza meg. A túske északi, észak-keleti irányba mozog és közben az óramutató járásával ellentétesen forog, aminek hatására húzófeszültség keletkezik a lemezekben, ami földrengéseket gerjeszt. Mindezek következtében a Pannon-medencében aktív lemeztektonikai helyzet alakult ki, jellemzően oldalelmozdulásos törésekkel.

Magyarország területén évente 100-120 kisebb intenzitású (2,5 magnitúdójánál kisebb) földrengés alakul ki, amelyek nagy része nem éri el az érzékelhetőség határát. A nagyobb erejű földrengések ritkábban fordulnak elő, de jellemző visszatérési idővel. Négy-ötévente 2,5-3 magnitúdójú, már érezhető erejű, 15-20 évente jelentősebb károkat okozó és 40-50 évente nagyobb károkat okozó 5,5-6 magnitúdójú földrengések pattannak ki.

26. ábra: Magyarország szeizmikus zónatérképe (forrás: MSZ EN 1998-1/EUROCODE 8 szabvány)

Az ábrán látható, hogy Zugló a szeizmikus gyorsulási zónák közül a 4. zónában helyezkedik el.

A szeizmológiában a veszélyeztetettséget a vízszintes talajgyorsulás maximális értékével szokás definiálni. Az EU országaiban egységes földrengés szabvány (Eurocode 8) van érvényben, mely részletesen meghatározza a földrengés-biztos tervezés módszereit különböző építmények esetében. Minden építményt úgy kell megtervezni, hogy az élettartama (általában 50 év) alatt 10% valószínűséggel előforduló földrengést komolyabb szerkezeti károsodás, összeomlás nélkül kibírja. A veszélyes ipari létesítményeknél (atomerőművek, radioaktív hulladéklerakók, egyéb erőművek) nagyon fontos a földrengésállóság, mivel ezek sérülése a környezetet különlegesen nagymértékben veszélyezteti.

Mesterséges eredetű katasztrófák

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendelet 1. melléklete alapján Budapest XIV. kerülete az I. (legmagasabb veszélyeztetett) katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra.

Legjelentősebb veszélyforrások Zugló területén

- Közlekedéssel kapcsolatos veszélyhelyzetek: az autópályák és a főútvonalakon keresztül zajló veszélyes anyag szállítása (M3 bevezető szakasza, Kerepesi út, Hungária körút), illetve a fővárosból és a fővárosba történő vasúti (Rákosrendező, Zugló, Rákosfalva és Vasútmúzeum vasúti állomások) személy- és teherszállítások, továbbá a nagyobb csomópontok, mint baleseti veszélyforrások.
- Nagy tömegek befogadására alkalmas létesítmények, bevásárlóközpontok (Árkád, IKEA, Récsei Center), sportlétesítmények és rendezvényközpontok (Puskás Aréna,

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

Papp László Budapest Sportaréna, SYMA Sport- és Rendezvényközpont), illetve irodaépületek.

Tűzesetek

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: FKI) fő feladata a tűzoltás, műszaki mentés, a lakosság védelme, tájékoztatása és riasztása, valamint a katasztrófák elleni védekezés, a veszélyhelyzetek megelőzése, illetve a károk felszámolásában való közreműködés. Az FKI öt budapesti kirendeltséggel rendelkezik, amelyek közül az Északpesti Katasztrófavédelmi Kirendeltség alá tartozik Zugló. A XIV. Kerületi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság az Egressy úton található.

Budapesten belül mindössze két kerületben működik önkéntes tűzoltó egyesület, ebből az egyik a Zuglói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület.

III. SWOT analízis

A települési környezetvédelmi program értékelésének egyik lehetséges eszköze a SWOT-analízis.

A módszer lényege, hogy rövid szöveges formában, sokszor táblázatosan felvázolja a települési környezet szempontjából nézve meglévő pozitív jellemzőket, értékeket, illetve a negatív jellemzőket, hiányosságokat. Az erősségek és gyengeségek bemutatása mellett felvázolja a fejlesztés lehetőségeit és figyelmeztet az esetleges veszélyekre.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvező közlekedéscsomóponti helyzet (M3-as közelsége, jól kiépített vasúti és közúti összeköttetés a többi kerület, és az ország egyéb területei felé). ▪ A kerület jó minőségű termálvízzel, gyógyvízzel, és nemzetközi hírű fürdővel rendelkezik, melynek köszönhetően az idegenforgalom szerepe és a turisztikai potenciál kiemelkedő. Az idegenforgalmi fejlesztéseknek is célja a vonzó értékek megőrzése, magas környezeti minőségű város létrehozása és fenntartása, így ezen célkitűzések maximálisan összhangban vannak a környezetvédelmi célkitűzésekkel. ▪ Zugló alapvetően nagy zöldfelülettel rendelkezik. ▪ A közműellátottság aránya a víz, szennyvíz, a villany és a gáz tekintetében egyaránt magas. Az utóbbi évek szennyvíz elvezetési- és kezelési beruházásainak köszönhetően a közmű-állomány záródása kielégítő, a szennyvízkezelés módja megfelelő. ▪ Az ipari eredetű szennyezőforrások száma csekély ▪ Belterületi vízrendezés vonatkozásában végrehajtott beruházások által javult a belvíz-veszélyeztetettség állapota. ▪ A települési környezeti állapota összességében jó. ▪ A kerékpáros infrastruktúra jelentősen fejlődött, és a kerékpárt használók 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvezőtlen korösszetétel, elöregedő társadalom. ▪ A kerületen áthaladó forgalom részben még megterheli a kerület belterületi úthálózatát, az utak fejlesztésére, rekonstrukciójára nincs elegendő forrás. ▪ A térség természetes élőfolyása, a Rákospatak vízminősége rossz. ▪ Kevés közterületi parkoló a kerület egyes részein. ▪ Az ivóvíz vezeték hálózat a kerület egyes részein elöregedett, azbesztcement és ólomtartalmú vezetékek egyaránt előfordulnak. ▪ A szennyvíz elvezető hálózaton sok az illegális csapadékvíz bevezetés. ▪ A kerületi épületállomány jelentős része műszakilag elavult, energiahatékonyságuk gyenge; különösen az 1990 előtt épült épületek esetében. ▪ Nincsenek részletes, aktuális, valós adatok az épületállomány energetikai teljesítményére, megújuló energia felhasználására vonatkozóan. ▪ Kevésbé elterjedt a fenntartható, környezettudatos vállalatirányítási kultúra, (pl. az EMAS- vagy egyéb hitelesítési, minősítési rendszerek bevezetése). ▪ Zugló átmeneti közlekedési zónába tartozik, a kerületen átmenő közúti közlekedés kibocsátása lényegesen nagyobb, mint a kerületén belüli közúti közlekedésé.

<p>száma növekedett.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A technológiai korszerűsítéseknek köszönhetően a köz- és díszkivilágítás energiafelhasználása csökkent. ▪ Igény a környezetvédelmi problémák feltárására, megoldására, törekvés a kötelezettségek teljesítésére. ▪ A település rendelkezik környezetvédelmi tárgyú rendeletekkel, elkészítette környezetvédelmi programot. ▪ Rendelkeznek hosszú távú településfejlesztési koncepcióval, melyre alapozva készül a településrendezési terv. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelentős az agglomerációból érkező közúti forgalom, a folyamatosan bővülő P+R és B+R hálózat kapacitása még nem elégséges. ▪ A kerület bizonyos kerületek, vagy fejlesztések felett nem rendelkezik hatáskörrel, az fővárosi, vagy kormányzati hatáskör.
--	---

<p style="text-align: center;">Lehetőségek</p>	<p style="text-align: center;">Veszélyek</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vasúti közlekedés fejlesztése, elővárosi közlekedés megvalósítása, úthálózat-rekonstrukció, mely növeli a térbeli helyzetből adódó előnyöket. ▪ Innovációs, K+F lehetőségek megteremtése révén a kvalifikáltabb fiatalabb nemzedék helyben tartása. ▪ A komplex egészségturisztikai szolgáltatások által a turizmus intenzitása nő. ▪ A geotermikus energiapotenciál hasznosítása település szinten, összehangolt fejlesztéssel. ▪ A legértékesebb (helyi értékvédelmi kataszterbe felvett) épületek és utcaszakaszok helyi védelmének elrendelése, védelmüket, megtartásukat és értékükhöz méltó felújításukat elősegítő szabályozás és támogatási rendelet kidolgozása. ▪ Kerékpárút hálózat fejlesztése. ▪ Zöldfelületek arányának növelése, egységes zöldfelületi rendszer 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A további közlekedési fejlesztések elhúzódása miatt a kerület elérési mutatói nem javulnak. ▪ Kedvezőtlen idegenforgalmi tendencia. ▪ A tervezett beruházások környezetében, a nyomvonalak mentén a természeti, tájképi értékek sérülnek. ▪ A vízbázis elszennyeződése. ▪ Növekvő tendenciát mutat az aszálygyakoriság, ▪ Egyre növekvő vízigény, ▪ A lakosság körében a fenntartható fogyasztóvá válás szemléletformálással történő elősegítése egyes csoportoknál nem lehetséges. ▪ Közintézmények épületenergetikai felújítása forráshiány miatt alulmarad a tervezettnél. ▪ Pályázati források igénybevétele időben elhúzódik, megvalósítás alatti finanszírozási nehézségek. ▪ A közösségi közlekedés használatának csökkenése.

<p>megteremtése.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Nagy kibocsátáscsökkentési lehetőség rejlik a lakóépületek energetikai korszerűsítésében.▪ A közösségi és a kerékpáros közlekedés fejlesztésével nagy károsanyag kibocsátás-csökkentés érhető el.▪ Megújuló energia potenciál (pl. napenergia, fürdőkben hasznosított termálhő további kihasználása, geotermikus hőtermelő kapacitások létesítése, hulladék alapú hőtermelés részarányának növelése).▪ Környezetvédelmi követelmények szigorodása és ezzel párhuzamosan a technológia fejlődése.▪ A városi, hivatásforgalmi kerékpározás népszerűségének növekedése.▪ Felkészülés a klímaváltozás hatásaira, fák pótlásával csökkenteni szükséges a talajfelszín száradását, egyúttal pedig a páratartalom növelésével javítani a város klimatikus viszonyait.▪ A komposztáló terület bővítése, Környezetvédelmi és egyéb fejlesztéseket (pl.: energiahatékonysági, helyi termékek előállítására irányuló, kerékpárút építési, város rehabilitációs, zöldterületek növelésére irányuló projektek) szolgáló pályázati források kihasználása.	<ul style="list-style-type: none">▪ A gazdasági visszaesés miatt az energetikai korszerűsítések elmaradnak.▪ A fogyasztási igények növekedése miatt nő az energiafelhasználás.▪ Az erősödő szuburbanizáció és a város koordinálatlan szétterülése (urban sprawl) fokozza az egyéni motorizáció további terjedését és a közlekedési ÜHG emisszió további növekményét eredményezik.▪ Hulladékkal, rossz minőségű fával történő fűtés (légszennyező anyagok).▪ A mesterséges lakossági energiaárak miatt az energiahatékonyság javítása és a megújuló energiák alkalmazása gazdaságilag nem kellően vonzó.▪ A szabályozási környezet nem támogatja a megújuló energia használatát, a lokális energiatermelési felhasználási gyakorlatok elterjedését.▪ Nincs elegendő energiamegtakarítást, környezetbarát hozzáállást ösztönző központi, állami forrás a lakosság számára.▪ A kerületi önkormányzat érdekeivel ellentétes fővárosi és/vagy kormányzati intézkedések.▪ Újabb városrész fejlesztésekkel, lakóparkokkal a kerület zöldfelület aránya csökken.▪ Egyes kerületrészt érintő beruházások, lakóparkok építése többlet forgalmat generál az egyébként is szűk áteresztőképességet biztosítani tudó közutakra.
--	---

IV. Környezetvédelmi program

A kerületi környezetpolitika célja, hogy a kerület a lakosság élhető otthona legyen, mindenkinek javuljon az életminősége és a környezetbiztonsága. Ennek lényeges összetevője – a környezeti terhelések csökkentése és az értékek megóvása. A természeti erőforrások igénybevételét csökkenteni kell, a gazdasági szereplők és a döntéshozók szemléletének alakítását, formálását szükséges elérni. A célok megfogalmazásánál fontos szempont, hogy szükség esetén a fővárossal együttműködve valósuljanak meg a beruházások, valamint a közszolgáltatások biztosítása. A természetvédelem fővárosi hatáskörben van, érdemi döntéseket Budapest Főváros Önkormányzata hoz.

Stratégiai célként fogalmazható meg a helyi lakosok egészséges élet feltételeinek biztosítása. Ide tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a színvonalas környezeti infrastruktúra, valamint a kerület, épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége. Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzése.

Csökkenteni szükséges a kibocsátott hulladék mennyiségét, valamint növelni az újrahasznosítás és megújuló energiahordozók fenntartható használatát. Szintén stratégiai célként fogalmazhatóak meg az éghajlatváltozás megelőzésére és az alkalmazkodásra irányuló törekvések is.

Horizontális cél a kerületi polgárok környezettudatosságának erősítése, fenntartható fogyasztási szokásainak meghonosítása. Ezek alapfeltétele a környezeti szemlélet erősítése mellett a környezeti információkhoz való hozzáférés biztosítása, valamint a társadalmi és gazdasági részvétel erősítése is.

Az V. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2021-2026) négy stratégiai és két horizontális célcsoportot fogalmaz meg. Ezek közül a Zugló szempontjából relevánsakat soroljuk fel.

Stratégiai célok:

I. stratégiai cél: Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.

- Levegőminőség javítása,
- Zajterhelés csökkentése,
- Egészséges ivóvíz biztosítása,
- Szennyvízelvezetés és tisztítás. szennyvíziszap kezelés és hasznosítás,
- Zöldfelületek védelme, zöldinfrastruktúra fejlesztése

II. stratégiai cél:

- Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata
- Talajok védelme és fenntartható használata,
- Vizeink védelme és fenntartható használata,
- Környezeti kármentesítés

III. stratégiai cél: Az erőforrás-takarékosság és –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítéses körforgásos működésének erősítése

- Környezettudatos termelés előmozdítása
- Energiatakarékosság és –hatékonyságjavítása, a megújuló energia hasznosításának növelése,
- Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira,
- Közlekedés és környezet

IV. stratégiai cél: A környezetbiztonság javítása

- Kémiai biztonság
- Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás

I. Horizontális cél: A társadalom környezettudatosságának erősítése.

II. Horizontális cél: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása

IV.1. Levegőminőség javítása

Célok:

Légszennyezettség kialakulásának megelőzése. A levegő minőségének védelme: a szennyezettség csökkentése.

Feladatok:

- A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése.
- Közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése.
- Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata.
- A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról, szemléletformálási kampányok szervezése (pl. a helytelen fűtési technika levegőminőségre gyakorolt káros hatásairól).
- A pollenszennyezettség csökkentése.
- A lakosság rendszeres tájékoztatása a fűtőkorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatokról.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Tüzelés-technikai eredetű kibocsátások csökkentése	LEV-1: Szemléletformálás, környezeti nevelés: -megújuló energiaforrások - komposztálás elterjesztése érdekében	Önkormányzat, oktatási intézmények, pályázati forrás	folyamatosan	Önkormányzat, oktatási intézmények

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	LEV-2: Utak portalánítása	Önkormányzat	folyamatosan	közútkezelők: Önkormányzat és főváros
	LEV-3: Utak mentén lévő fasorok gondozása, bővítése, utcák legalább egyoldalú fásítása őshonos fafajokból	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	közútkezelő: Önkormányzat és főváros
	LEV-4: Önkormányzati kezelésű intézmények területén, kerítéseken porfogó eszközök telepítése	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
Ipari emissziók csökkentése	LEV-5: Meglévő és tervezett beépítésre szánt gazdasági területek megfelelő lehatárolása fásítással	tulajdonosok	folyamatosan	ingatlan tulajdonosok,
Jogi szabályozás	LEV-6: Kapcsolódó rendeletek felülvizsgálata a jogszabályváltozásoknak megfelelően	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
A pollenszennyezés csökkentése	LEV-7: Rendszeres gyomirtás a közterületeken. Lakossági magántulajdonok ellenőrzése, szükség esetén felszólítások kiküldése, szankciók érvényesítése.	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos
Lakosság tájékoztatása	LEV-8: A mért vagy számított adatoknak a kerület honlapján történő megjelenítése a zajterhelési adatokkal együtt	Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- A környezeti levegő minőségének megőrzése, javulása,
- A lakosság egészségi állapotának javulása,
- Emelkedik a környezettudatosság.

IV.2. Zajterhelés csökkentése

A célkitűzések:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.
- Az érintett emberek megóvása a zajterhelésektől.
- A stratégiai (>65/55 dB) zajterheléssel érintettség csökkentése.
- A zajvédelemmel kapcsolatos ismeret/tájékoztatás javítása.
- Csendvédelmi politika alkalmazása.

Zajvédelmi feladatok:

Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.

A határérték feletti zajterhelés megszüntetése.

A terhelt területek zajcsökkentése.

A zajjal még nem terhelt területek kedvező állapotának megőrzése.

A környezeti zajok elfogadható szintre mérséklése.

Az érintett emberek megóvása a zajterhelésektől.

Stratégiai zajtérképre épülő intézkedési terv készítése.

Az emberi és területi érintettség vizsgálata.

Környezetbarát, csendes eszközök alkalmazása.

Az úthálózat megfelelő hierarchiájának meghatározása; forgalomszabályozás.

Az átmenő forgalom további korlátozása.

Az építési engedélyezések során a zajvédelmi fejezet készítése.

A hatásterületen védendő objektumok feltárása.

A stratégiai (>65/55 dB) zajterheléssel érintettség csökkentése.

Integrált környezeti mutatórendszer alkalmazása:

- zaj vonatkozásában: zajterheléssel érintett lakosok (fő),
- az egyéni és közösségi közlekedés igénybevételi részarányának alakulása (%),
- a belföldi személy- és áruszállítás alakulása.

EU pályázatok igénybevétele a stratégiai célok elérésére.

A zajvédelemmel kapcsolatos ismeret/tájékoztatás javítása.

A fejlesztési stratégiák, tervek, programok lakossági tájékoztatása.

Előírt ill. ütemezett lakossági fórumok rendezése.

A tervezett változások zajhatásának vizsgálata és közzététele.

Zajvédelmi szoftverek, térképek alkalmazása.

A mért/számított zajterhelési adatok megjelenítése (a kerület honlapján, esetlegesen köztéri kijelzőn).

Csendvédelmi politika alkalmazása

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

Alapelvek:

A határérték feletti zajterhelés megszüntetése.

A zajvédelem szempontjai és módszerei integrálandók a kerületi tervekbe, programokba.

Együttműködés a lakossággal, és a NGO, szakmai és hatósági szervezetekkel.

Eszközök:

A tervezési területen fennálló zajhelyzet elemzése.

Zajvédelmi területi besorolások, övezetek kijelölése.

Kerületi csendrendelet készítése.

Stratégiai zajtérkép készítése.

Zajvédelmi védő/hatás-területek kijelölése.

A védendő objektumok azonosítása és nyilvántartása.

Az egyedi védelemben megvalósuló megoldások előírása.

Szabadidős, kulturális, sport és szórakoztató tevékenységek szabályozása.

A jogszabályok előírásainak érvényesítése.

Zajvédelmi beruházások, megoldások támogatása.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
A zajvédelemmel kapcsolatos ismeret/tájékoztató javítása.	ZAJ-1: A tervezési területen fennálló zajhelyzet elemzése <ul style="list-style-type: none"> ○ zajforrások feltárása ○ védendő területek és épületek zajterhelése ○ zajpanaszok kezelése 	Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat
	ZAJ-2: Zajvédelmi területi besorolások, övezetek kijelölése. <ul style="list-style-type: none"> - HÉSZ módosítása - funkcionális zónák/övezetek kijelölése - területi be/át-sorolások - csendes övezet, fokozottan védett terület, fokozottan zajos terület kijelölése - védő/hatásterületek térképes nyilvántartása 	Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat, főváros, állam, tervezők
Csendvédelmi politika alkalmazása.	ZAJ-3: Kerületi csendrendelet készítése/felülvizsgálata.	Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat
A zajvédelemmel kapcsolatos ismeret/tájékoztató	ZAJ-5: Zajvédelmi védő/hatás-területek kijelölése.	Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
atás javítása.				
A zajvédelemmel kapcsolatos ismeret/tájékoztató javítása.	ZAJ-6: A védendő objektumok azonosítása és nyilvántartása.	Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat
A stratégiai (>65/55 dB) zajterheléssel érintettség csökkentése	ZAJ-7: Az egyedi védelemi megoldások előírása. <ul style="list-style-type: none"> - műszaki és szervezési megoldások - hangátló szerkezetek - az úthibák javítása - (belterületi) földutak burkolása <ul style="list-style-type: none"> - forgalomszervezés - terheléscsillapító intézkedések - akadálymentes forgalom biztosítása - távolsági és átmenő forgalom szabályozása - 	Önkormányzat, főváros, állam	folyamatos	Önkormányzat, főváros, állam
Az érintett emberek megóvása a zajterhelésektől.	ZAJ-8: Szabadidős, kulturális, sport és szórakoztató tevékenységek szabályozása. <ul style="list-style-type: none"> - objektumok felmérése, nyilvántartása - zajpanaszok kezelése - hangosító berendezések korlátozása 	Önkormányzat, állam	folyamatos	Önkormányzat, állam
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.	ZAJ-9: A jogszabályok előírásainak érvényesítése <ul style="list-style-type: none"> - engedélyezési eljárások - új létesítmények telepítése - új épületek akusztikai tervezése - az épületek zajszigetelésének ellenőrzése - zajforrások feltárása, pontos nyilvántartása - zajkibocsátási határértékek megállapítása - túllépések mértéke alapján a tevékenység korlátozása/felfüggesztése/megti 	Önkormányzat, pályázat	folyamatos	Önkormányzat, főváros, állam

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
	ltása			
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.	ZAJ-10: Zajvédelmi beruházások, megoldások támogatása. - pályázatok preferálása - elektromos járművek elterjedésének segítése	Önkormányzat, tulajdonosok, pályázat	forrás rendelkezésre állása függvényében	Önkormányzat, tulajdonosok

IV.3. Egészséges ivóvíz biztosítása

Célok:

- A közüzemi ivóvízellátás szolgáltatási színvonalának és biztonságának növelése, a vízkészleteket pazarló és többletköltségekkel járó hálózati veszteségek csökkentése.
- A sérülékeny földtani környezetű ivóvízbázisok védelme.
- Egészséges ivóvízhez jutás biztosítása minden lakos számára, beleértve a hátrányos helyzetű csoportokat.
- A kiemelt komponensek miatt fennálló egészségi kockázatok csökkentése, az érintett területek ivóvízminőségének javítása.
- Másodlagos ivóvízminőség romlásának megelőzése, hatásainak mérséklése.
- Lakossági tudatosság növelése a csapvíz takarékos vízhasználati szokásokkal összefüggésben.

Feladatok:

- A vízbázis védőidomot és védőterületet kijelölő határozat korlátozásainak betartása, folyamatos ellenőrzés, rétegvíz monitoring kutak rendszeres ellenőrző vizsgálatainak elvégzése. Az ivóvíz biztonsági terv betartásának ellenőrzése az üzemeltető által kijelölt vízbiztonsági felelős feladata.
- A vízelosztó- továbbító művek folyamatos rekonstrukciója, különösen a régi, korszerűtlen anyagból készült vízvezetékek cseréje, felújítási ütemterv készítése a közszolgáltatóval együttműködve.
- Indokolt esetekben az átmeneti ivóvízellátás biztosításához szükséges feltételek megteremtése.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Ivóvízbázis biztonságban tartása, az ivóvíz biztonsági terv betartása	IVÓ-1: Folyamatos ellenőrzés, rétegvíz monitoring kutak rendszeres ellenőrző vizsgálatainak elvégzése.	üzemeltető	folyamatos	üzemeltető (közszolgáltató), fővárosi önkormányzat
Ivóvíz vezeték hálózat folyamatos rekonstrukciója, karbantartása	IVÓ-2: A vízelosztó-továbbító művek folyamatos rekonstrukciója, különösen a régi, korszerűtlen anyagból készült vízvezetékek cseréje, felújítási ütemterv készítése a közszolgáltatóval együttműködve, különös tekintettel a vízmérők utáni, épületekben lévő vezetékszakaszokra.	üzemeltető	folyamatos	üzemeltető (közszolgáltató), fővárosi önkormányzat
Ivóvíz vezeték hálózat folyamatos rekonstrukciója, karbantartása	IVÓ-3: Az ólomkockázat felmérése a jogszabályi kötelezettség szerint az önkormányzati üzemeltetésű intézményekben	Önkormányzat, üzemeltető	2029.01.12.	üzemeltető, Önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- Talaj és földtani közeg, valamint a felszín alatti vizek terhelésének csökkentése,
- Ivóvízbázis veszélyeztetettsége mérséklődik,
- A lakosság egészségi állapotának javulása,
- Emelkedik a környezettudatosság.

IV.4. Csapadékvíz elvezetés, visszatartás

Célok:

- A hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadékvíz elvezetése, felszín alatti visszatartása, folyamatos felhasználása.
- Lakossági szemléletformálás

• Szabályozási rendszer kialakítása

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Csapadékvíz elvezetés	CSV-1: „Szivacs város”, koncepció kidolgozása, az ehhez szükséges együttműködés és szabályozási háttér kidolgozása	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat
	CSV-2: Önkormányzati intézmények esetében alternatív csapadékvíz elvezetési és gyűjtési rendszerek kidolgozása	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat
	CSV-3: Esőkertek telepítése önkormányzati intézmények esetében	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat
	CSV-4: Közműfejlesztések során vízáteresztő burkolatok és szegélyek kialakítása a csapadékvíz helyben tartása érdekében. Erre kerületi szabályozás kidolgozása	Önkormányzat, közútkezelő, ingatlan tulajdonos	folyamatosan	Önkormányzat, közútkezelő, ingatlan tulajdonos
	CSV-5: Lakótelepeken szikkasztók, föld alatti ciszternák kialakítása a csapadékvíz helyben tartása érdekében	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos, üzemeltető
	CSV-6: Csapadékvíz csatornában történő késletetett, egyenletes elvezetése ciszternák létesítésével	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos, üzemeltető

	<p>CSV-7: Szabályozás kidolgozása új építések esetére, amely során szétválasztott rendszerű csatornahálózat kerül kialakításra. A régi építés esetén lehetőség biztosítása a szétválasztott rendszerű csatornahálózatra történő csatlakozásra.</p>	Önkormányzat, főváros, pályázat	folyamatosan	üzemeltető, ingatlan tulajdonos
	<p>CSV-8 A Tatai utca csapadékvíz elvezetési problémájának megoldása együttműködve a Budapest Főváros XIII Kerület Önkormányzatával</p>	érintett Önkormányzatok, pályázat	folyamatosan	érintett Önkormányzatok
Illegális csapadékvíz bekötések felszámolása a szennyvíz hálózaton	<p>CSV-9: Illegális csapadékvíz bekötések feltérképezése és intézkedés a felszámolásról, bírság kiszabása</p>	közszolgáltató	folyamatosan	tulajdonosok közszolgáltató fővárosi önkormányzat

IV.5. Szennyvízelvezetés és tisztítás

Célok:

- A szennyvízelvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése a vizek jó állapotának elérése érdekében.
- Illegális bekötések megszüntetése
- A szennyvízhálózathoz történő lehető legnagyobb arányú csatlakozás kialakítása

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Szennyvíz rákötések ösztönzése	<p>SZV-1: Talajterhelési díj fizetése alóli mentesség szigorítása, a díjfizetés kikényszerítése, szükség esetén a díj összegének megemlése</p>	nem igényel	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos

Szennyvízhálózat tehermentesítése	SZV-2: Szennyvízhálózat tehermentesítése a csapadékvíz helyben tartásával	közszolgáltató, Önkormányzat	folyamatosan	ingatlan tulajdonosok, közszolgáltató, fővárosi önkormányzat
-----------------------------------	---	------------------------------	--------------	--

- Rákötések: A szennyvízhálózatra való rákötéseket a talajterhelési díj kivetésével lehet leginkább ösztönözni, jelenleg 36 db talajterhelési díjra kötelezett ingatlan szerepel a nyilvántartásban.
- Illegális csapadékvíz bekötések feltérképezése és intézkedés a felszámolásról, bírság kiszabása.

IV.6. Zöldfelületek védelme, zöldinfrastruktúra fejlesztése

Célok:

- A lakosság zöldterületekkel kapcsolatos elégedettségének növelése a zöldfelületi ellátottság kiterjesztése, a funkciók és „szolgáltatások” minőségi és mennyiségi javítása által.
- A lakosság szemléletének formálása.
- A zöldfelületek vízvisszatartó hatásának növelése, az ezt szolgáló technológiák alkalmazása (kaszálás ritkítása, kaszálási magasság átgondolása).
- Zöldfelületek fenntartható módon való kialakítása, gondozása.
- A zöldinfrastruktúra állapotának javítása.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Zöldfelület kezelési stratégia	ZÖL-1: ZIFFA-ban foglaltak végrehajtása	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat
Zöldfelületek fenntartható módon történő kialakítása, fenntartása	ZÖL-2: Az utcai zöldsávokban - legalább egy oldalon - fasorok telepítése őshonos fajokból, a meglévőeknél a hiányzó elemeinek jelentős mértékű pótlása.	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat	folyamatosan	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat
	ZÖL-3: Kerületi utak mentén lévő fasorok gondozása, bővítése	tulajdonos és közútkezelő	folyamatosan	tulajdonos közútkezelő, Önkormányzat

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
	ZÖL-4: Meglévő fasori állomány körüli talajszerkezet javítása a jelenlegi tömörödött, és kis mennyiségű talaj fellazítása, térfogatának növelése	Önkormányzat, főváros, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat, közútkezelő
	ZÖL-5: Meglévő és tervezett beépítésre szánt gazdasági területek megfelelő lehatárolása fásítással	tulajdonos, Önkormányzat, vagyonkezelő	folyamatosan	tulajdonos, Önkormányzat, vagyonkezelő
	ZÖL-6: Zöldfelület-gazdálkodási tervezés (pl. koncepció, program kidolgozása; kerületi parkok stratégiai tervének elkészítése, rendelkezésre álló, hasznosítatlan területek felmérése és annak integrációja, valamint zöldfelületi fejlesztésre alkalmassá tétele a településrendezési eszközökkel összhangban).	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat
	ZÖL-7: A közcélú zöldfelületek arányos, elrendezésének megteremtése, új parkok, pihenő- sport- és játszó területek kialakításával, a lakókörnyezet ellátásának pótlása- javítása,	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat, pályázat	folyamatos	tulajdonos, Önkormányzat
	ZÖL-8: A települési klímastratégiákon keresztül a zöldfelületek fejlesztése, zöldfelületi elemek tervezése, átalakítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás jegyében (pl. vízvisszatartás zöldfelületeken, szélsőséges időjárási	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat, pályázat	folyamatos	tulajdonos, Önkormányzat

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
	körülményeket elviselő őshonos növényfajok és fajták megválasztása, lehetőleg a fenntartás során felmerülő öntözési igény minimalizálása stb.)			
	ZÖL-9: Zöldtető létesítések ösztönzése (pl. helyi építési szabályzat előírásaival, kedvezmények biztosításával), különös tekintettel az ipari parkok területén, a nagyméretű logisztikai és raktárcsarnokok esetében.	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat, pályázat, állami forrás	folyamatos	tulajdonos, fővárosi önkormányzat, Önkormányzat, állam
A lakosság zöldterületekkel kapcsolatos elégedettségének növelése a zöldfelületi ellátottság kiterjesztése, a funkciók és „szolgáltatások” minőségi és mennyiségi javítása által.	ZÖL-10: Közösségi kertek kialakításának ösztönzése, a közösségi komposztálás lehetőségének biztosítása a településen működő vállalkozások (pl. éttermek) bevonásával.	Önkormányzat, pályázat	folyamatos	tulajdonos, Önkormányzat
	ZÖL-11: Szemléletformálással egybekötött zöldfelület kezelés, a vízvisszatartás érdekében a zöldterület kaszálás feladatainak átgondolása, ennek megértetése a lakossággal	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos, vagyongazdálkodó
A zöldinfrastruktúra állapotának javítása.	ZÖL-11: A zöldinfrastruktúrát károsító parkolási gyakorlat visszaszorítása.	tulajdonos, Önkormányzat és közútkezelő	folyamatos	tulajdonos, Önkormányzat és közútkezelő

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- Településkép javul,
- Élhetőbb, egészségesebb környezet,
- A levegő és zajterhelés csökken,

IV.7. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata

Célok:

- A turisztikai infrastruktúra fejlesztése, a természeti értékek megóvása védelme mellett.
- Természeti értékek megőrzése és fenntartása.
- A területhasználat során olyan, a táj adottságaival harmóniában álló gazdálkodási formákat kell előnyben részesíteni és támogatni, melyek elősegítik a kerület természeti rendszereinek megőrzését és biztosítják a természeti rendszerekhez kötődő ökológiai folyamatok sértetlenségét.
- Az egészséges tájszerkezet kialakítása érdekében fasorok megóvása, és újraterelítése, pótlása szükséges.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
Védett területek élővilágának megőrzése	TTV-1: Jóléti létesítmények kiépítése	EU, hazai	folyamatosan	állam, tulajdonos, kezelő
	TTV-2: Környezettudatosságra, szemléletformálásra irányuló pályázatok benyújtása	EU, hazai	folyamatosan	állam, tulajdonos, kezelő
Közösségi/társadalmi és egyéni védekezés a kártevők ellen	TTV-3: Biológiai gyérítés csak a Rákos-patak mentén	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat	folyamatosan	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat
	TTV-4: Az egyéni védekezés szerepének hangsúlyozása, lakosság tájékoztatása, együttműködés kialakítása	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat	folyamatosan	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

- A környezettudatos szemléletformálás hatására a helyi társadalmi igények bővülnek: a természeti kincsek megőrzése mindenki számára fontossá válik.
- Javul az itt lakók életminősége, a turisták újabb szolgáltatásokat érhetnek el.
- Helyi közösségekkel és lakossággal javul a kapcsolat

IV.8. Talajok védelme

Célok:

A cél:

- A talaj mennyiségi védelme az ésszerű, ökológiai szempontokat is figyelembe vevő területhasználat révén,
- A talaj minőségi védelme a talajdegradációs és szennyező folyamatok megelőzése, illetve mérséklése révén.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
Területhasználat racionális, ökológiai szempontú alakítása	TAL-1: Talajvédelem szempontjainak figyelembevétele a rendezési terv felülvizsgálata, módosítása során	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat
A talaj minőségi védelme a talajdegradációs és szennyező folyamatok megelőzése, illetve mérséklése révén.	TAL-2: Szikkasztó jellegű közművek számának felmérése, megszüntetésük ösztönzése a talajterhelés díj fizetési kötelezettség betartásával, esetleg a díj emelésével	Önkormányzat, fővárosi önkormányzat, közszolgáltató	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos
	TAL-3: A talajszennyezések felderítése, fellépés a szennyezők ellen, hatóságok értesítése, együttműködés kialakítása, fenntartása	pályázat, Önkormányzat	folyamatosan	ingatlan tulajdonos, Önkormányzat, fővárosi önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- Csökken a talaj, a felszíni és felszín alatti vizek terhelése,
- Megvalósul a fenntartható földhasználat,
- Emberi egészség javulása.

IV.9. Vizek védelmi, fenntartható vízhasználat

Célok:

- Az EU Víz Keretirányelv (VKI) céljainak megfelelően a felszíni és felszíni alatti víztestek, valamint a vizekkel kapcsolatban lévő védett területek „jó állapotának” elérése, a velük való hosszú távú és fenntartható gazdálkodás biztosítása.
- A felszíni és felszín alatti vizek, mint nemzeti vagyon és stratégiai erőforrás mennyiségi és minőségi védelme és az ehhez szükséges monitoring rendszer fenntartása.
- A vízkészletek észszerű és takarékos vízhasználatának elterjesztése, ehhez szükséges kerületi szabályozás kidolgozása, lakossági elfogadtatása és betartatása.
- A vizek többletéből vagy hiányából eredő káros hatások csökkentése, megelőzése.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
A vizek többletéből vagy hiányából eredő káros hatások csökkentése, megelőzése	VÍZ-1:A belterületi vízrendezésekkel a csúcsidejű víztöbbletek által okozott károk csökkentése és a vízhiányos időszakokban fontos vízkészletek helyben-tartása.	állam, fővárosi önkormányzat, Önkormányzat	folyamatos	állam, tulajdonos, Önkormányzat szolgáltatóval együttműködve
	VÍZ-2: „Szivacs város” koncepció és eszközrendszerek kidolgozása és megvalósítása	pályázat, Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
A felszíni és felszín alatti vizek, mint nemzeti vagyon és stratégiai erőforrás mennyiségi és minőségi védelme.	VÍZ-3: Szikkasztó kutak védelme, karbantartása, újak kialakítása	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat, pályázat	folyamatos	tulajdonos, Önkormányzat, vagyongazdálkodó
A vízkészletek észszerű és takarékos vízhasználatának elterjesztése.	VÍZ-4: A takarékos és hatékony vízhasználatot elősegítő intézkedések megvalósítása az önkormányzati üzemeltetésű	Önkormányzat, fenntartó	folyamatosan	Önkormányzat, fenntartó

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
	intézményekben.			
	VÍZ-5: Ivókutak kialakítása, felújítása	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
	VÍZ-6: Vízkorlátozáshoz szükséges kerületi szabályozás kidolgozása	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- A település belvízzel szembeni védelme megvalósul,
- Megvalósul a csapadékvíz helybentartása, a talajvízkészletek csapadékvízzel történő utánpótlása,

IV.10. Környezeti kármentesítés

Célok:

- A szennyezettség mértékének csökkentése, felszámolása,
- A szennyező fizet elv szigorúbb érvényesítése, a környezeti kárfelelősség hatékonyabb végrehajtása.
- A szennyezett területek országos nyilvántartásának fejlesztése, kármentesítési ismeretek és adatok közzététele, társadalmi megismertetése.

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
A szennyezettség mértékének csökkentése, felszámolása	KÁRM-1: A településrendezés részeként a barnamezős területek lehatárolása, továbbá a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata során a barnamezős területek fejlesztési és	tulajdonos, pályázat	folyamatos	Önkormányzat, PVMKH

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás tervezett ütemezése	Felelős
	újrahasznosítási lehetőségeinek meghatározása.			
A szennyező fizet elv szigorúbb érvényesítése, a környezeti kárfelelősség hatékonyabb végrehajtása	KÁRM-2: A kerületben fellelhető környezeti károk megismerése, potenciálisan szennyezett területek felderítése, szennyező tevékenység hatósági bejelentése	állam, Önkormányzat	folyamatos	PVMKH
A szennyezett területek országos nyilvántartásának fejlesztése, kármentesítési ismeretek és adatok közzététele, társadalmi megismertetése	KÁRM-3: Az érintett lakosság folyamatos tájékoztatása a kerületben található, kármentesítésekről, azok előrehaladásáról.	PVMKH	folyamatos	PVMKH

IV.11. A környezettudatos termelés előmozdítása

Célok:

- Az erőforrás-hatékony, környezetbarát termelés elterjesztése, a termékek és szolgáltatások környezeti lábnyomának csökkentése.

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
Az erőforrás-hatékony, környezetbarát termelés elterjesztése, a termékek és szolgáltatások környezeti lábnyomának csökkentése	KÖT-1: A telepengedélyezési, a jegyzői hatáskörbe utalt engedélyezési eljárásokban a környezetvédelmi követelmények, az elérhető legjobb technika alkalmazásának érvényesítése	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat, ingatlan tulajdonos
	KÖT-2: Közösségi kertek fenntartása, népszerűsítése, új kertek kialakítása	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat

IV.12. Energiatakarékosság és -hatékonyság javítása, a megújulóenergia-hasznosítás növelése

Célok:

- Az energiafelhasználás hatékonyságának növelése, a takarékos energiahasználat elterjesztése.
- A megújuló energiaforrás részarányának növelése a környezeti szempontok figyelembevételével.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
Az energiafelhasználás hatékonyságának növelése, a takarékos energiahasználat elterjesztése	ENE-1: Szemléletformálás, környezeti nevelés: -energiatakarékosság - energiahatékony megoldások bemutatása -megújuló energiaforrások elterjesztése érdekében	Önkormányzat, oktatási intézmények, pályázati forrás, civil szervezetek	folyamatosan	Önkormányzat, oktatási intézmények
	ENE-2: Közvilágítási rendszerek energiatakarékos átalakítása	fővárosi önkormányzat,	Folyamatos	fővárosi önkormányzat, BDK Kft
	ENE-3: Energia-felügyeleti rendszer bevezetése és működtetése az önkormányzat által kezelt ingatlanokban és intézményekben	pályázat, Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat
A megújuló energiaforrás részarányának növelése a környezeti szempontok figyelembevételével.	ENE-4: Energetikai audit elvégzése az önkormányzati intézményekre, terv kidolgozása	Önkormányzat, pályázat	folyamatos	Önkormányzat, tervezők, intézmények
	ENE-5: Megújuló energiaforrások használata részarányának növelése	pályázati forrás,	folyamatos	állam,
	ENE-6: A távfűtési rendszer korszerűsítése, esetlegesen kibővítése	fővárosi önkormányzat, távhő szolgáltató, pályázati forrás,	folyamatos	fővárosi önkormányzat, távhő szolgáltató

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
	ENE-7: Önkormányzati és lakossági pályázati lehetőségek felmérése, lakosság tájékoztatása	állam, pályázat, Önkormányzat	folyamatosan	állam, Önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- Csökken a CO₂ kibocsátás, javul a levegő minősége,
- A megújuló energiaforrások alkalmazásával nemcsak a felhasználás, de az anyagszállítás okozta környezetterhelés is mérsékelődik,
- Csökken a fosszilis energiahordozóktól való függés,
- Az energiaellátás biztosítására fordított költségek csökkennek,
- Javul a környezettudatosság szintje, mely a fenntartható fejlődés feltétele.

IV.13. Hulladékgazdálkodás

Célok:

- Hulladékképződés megelőzése, illetve csökkentése.
- Komposztálás minél nagyobb arányú alkalmazása, lakossági komposztálás fenntartása, bővítése
- Illegális hulladéklerakások megelőzése. az önkormányzati rendszert közreműködésével

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
Komposztálás minél nagyobb arányú alkalmazása	HUL-1: Közösségi komposztálás folytatása. Családi házas övezetben komposztáló ládák kihelyezése,	Önkormányzat, pályázat	folyamatos	lakosság Önkormányzat
	HUL-2: Komposztálótelep tervezése, létrehozása, üzemeltetése	Önkormányzat, pályázat	folyamatosan	Önkormányzat, vagyonkezelő
Illegális hulladéklerakások megelőzése	HUL-3: Folyamatos feladat az illegális lerakás és a hulladékelhagyás megelőzése, felszámolása, a szankcionálással	Önkormányzat, közszolgáltató	folyamatos	Önkormányzat, közszolgáltató

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
	kapcsolatos feladatok ellátása.			
Megelőzés, szelektív gyűjtés	HUL-4: Szemléletformálás, környezeti nevelés: - fenntartható fogyasztás, hulladék megelőzés, szelektív gyűjtés, a hulladék mennyiségének csökkentése, újrahasznosítása érdekében	Önkormányzat, oktatási intézmények, pályázati forrás	folyamatosan	Önkormányzat, oktatási intézmények, civil szervezetek
	HUL-5: A hulladék újrahasznosítását végző vállalkozások, civil szervezetek ösztönzése, támogatása önkormányzati tulajdonú épületek kedvező konstrukciójú bérbeadásával	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat, vagyonkezelő

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- Csökken a talaj-, a földtani közeg-, és a felszín alatti víz terhelése, illetve szennyezése,
- Tisztább települési környezet jön létre,
- Csökken a lerakásra kerülő hulladék mennyisége, a természeti erőforrások igénybevétele,
- Javul a környezettudatosság szintje, mely a fenntartható fejlődés feltétele.

IV.14. Üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira

Célok:

- A Párizsi Megállapodásban leírtakkal összefüggésben, továbbá az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület jelentését figyelembe véve Magyarország 2050-re nettó zéró ÜHG kibocsátásra, azaz „klímasemlegességre” törekszik. Végső cél a hazai ÜHG-kibocsátás 95%-kal történő csökkentése az 1990-es kibocsátási értékhez képest. Folyamatosan, azaz 2030-ra 40%-os, 2040-re 65%-os kibocsátás csökkentés.
- Az ózonkárosító anyagok felhasználásának teljes visszaszorítása; a termékekben, berendezésekben lévő ózonkárosító anyagok légkörbe jutásának megakadályozása: a fluorozott szénhidrogének (HFC-k) mennyiségének 79%-kal való csökkentése 2015-2030 között.

- A klímaváltozáshoz való sikeres alkalmazkodás megvalósítása a nemzeti (természeti, humán, társadalmi és gazdasági) erőforrások készleteinek és minőségének megóvása érdekében.
- Az éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek bővítése, a megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatos tájékozottság növelése.
- A klímaváltozásból fakadó valamennyi hazánkban fellépő emberi megbetegedés számba vétele, jellemzőik feltárása, valamint az érintettek teljes körének elérése a megelőző intézkedésekkel.
- A védekezésben a megelőzés szerepének fokozatos növelése a beavatkozás (mentés, betegellátás, rehabilitáció) súlyához képest.

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
ÜHG gázok és ózonkibocsátás csökkentése	ÜHG-1: helyi klímavédelmi (mitigációs és adaptációt segítő) stratégiák kidolgozása és megvalósítása, összhangban a települési fejlesztési és környezetvédelmi tervekkel, programokkal, szabályozási kerettel. A stratégia folyamatos felülvizsgálata	pályázat, Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
Klímaváltozáshoz történő sikeres alkalmazkodás	ÜHG-2: Integrált csapadékvíz-gazdálkodási terv kidolgozása.	pályázat, Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
	ÜHG-3: A hőségriadóra vonatkozó szabályozás fejlesztése.	Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat
Megelőzés,	ÜHG-4: Klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálási tevékenységek megvalósítása, mind a háztartások működtetése során az erőforrás- és energiahatékonysági szempontok érvényesítésére, mind a vállalatok társadalomra és környezetre gyakorolt felelősségteljes működésére vonatkozóan.	pályázat, Önkormányzat	folyamatosan	Önkormányzat

IV. 15. Közlekedés és környezet

Célok:

- A közlekedési és szállítási eredetű környezetterhelés csökkentése.

- A közösségi közlekedés igénybevételi részarányát érintő romlási folyamatok mérséklése, lehetőség szerint megállítása.
- A közlekedési-szállítási igények csökkentése.
- A közlekedési fejlesztések esetén a környezet- és természetvédelmi szempontok maximális érvényesítése.
- Az egyéni, nem motorizált közlekedési formák elősegítése, fejlesztése.

Intézkedések:

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
A közlekedési és szállítási eredetű környezetterhelés csökkentése	KÖZ-1: A mobilitási igények csökkentése várostervezési, forgalomszervezési és szabályozási eszközök segítségével (pl. alacsony kibocsátású zónák létesítése).	fővárosi önkormányzat	folyamatos	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat
Az egyéni, nem motorizált közlekedési formák elősegítése, fejlesztése	KÖZ-2: A közlekedési igényt, személygépjármű forgalmat csökkentő kampány szervezése (pl. autómentes nap).	Önkormányzat, pályázati források	folyamatos	Önkormányzat,
	KÖZ-3: A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút-építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása).	közútkezelők: fővárosi önkormányzat, Önkormányzat pályázati források	folyamatos	közútkezelők: tulajdonos önkormányzat, állam
	KÖZ-4: Kerékpártárolás, -bérlés, -kölsönzés feltételeinek megteremtése, fejlesztése.	pályázat, Önkormányzat	folyamatos	Önkormányzat
A közlekedési fejlesztések esetén a környezet- és természetvédelmi szempontok maximális érvényesítése	KÖZ-5: Fenntartható közlekedési akcióterv kidolgozása	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat	folyamatos	fővárosi önkormányzat, Önkormányzat
	KÖZ-6: Az éghajlatváltozás közlekedési infrastruktúrát és eszközparkot érintő hatásainak felmérése, az alapján az indokolt megelőzési intézkedések megtétele (pl. megállóhelyek árnyékolása, közösségi közlekedési eszközök légkondicionálása).	pályázat, fővárosi önkormányzat, szolgáltató	folyamatos	pályázat, fővárosi önkormányzat, szolgáltató

Cél	Intézkedés	Forrás	Megvalósítás ütemezése	Felelős
	KÖZ-7: A települési úthálózat por-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával).	tulajdonos és közútkezelő önkormányzat, pályázati forrás	folyamatos	tulajdonos önkormányzat, közútkezelő
	KÖZ-8: Önkormányzati kezelésben, üzemeltetésben álló intézmények támogatása zajfogó eszközök telepítésével	Önkormányzat, pályázati forrás	folyamatosan	Önkormányzat

Az intézkedések várható környezeti, társadalmi, gazdasági hatása:

- A belterületi utak állapota javul, a karbantartási, felújítási költségek csökkennek,
- Javulnak a kerékpárral közlekedők közlekedési feltételei,
- Kedvezően változik a településkép,
- A közlekedés biztonságosabbá válik, balesetek száma csökken.

V. Az Önkormányzat gyakorlati feladatai, a vonatkozó jogszabályi hivatkozások bemutatásával

Az önkormányzatok környezetvédelmi alapfeladatait az Möt. és a Kvt. tartalmazza. Az általános és a konkrét gyakorlati feladatokat a hozzájuk tartozó jogszabályi előírások hivatkozásával az alábbiakban mutatjuk be:

Általános környezetvédelmi vonatkozású feladatok:

2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése:

- Településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

1995. évi LIII. törvény 46. §(1) bekezdése

- A környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtásának biztosítása, a hatáskörébe utalt hatósági feladatok ellátása;
- települési környezetvédelmi program kidolgozása, a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendelet megalkotása;
- a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel történő együttműködés;
- a környezet állapotának elemzése, értékelése az illetékességi területen, arról szükség szerint, de legalább évente egyszer a lakosság tájékoztatása;
- a fejlesztési feladatok során a környezetvédelem követelményeinek érvényesítése, a környezeti állapot javításának elősegítése.

Konkrét gyakorlati feladatok:

- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása, az elkülönített hulladékgyűjtési rendszer helyi feltételeinek megszervezése **[Ht. 33. §, 35. §.]**

- Az Önkormányzat üzemeltetésében lévő intézményekben keletkező veszélyes hulladékoknak a jogszabályi előírásoknak megfelelő kezelése (elkülönített gyűjtés, tárolás, feliratozás, engedéllyel rendelkező szervezettel történő elszállíttatás, és átadás ártalmatlanításra/hasznosításra) **[A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet]**
- Az Önkormányzat tevékenységi körében keletkező hulladékok vonatkozásában a hulladékok adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése, az adatok beküldése az elektronikus OKIR rendszerben, EHIR adatszolgáltatás teljesítése **[A hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet.]**
- A vízgazdálkodással kapcsolatos helyi önkormányzati hatósági hatáskörök:
A települési önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges:
 - a házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kúthoz tartozó, víztisztítási feladatokat ellátó vízilétesítmény létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez;
 - az 500 m³/év mennyiséget meg nem haladó, kizárólag háztartási szennyvíz tisztítását és a tisztított szennyvíz elszikkasztását szolgáló vízilétesítmény létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez. **[A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996 (V. 22.) Korm. rendelet]**
- A belterületi állattartás esetén a külön jogszabályban meghatározott jó mezőgazdasági gyakorlat szabályai alkalmazásának figyelemmel kísérése **[A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 20. §. (7) bekezdés]**
- A települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozó zaj- és rezgésvédelmi ügyek ellátása **[A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. Korm. rendelet 4.§, 1. melléklet]**
- Tartós légszennyezettség, szmoghelyzet esetén a lakosság tájékoztatása **[A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. §]**
- Környezetvédelmi Program kidolgozás, jóváhagyás, a megvalósítás ellenőrzése, rendszeres felülvizsgálat elkészítése- **A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48/E. §.**

További önkormányzati feladatok:

- A beérkező környezetvédelmi tárgyú lakossági panaszok regisztrálása, nyilvántartása, saját hatáskör esetén kivizsgálás és intézkedés, illetve szükség esetén továbbítás a hatáskörrel rendelkező illetékes Hatósághoz.
- A közintézmények energiaellátásával kapcsolatos energiahatékonysági feladatok egy része jogszabályi kötelezettség, másik része ellátási kötelezettség, míg ezeken

kívül vannak további tulajdonosi és üzemeltetői feladatok, ami a középületek mindennapi működtetésével és az energiamegtakarítás elérésével függ össze. A feladatok túlnyomó részét a hazai **energihatékonysági törvény (a továbbiakban: Ehat tv.)** és az **energihatékonysági törvény végrehajtási rendelete (122/2015. (V.26.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ehat Vhr.)** tartalmazza. Ezen túlmenően három további rendelet, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló **176/2008.(VI.30.) Korm. rendelet** és az energetikai felülvizsgálatról szóló **666/2020. (XII.28.) Korm. rendelet**, valamint az energihatékonyságról szóló 2015.évi LVII.törvény egyes energetikai felülvizsgálatot érintő szabályainak végrehajtásáról szóló **19/2021. (IV.14.) ITM rendelet** is tartalmaz olyan előírásokat, melyek a közintézmények épületeinek tulajdonosaira vagy üzemeltetőire is vonatkoznak.

- Az energihatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény értelmében energetikai szakreferens alkalmazása, amennyiben a tárgyévet megelőző 3 évben az éves végsőenergia- felhasználásának átlaga meghaladja a
 - 400.000 kWh villamos energiát, vagy
 - 100.000 m³ földgázt, vagy
 - 3.400 GJ hőmennyiséget.
- Zöldfelületi kataszter nyilvántartás folyamatos kezelése, frissítése.
- Kapcsolattartás a helyi civil szervezetekkel, környezetvédelmi vonatkozású akciók, rendezvények, kampányok szervezése.
- Együttműködés az alábbi hatóságokkal, szervezetekkel: PVMKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, PVMKH Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály, PVMKH Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv, Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság, Duna-Ipoly Nemzeti Park.
- Együttműködés a helyi közszolgáltatókkal.
- Lakosság szemléletformálása a rendelkezésre álló eszközökkel a fenntartható környezeti, társadalmi, gazdasági fejlődés jegyében.
- Önként vállalt környezetvédelmi feladatok és zöld fejlesztések megvalósítása, amelynek egyik forrása a kerület Környezetvédelmi Alapja (a továbbiakban: Alap) Zugló Képviselő-testületének a kerület „Környezetvédelmi Alap”-járól szóló 6/1997.(IV.29.). rendelete

Az Alap a környezetkímélő gazdasági szerkezet kialakításának ösztönzését, a környezeti ártalmak megelőzését, csökkentését, a bekövetkezett környezeti károk felszámolását – a külön törvényben meghatározott tájrendezést –, továbbá természeti értékek és területek fenntartását, a leghatékonyabb megoldások, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technika ösztönzését, előmozdítását, a társadalom környezeti szemléletének fejlődését, valamint a környezetvédelmi kutatást elősegítő előírányt.

Az Alap bevételei:

- a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség által Zugló területén jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok összegének 30 %-a,
- az Alap lekötéséből származó kamatbevételek,

- a természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek által az Alap részére történő befizetések, illetve bármely az Alapot illető bevétel,
- az önkormányzat saját költségvetéséből elkülönített rész,
- a pályázatok útján elnyert összegek.
- a fakivágások utáni pótlási kötelezettség pénzbeli megváltásából befolyt összegek.

Az Alapot környezetvédelmi célokra kell felhasználni.

VI. Zugló környezetvédelmi jövőképe

1. Zöld Zugló (meglévő zöldfelületek megtartása és bővítése, fa telepítés)
2. Forgalmocsillapítás, közösségi és kerékpáros közlekedés, elektrifikáció
3. Tiszta közterületek
4. Klímabarát politika, energiatakarékosság- és hatékonyság
5. Okos város
6. Egészséges környezet, életminőség fenntartása és javítása
7. Környezettudatosság

Zugló a Településfejlesztési koncepcióban az alábbiak szerint fogalmazza meg általános jövőképét:

Zugló a főváros vérkeringésébe szervesen illeszkedő kerület, mely zöld karakteréből fakadóan, annak fenntartható fejlesztésével javítja az itt élők életminőségét, erősíti a társadalmi kohéziót, és elsősorban a környezetkímélő gazdaság fejlesztésével növeli saját gazdasági erejét.

Ez a megfogalmazás, nagyon helyesen, egy zöld jövőképet ír le, amely kiemeli, hogy fenntartható és környezetkímélő módon kell fejleszteni az itt élő emberek életminőségét. A környezetvédelmi programnak minden szempontból meg kell felelni a Zöld Zugló karakter megőrzése és megerősítése szempontjából.

A gazdasági jövőképben azt fogalmaztuk meg, hogy 2030-ra:

- Zugló energiatakarékos gazdálkodást folytat.
- Az Önkormányzat gazdálkodása kiegyensúlyozott lesz, és fokozott hangsúlyt fektet a „Zöld Zugló” karakter megtartására.

Zugló táji, természeti jövőképe szerint 2030-ra:

- Zugló védi egyedi természeti környezetét, megtartja, növeli zöldfelületének arányát.
- Zugló alulhasznosított, barnamezős területeinek helyén környezettudatos, rekreációs zöldfelületeket, környezetkímélő gazdasági funkciókat alakít ki és működtet.
- Zugló közel hozza a természetet a lakosság számára, a Rákos-patak revitalizációjával elérhető lesz sok kültéri szabadidős tevékenység.
- Zugló ésszerű közlekedési rendszert használ, biztosítja a parkolási feltételeket.
- Zuglóban biztosított lesz a rekreációs környezet, gazdag zöldfelületek, a kerület lakossága részt vesz és feladatot vállal a közösség életében.

Az épített környezetének és szolgáltatásainak jövőképe szerint 2030-ra:

- Zuglóban a lakóterületek élhetőek és fenntarthatóak.
- Zugló lakossága egészséges környezetben él.
- Zugló környezete tiszta, rendezett, épített környezete esztétikus, harmonikus.
- Zugló közúti kapcsolatai, közútjai közlekedése, a kerékpár és gyalogosforgalom létesítményei megfelelnek a kor színvonalának, elvárásainak.
- Zugló fejlesztési elképzeléseit a főváros fejlesztési szándékával összhangban alakítja ki
- Zugló védi helyi épített értékeit.
- Zuglóban kiépül a - szomszédos kerületekhez kapcsolódó - kerékpáros infrastruktúra.

Mellékletek

1.sz. melléklet

Ipari objektumok Zuglóban

Jel	Jelentés	Jel	Jelentés
	Az üzem napjainkban is működik.		Az üzem alapítási ideje.
	Az üzem megszűnt, de épületei üresen állnak még, vagy más funkcióban tovább üzemelnek.		Az üzem megszűnési ideje.
	Az üzem megszűnt, épületeit elbontották.		Az üzem épületeinek elbontási ideje.
	Az üzem jelenlegi működéséről, épületeinek állapotáról nincs pontos információ.		

NÉV	KÉP	ALAPÍTÁS, MEGSZÚNÉS, ELBONTÁS ÉVE	Cím, GOOGLE MÚHOLDKÉP	JELENLGI ÁLLAPOT, MEGJEGYZÉS	TOVÁBBI KÉPEK A WIKIMÉDIA COMMONSON	STÁTUSZ
	Motor- és Gépgyár Martos és Herz^[81]		 1869 n. a. n. a.	1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 87.		
	Lardolin zsír- és olajgyár^[245]		 1874 1970-es évek n. a.			

	<u>Telefongyár</u>		 <u>1879</u> <u>2003</u> áll	 1143 Budapest, Hungária körút 126-128.	Megszűnt, területét (új épület) több kisebb cég használja.		
	<u>Budapesti Porcelángyár Rt.</u> ^[246]		 <u>1895</u> <u>1995</u> <u>2000-es évek?</u>	1147 Budapest, Öv u. 153.	Elbontották, lakópark épült a helyén. ^[247]		
	<u>Alumíniumárugyár</u>		 <u>1899</u> működik áll	 1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 57.	Alumíniumárugyár Zrt. néven működik.		
	<u>Magyar Szellőző Művek és Gépgyár Rt.</u>		 <u>1906</u> n. a. n. a.	1147 Budapest, Ilosvay Selymes u. 8-12.			
	<u>Budapesti Finomkötöttárugyár</u>		 <u>1906</u> n. a. áll	 1141 Budapest, Szugló u. 83-85.	Megszűnt, az épületekben más vállalatok működnek.		

	Lukács Jéggyár / Fővárosi Jéggyár Rt. ^[248]		 1908 n. a. áll	 1148 Budapest, Kövéry Lajos u. 43.	Épülete felújításra került, abban ALDI üzlet működik. ^[249]		
	Danuvia Gépgyár (Danuvia Szerszám és Készülékgyár)		 1920 működik áll	 1149 Budapest, Angol u. 34.	Danuvia Kft. néven működik.		
	MÁV Gépjavító üzem		 1931 működik áll	 1142 Budapest, Tahi u. 97-101.			
	MÁV Hídépítési Főnökség		 1946 ^[250] 2000-es évek 2020	 1145 Budapest, Mexikói út 71.	1992-től MÁV Hídépítő Kft. néven működött. Megszűnt. 2020-ban ledózerolták, helyén parkoló létesült. ^[251]		

	Mafilm		 1948 működik áll	 1145 Budapest, Róna utca 174.	2018-tól NFI Stúdió néven működik.		
	Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat ^{[252][253]}		 1949 működik áll	1145 Budapest, Laky Adolf u. 41–49.	Főkefe Közhasznú Nonprofit Kft. néven működik.		
	Fővárosi Műanyagipari Vállalat		 1951 2010-es évek 2010-es évek	 1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 104.	Megszűnt, épületeit elbontották.		
	Reanal Finomvegyszergyár (Zugló Vegyészeti Gyár) ^[254]		 1952 k. 1990-es évek? áll	 1147 Budapest, Telepes utca 53.	Reanal Laborvegyszer Kft. néven működik. ^[255]		

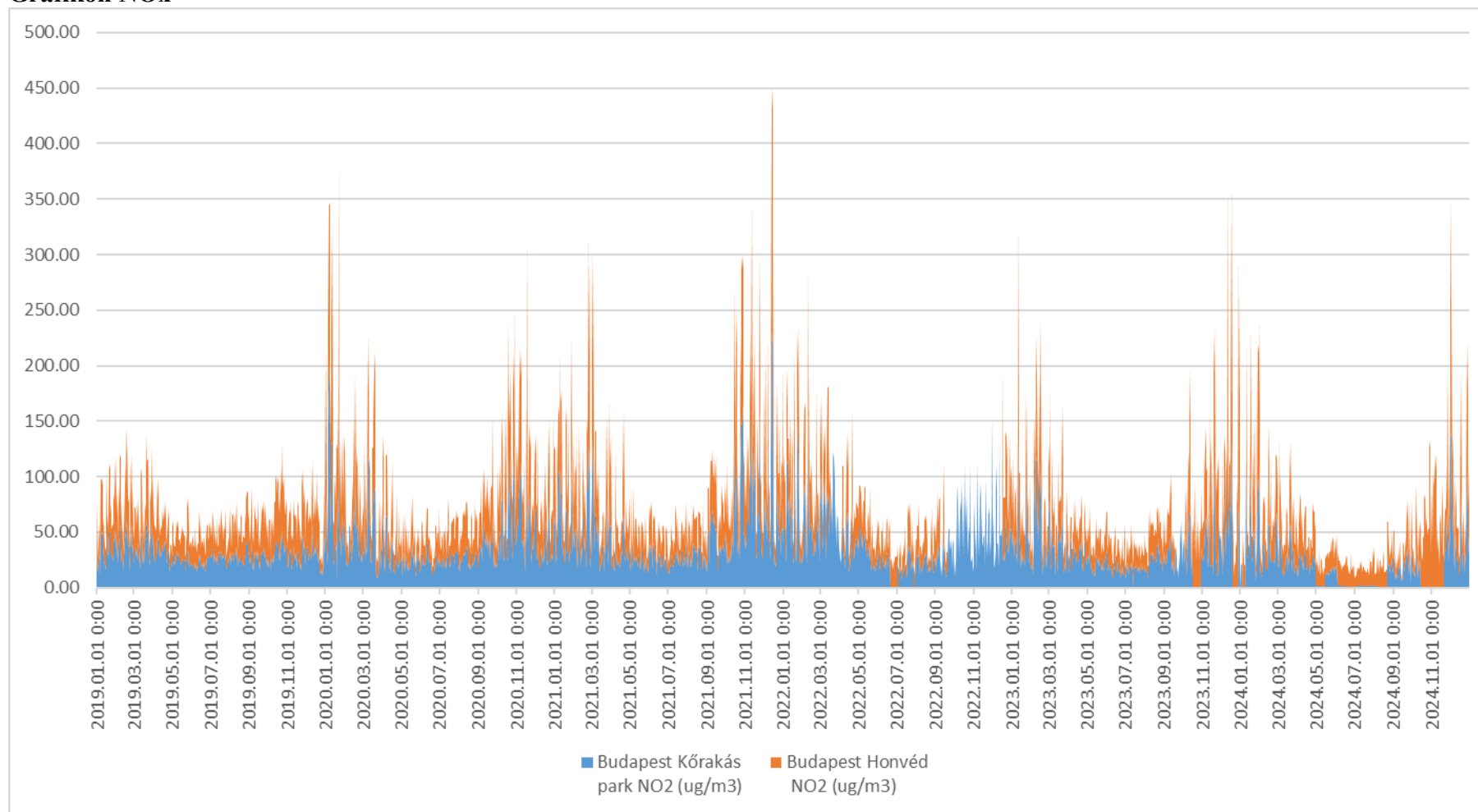
	Mélyépítő Vállalat		 n. a. működik áll	 1144 Budapest, Füredi u. 72.	Mélyépítő Gépkatrész Kereskedelmi és Szolgáltató Kkt. néven működik. ^[256]		
	Aquincum Orgonagyár ^[257]	[78]	 n. a. n. a. 2010-es évek	1143 Budapest, Hungária körút 77.	A Google utcakép szerint épületét 2014 és 2018 között elbontották.		
	Zuglói Varrógép- és Alkatrészgyár		 n. a. n. a. áll	 1145 Budapest, Szuglói u. 54.			
	Fonalkikészítő Rt.		 n. a. n. a. áll	 1147 Budapest, Telepes u. 51.	Autójavító műhely működik a területén.		
	Kompozíció- és Illóolajgyár		 1929 1978 1978 után	1147 Budapest, Vértess u. 6–8.	Schimmel és Társa Bt. 1929- ben alakult meg, 1954-től viselte a Kompozíció- és Illóolajgyár nevet. 1978-ban a gyárat környezetvédelmi okokból vidékre telepítették, később a gyárat eladták. ^[258]		

- Egyéb üzemek: [Brichta asztalosárugyár](#) (1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 104.), [Terlandi és Tsa asztalosárugyár](#) (1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 125/b), [gr. Csáky László Ajax acélművek Rt.](#) (1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 114.), [Szerderit Parafaárugyár Rt.](#)

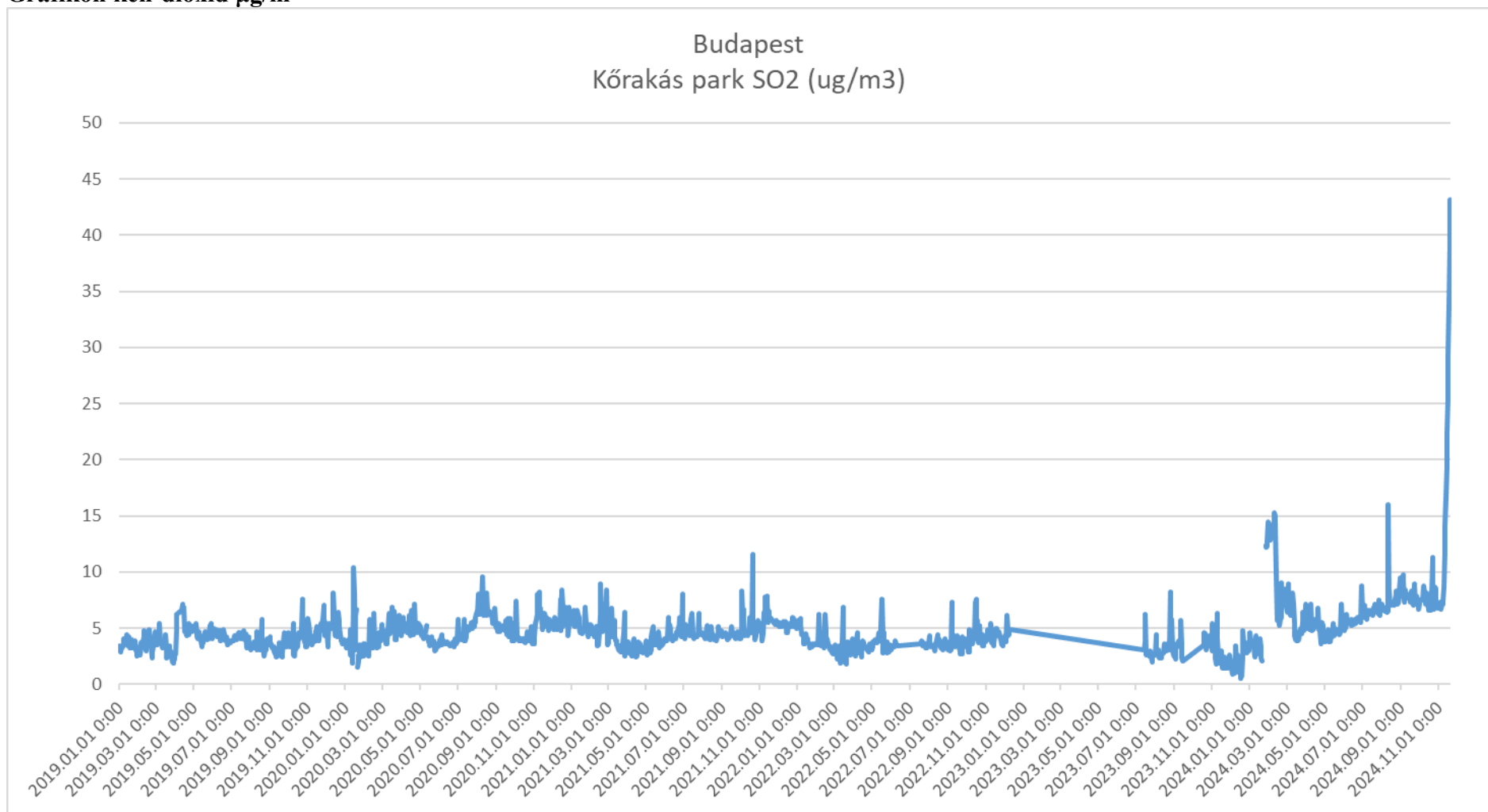
(1147 Budapest, Telepes u. 12.), [Fischer Ferenc kalaptompgyára](#) (1147 Budapest, Telepes u. 50.), [Budapesti Üvegipari Művek Ampullagyára](#) (1147 Budapest, Telepes u. 112.), [Fűtőber Épületgépészeti Berendezéseket Gyártó Vállalat](#) (1147 Budapest, Telepes u. 11.), [Rainer és Biró ecetgyára](#) (1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 157.), [Erzsébet Jéggyár](#) (1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 173.), [Adler II. Ásványórló és Festékárugyár Rt.](#) (1147 Budapest, Telepes u. 54–56.), [Dukesz és Perczel Kötöttárugyár](#) (1145 Budapest, Szugló u. 54–56.), [Fővárosi Bútor és Intarzia Üzem](#) (1148 Budapest, Angol u. 28.), [Fővárosi Jéggyár Rt.](#) (Kövér Lajos u. 52.), [Pregitzer Cementárugyár](#) (1148 Budapest, Angol u. 30. – elbontották), [Schuller és Tsa fonalüzem](#) (1149 Budapest, Róna u. 95–97. – elbontották), [Vorsteher AC Szalag, Csipke és Cérnagyára](#) (1148 Budapest, Angol u. 8–11.)

2.sz. melléklet
Az OLM hálózat mérési eredményeit
bemutató grafikonok

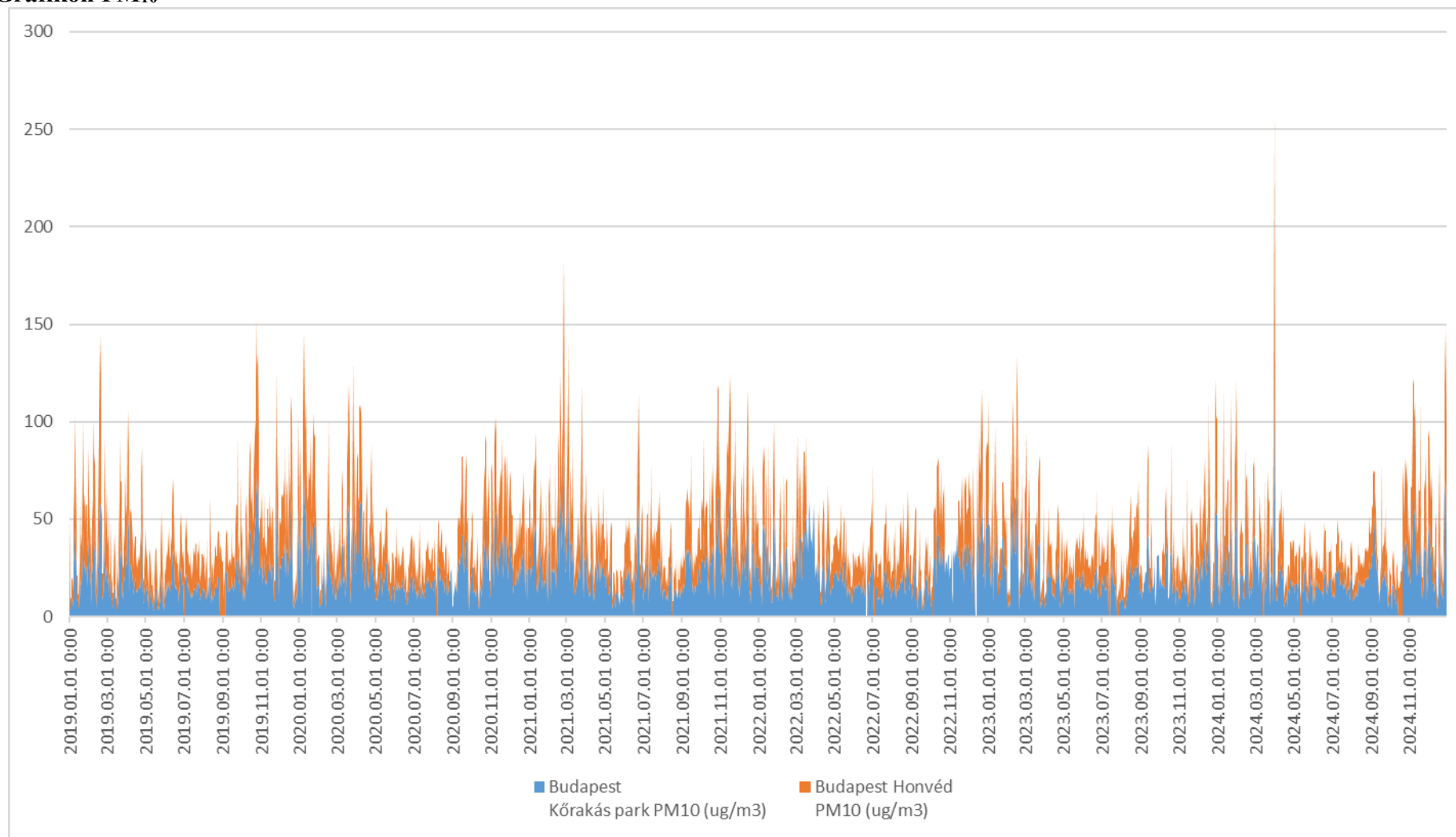
Grafikon NOx

Grafikon kén-dioxid $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Grafikon PM₁₀

3.sz. melléklet
A bejelentésköteles légszennyező pontforrások
Zuglóban

Adatszolgáltató neve	Adatszolgáltató telephely neve	Adatszolgáltató telephely címe
Rákosi Gábor Sándor	Gépjárműjavító és -fényező műhely	1141 Budapest 14. ker., Fogarasi út 199.
ALTEO-Therm Kft.	Füredi utcai fűtőerőmű	1141 Budapest 14. ker., Füredi utca 53-63.
KIVING Kft.	M3 Irodaház	1141 Budapest 14. ker., Hungária krt. 179-187.
Közép-Pesti Tankerületi Központ	Váci Mihály Kollégium	1141 Budapest 14. ker., Mogyoródi út 128.
MBH Bank Nyrt.	Irodaház	1141 Budapest 14. ker., Mogyoródi út 154-156.
Ascendum Építőgépek Hungária Kft.	TELEPHELY	1141 Budapest 14. ker., NÓTÁRIUS U. 13-15
Frissbeton Kft.	Öv utcai telephely	1141 Budapest 14. ker., Öv utca 23-25
Budapesti Sportszarnok Üzemeltető Kft.	Papp László Budapest Sportaréna	1141 Budapest 14. ker., Stefánia út 2.
MAGNUS Kft.	Irodaház	1142 Budapest 14. ker., Erzsébet királyné útja 125.
Alumíniumárugyár Zrt.	Alumíniumárugyár	1142 Budapest 14. ker., Erzsébet királyné útja 57-61.
BKV Zrt.	MILLFAV Metró Járműtelep	1142 Budapest 14. ker., Kacsóh Pongrác út 21-23
BKV Zrt.	MILLFAV Metró Járműtelep (kazánok)	1142 Budapest 14. ker., Kacsóh Pongrác út 21-23.
Corvin Udvar Kft.	Rákospatak irodaház	1142 Budapest 14. ker., Rákospatak u. 70-72.
BVSC-Zugló Közhasznú Egyesület	BVSC sportlétesítmény	1142 Budapest 14. ker., Szőnyi út 2.
RÓNA TAMÁS Kft.	Fékbetét gyártó üzem	1142 Budapest 14. ker., Tahi u. 95.
Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum	Telephely	1142 Budapest 14. ker., Tatai u. 13.
BVSC-Zugló Közhasznú Egyesület	BVSC SPORTLÉTESÍTMÉNY	1142 Budapest 14. ker., TATAI U. 3/B.
RI-CAR Autójavító Kft.	AUTÓJAVÍTÓ MŰHELY	1142 Budapest 14. ker., TATAI U. 3/B.
MÁV Zrt.	BGOK Oktatási Központ és lakóotthon	1142 Budapest 14. ker., Tatai út 79.
BKM Nonprofit Zrt.	Tatai úti központi telephely	1142 Budapest 14. ker., Tatai út 93/A.
MÁV Zrt.	Irodaház	1142 Budapest 14. ker., Teleki Blanka u. 15-17.
Felületkémia Forgalmazó És Szolgáltató Kft	IROSA, RAKTÁR	1143 Budapest 14. ker., Francia út 43.
Gladiátor III. Ingatlan Befektetési Alap	Irodaház	1143 Budapest 14. ker., Gizella út 51-57.
Rolls-Royce Hungary Kft.	Telephely	1143 Budapest 14. ker., Gizella út 51-57.
Állatorvostudományi Egyetem	Járványtani és mikrobiológiai tanszék	1143 Budapest 14. ker., Hungária körút 23-25.
Wallis Motor Pest Kft	BMW-MINI autószalon és szerviz	1143 Budapest 14. ker., Hungária körút 89-95.
Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	Irodaház	1143 Budapest 14. ker., Hungária krt. 112-114.
EQUANS Magyarország Kft.	Társasház	1143 Budapest 14. ker., Hungária krt.

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

		98-108.
Könyvtárellátó Nonprofit Kft	Irodaház	1143 Budapest 14. ker., Ilka u. 31.
Invitech ICT Infrastructure Kft.	Telephely	1143 Budapest 14. ker., Ilka u. 31.
Budapesti Rendőr-főkapitányság	XIV. ker. Rendőrkapitányság	1143 Budapest 14. ker., Stefánia u. 83-85.
Hunpro Properties Hungary Kft.	székhely	1143 Budapest 14. ker., Stefánia út 101-103.
Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	Magyar Állami Földtani Intézet	1143 Budapest 14. ker., Stefánia út 14.
Aeroflot Oroszországi Repülőjáratok NyRt. MKK.	VENDÉGHÁZ	1143 Budapest 14. ker., STEFÁNIA ÚT 67.
Rác Kelet-Pest Kft.	Karosszériaajavító és -fényező műhely	1144 Budapest 14. ker., Füredi u. 65.
BKM Nonprofit Zrt.	Füredi utcai fűtőmű	1144 Budapest 14. ker., Füredi u. 53-63.
Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	IRODAHÁZ	1144 Budapest 14. ker., Gvadányi utca 67-69.
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	Laboratórium	1144 Budapest 14. ker., Remény u. 42-44.
PIN-CAR Kft.	Autófényező műhely	1144 Budapest 14. ker., Virradat u. 5.
Semmelweis Egyetem	OMIII Kórház	1145 Budapest 14. ker., Amerikai út 57.
ECO-MED Kft.	Irodaház	1145 Budapest 14. ker., Angol u. 34.
TV2 Zrt.	C2 Kazánház	1145 Budapest 14. ker., Bácskai u. 28-36.
Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	Bányászati Hivatal Központi telephely	1145 Budapest 14. ker., Columbus utca 17-23.
Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Polgármesteri Hivatal	NAPKÖZİOTTHONOS ÓVODA (N.B.K.)	1145 Budapest 14. ker., EMMA U. 18.
Budapesti Máv Kórházak És Központi Rendelőintézet Kötelezettségrendező Szervezet	MÁV KÓRHÁZ REUMA OSZTÁLY	1145 Budapest 14. ker., JÁVOR U. 9/B.
FŐKEFE Közhasznú Nonprofit Kft.	Székhely	1145 Budapest 14. ker., Laky Adolf u. 41-49.
Veolia Energia Magyarország Zrt.	TELEPHELY	1145 Budapest 14. ker., Laky Adolf u. 41-49.
Közép-Pesti Tankerületi Központ	Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, EGYMI és Diákotthon	1145 Budapest 14. ker., Mexikói út 59-60.
Pesti Magyar Színház	DÍSZLETGYÁRTÓ MŰTEREM	1145 Budapest 14. ker., MISKOLCI U.77/A.
Zuglói ZRt.	Irodaház	1145 Budapest 14. ker., Pétervárad u. 11-17.
TV2 Zrt.	K Kazánház	1145 Budapest 14. ker., Róna u. 174.
TV2 Zrt.	L kazánház	1145 Budapest 14. ker., Róna u. 174.
MŰSZERTECHNIKA-HOLDING ZRT.	Iroda épület	1145 Budapest 14. ker., Szugló u. 9-15
Közép-Pesti Tankerületi Központ	Arany János Ált. Isk.	1145 Budapest 14. ker., Újvidék tér 3.
Budapesti Uzsoki Utcái Kórház	Uzsoki Utcái Kórház	1145 Budapest 14. ker., Uzsoki u. 29-41.
PARMA PRODUKT Kft.	Központi részleg	1145 Budapest 14. ker., Uzsoki u. 36/a.
K & H Bank Zrt.	BCP Háttérhelyszín	1146 Budapest 14. ker., Ajtósi Dürer sor 10.
Közép-Pesti Tankerületi Központ	Szent István Gimnázium	1146 Budapest 14. ker., Ajtósi Dürer sor 15.

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

Közép-Pesti Tankerületi Központ	Teleki Blanka Gimnázium	1146 Budapest 14. ker., Ajtósi Dürer sor 37.
Közép-Pesti Tankerületi Központ	Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, EGYMI, Kollégiuma és Gyermekotthona	1146 Budapest 14. ker., Ajtósi Dürer sor 39.
Fővárosi Állat- és Növénykert	Fővárosi Állat- és Növénykert	1146 Budapest 14. ker., Állatkerti krt. 6-12.
Budapest Gyógyfürdői Zrt.	Széchenyi fürdő	1146 Budapest 14. ker., Állatkerti krt. 9-11.
ELTE	ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium	1146 Budapest 14. ker., Cházár András u. 10.
Brownhouse Management Kft.	LION'S GARDEN HOTEL	1146 Budapest 14. ker., Cházár András U. 4.
Közép-Pesti Tankerületi Központ	József Attila Középiskolai Kollégium	1146 Budapest 14. ker., Cházár András u. 6.
Műcsarnok Nonprofit Kft.	Műcsarnok	1146 Budapest 14. ker., Dózsa György út 37
Szépművészeti Múzeum	Szépművészeti Múzeum	1146 Budapest 14. ker., Dózsa György út 41.
B&V FM Real Estate Kft.	Erzsébet Irodaház	1146 Budapest 14. ker., Erzsébet királyné útja 1/C.
Nemzeti Cirkuszművészeti Központ Nonprofit Kft.	Új Artista Próbaterem	1146 Budapest 14. ker., Francia út 73-74.
GBR Event Kft.	Gundel étterem	1146 Budapest 14. ker., Gundel Károly út 4.
Vakok Állami Intézete	Vakok Állami Intézete	1146 Budapest 14. ker., Hermina út 21.
Zuglói ZRT.	Művelődési ház	1146 Budapest 14. ker., Hermina út 3.
Zuglói Egészségügyi Szolgálat	Felnőtt szakorvosi rendelőintézet	1146 Budapest 14. ker., Hermina út 7.
Budapesti Rendőr-főkapitányság	Közlekedésrendészet	1146 Budapest 14. ker., Hungária krt. 149.
Nemzeti Sportügynökség Nonprofit Zrt.	Magyar Sport Háza	1146 Budapest 14. ker., Istvánmezei út 1-3.
Récei Center Kft.	RÉCSEI CENTER BEVÁSÁRLÓKÖZPONT	1146 Budapest 14. ker., ISTVÁNMEZEI ÚT 6.
Budapesti Sportszolgáltató Központ Kft.	Műjégpálya	1146 Budapest 14. ker., Olof Palme sétány 5.
Innomed Medical Zrt.	ORVOSI MŰSZERFEJLESZTŐ ÜZEM	1146 Budapest 14. ker., SZABÓ JÓZSEF U. 12.
BKV Zrt.	Zugló Villamos Járműtelep	1146 Budapest 14. ker., Thököly út 173
Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum	iskola	1146 Budapest 14. ker., Thököly út 48-54.
Óbudai Egyetem	Óbudai Egyetem - Ybl Miklós Építéstudományi Kar	1146 Budapest 14. ker., Thököly út 74.
CD HUNGARY Zrt.	Irodaház	1146 Budapest 14. ker., Zichy Géza u. 5.
KÉZMŰ Közhasznú Nonprofit Kft.	BŐRDÍSZMŰIPARI GYÁREGYSÉG	1147 Budapest 14. ker., CSÖMÖRI ÚT 50-60.
BUDAPEST VÁSÁRCSARNOKAI Kft.	Bosnyák téri piac és irodaépület	1147 Budapest 14. ker., Csömöri út 9-11.
Centrop-Service Zrt.	TŰZELÉSTECHNIKAI	1147 Budapest 14. ker., TELEPES U.

NNK Szolár Kft.

4025 Debrecen, Iskola u. 3.

Mail: nnk@nnk.hu, Web: www.nnk.hu

	SZERVIZ	4.
Aquiral Kft.	II. SZÁMÚ TELEP	1147 Budapest 14. ker., TELEPES U. 51.
RF Chemistry Zrt. "f.a."	REANAL 1.SZ.TELEP	1147 Budapest 14. ker., TELEPES U. 53.
RF Chemistry Zrt. "f.a."	III. telephely	1147 Budapest 14. ker., Telepes u. 54-56.
Közép-Magyarországi Agrárszakképzési Centrum	Pesti Barnabás Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola Tanműhely	1148 Budapest 14. ker., Almádi u. 3-5.
Vörösvár Invest Kft.	Fogarasi üzletház	1148 Budapest 14. ker., Fogarasi út 45-51.
Danubius Hotels Zrt.	Danubius Hotel Arena	1148 Budapest 14. ker., Ifjúság útja 1-3.
Manitol Invest Kft.	Expo & Trade Center	1148 Budapest 14. ker., Kerepesi út 52.
Állatorvostudományi Egyetem	Marek József kollégium	1148 Budapest 14. ker., Mogoródi út 59-63.
IKEA Lakberendezési Kft.	IKEA ÁRUHÁZ	1148 Budapest 14. ker., ŐRS VEZÉR TERE 22.
Aranykor Kht.	ARANY ALKONY PASKÁL OTTHON I-IV.	1148 Budapest 14. ker., VEZÉR U. 151-155.
CIVIL Zrt.	irodaház	1149 Budapest 14. ker., Angol u 77
Middle-Europe Convergence Ingatlanalap	A32 Irodaház	1149 Budapest 14. ker., Angol u. 32.
MAMI Magyar Motorkerékpár Nonprofit Kft.	Irodaépület	1149 Budapest 14. ker., Angol u. 36.
HírTV ZRT.	Televízió stúdió	1149 Budapest 14. ker., Angol u. 65.
Cartographia Kft	CARTOGRAPHIA - IRODAHÁZ	1149 Budapest 14. ker., BOSNYÁK TÉR 5.
Budapesti Gazdasági Egyetem	Pénzügyi és Számviteli Kar A épület	1149 Budapest 14. ker., Buzogány u. 10-12.
Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	XIV. kerületi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság	1149 Budapest 14. ker., Egressy út 114-116.
Hungarocar-2000 Zrt.	Szerviz	1149 Budapest 14. ker., Egressy út 17-21.
Magyar Posta Zrt.	Magyar Posta szállítási üzem	1149 Budapest 14. ker., Egressy út 35-51.
POSTAFLOTTA Kft.	Gépjárműszerviz	1149 Budapest 14. ker., Egressy út 35-51.
Budapesti Komplex Szakképzési Centrum	KAESZ GYULA FAIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS SZAKISKOLA	1149 Budapest 14. ker., Egressy út 36.
Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum	BMSzC Egressy Gábor Két Tanítási Nyelvű Szakgimnáziuma	1149 Budapest 14. ker., Egressy út 71.
GYEL Kft	GYÓGYSZERIPARI MINŐSÉGELENŐRZŐ LABOR	1149 Budapest 14. ker., MEXIKÓI ÚT 9.
Hungaroszervíz-1970 Kft.	GÉPJÁRMŰSZERVIZ	1149 Budapest 14. ker., MOGYORÓDI ÚT 16-20.
Étkeztetési Szolgáltató Gazdasági Szervezet	Budapesti Egyesített Középközponti Kollégium	1149 Budapest 14. ker., Mogoródi út 19-21.
Mogyoródi 32 Kft.	Irodaház	1149 Budapest 14. ker., Mogoródi út 32
ADIMO Real Estate Kft.	Gépjárműkereskedés és	1149 Budapest 14. ker., Mogoródi út

	szerviz	34-40.
BKM Nonprofit Zrt.	Mogyoródi úti gázmotor	1149 Budapest 14. ker., Mogyoródi út 41-43.
Berlington Hungary Kft.	JÁTÉKTEREM	1149 Budapest 14. ker., Nagy Lajos király útja 217.
TESCO-GLOBAL Zrt.	Áruház	1149 Budapest 14. ker., Pillangó u. 15.
Magyar Építő Zrt.	MAGYAR ÉPÍTŐ ZRT. KÖZPONTI SZÉKHÁZ	1149 Budapest 14. ker., Pillangó u. 28.
MŰSZERTECHNIKA-HOLDING ZRT.	RÓNA IRODAHÁZ	1149 Budapest 14. ker., Róna U. 120-122.
NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.	Telephely	1149 Budapest 14. ker., Róna u. 54-56.
Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központ	Műhely	1149 Budapest 14. ker., Róna utca 52.
Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	Róna iroda és központi raktár	1149 Budapest 14. ker., Róna utca 54-56.
MH BHD	MH BHD Honvéd Kulturális Központ	1149 Budapest 14. ker., Stefánia út 34-36.
BKV Panoráma Kft.	Telephely	1149 Budapest 14. ker., Tábornok u. 24/b.

4.sz. melléklet
**Zuglót érintő, a PVMKH Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási
Főosztály által kiadott zajkibocsátási
határérték határozatok listája**

Ügykör	Tárgy	Kelte
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Róna utca 174. szám (32240 hrsz.) alatti ingatlanon a TV2 Média Csoport Zrt.	2024.01.25
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Columbus utca 11. szám (32205/1 hrsz.) alatti ingatlanon megvalósult Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola	2023.11.30
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, 29732/11 hrsz. alatti ingatlanon megvalósult Új Néprajzi Múzeum zajkibocsátás	2022.04.11
Zaj- és rezgésvédelmi felügyelet, mérés nélkül	Budapest XIV. kerület, Thököly út 173. szám alatt, Zugló villamos járműtelep - zajkibocsátási határéke	2021.09.22
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Amerikai út 57. szám alatt, Országos Klinikai Idegtudományi Intézet telephely	2020.02.24
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Füredi utca 53-63. szám alatt, FŐTÁV Zrt. Füredi utcai Fűtőműve és az ALTEO Energiaszolgáltató Zrt.	2020.02.21
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Hungária körút 17-19. (Tábornok utca 1.) szám, 32472/2 hrsz. alatti Hungária Center	2019.12.02
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Dózsa György út 41. (29732/11 hrsz.) szám alatti ingatlanon levő Szépművészeti Múzeum	2018.12.05
Zaj- és rezgésvédelmi felügyelet, méréssel	Budapest XIV. kerület, Uzsoki utca 36/a. szám alatt, PARMA PRODUKT Gyógyszergyártó Kft. telephelye	2016.08.03
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Nagy Lajos király útja 173. szám alatt, a Magyar Posta Zrt. Budapest-Zugló 1. Posta	2015.09.22
Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos határérték megállapítása	Budapest XIV. kerület, Istvánmezei út 6. Récsei Center Kft. zajkibocsátási határértéke	2014.08.19

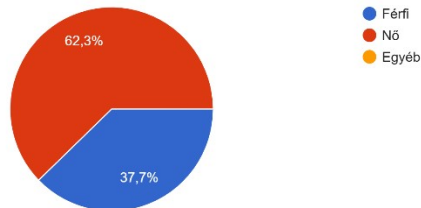
5. sz. melléklet

Statisztikai összefoglalás a társadalmasításról

Zugló Környezetvédelmi Program adatainak kiértékelése DEMOGRÁFIA

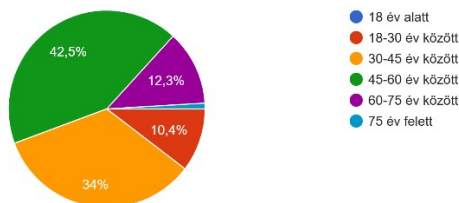
Mi az Ön neme?

106 válasz

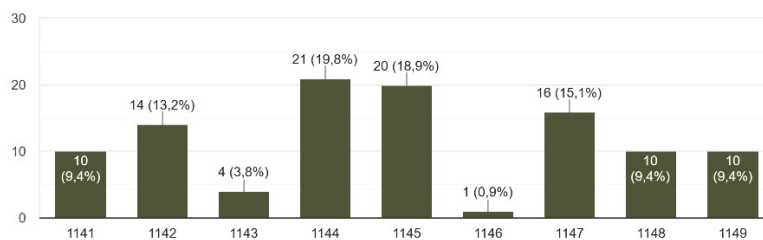
Melyik korcsoportba tartozik Ön?

106 válasz

Kérjük, adja meg Zuglói lakhelyének vagy munkahelyének irányítószámát!

106 válasz

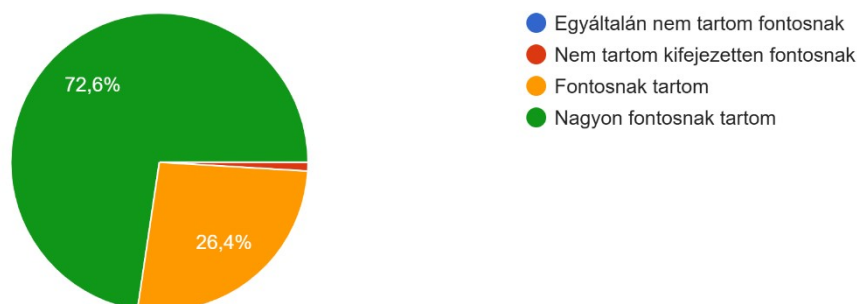

Amint a fentiekből látható, a kérdőív összesen 106 érvényes kitöltést kapott (egyét kiszűrtünk az irányítószámok alapján). A kitöltők többsége (62,3%) nő, valamint túlnyomó többsége 30 és 60 év közé esik (76,5%). A kérdőív kiértékelése során egyszerűen számszerűsítettük az adatokat az adott válaszok összetétele alapján. A „Nagyon fontosnak tartom” válaszlehetőség 2 pontot, a „Fontosnak tartom” válaszlehetőség 1 pontot, a „Nem tartom kifejezetten fontosnak” -1 pontot, az „egyáltalán nem tartom fontosnak” pedig -2 pont értéket kapott. A válaszokat felszoroztuk az ilyen irányú válaszadók számával, hogy kapjunk egy sztenderdizált indikátort az érdeklődésről.

Egészséges ivóvíz biztosítása – 181 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

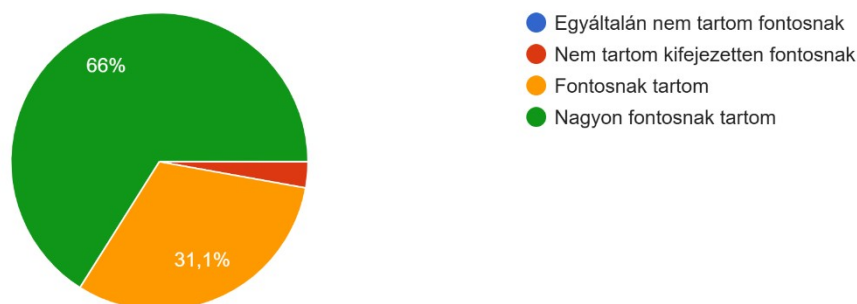

Az egészséges ivóvíz biztosítását tartotta a 106 kitöltő a legfontosabb környezeti problémának. A szöveges válaszokban a vízhálózat elavult jellege, a csapvíz rossz íze, az egyéni fogyasztási szokások megváltoztatásának szükségessége és egy elérhető vízminőségi adatbázisra való igény jelentek meg.

Vizek Védelme, Fenntartható Vízhasználat – 170 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

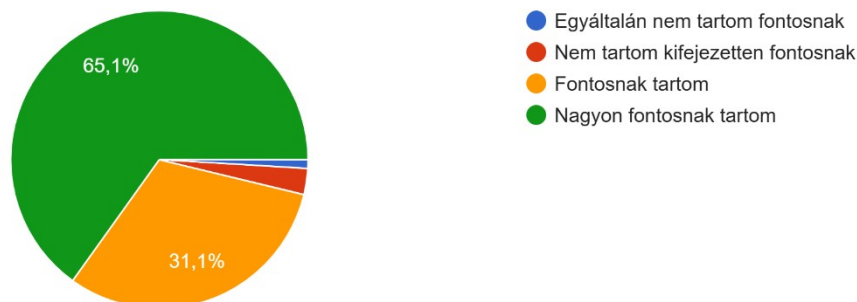

A fenntartható vízhasználat – erősen kapcsolódóan az előző ponthoz – a második legfontosabb probléma volt a válaszadók számára. A fenti vízminőségi kérdések és szemléletformálásra, jobb fogyasztói szokásokban való támogatásra mutatott igény megismétlődtek, emellett azonban a lakossági és Önkormányzati esőkertek, szivacs város koncepció és a közintézmények vízvezetésének jobb megoldása is felmerültek.

Levegőminőség javítása – 166 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

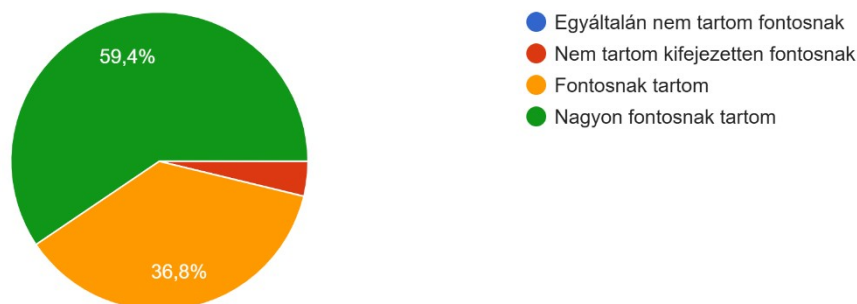

A levegőminőség javítása esetében a fő visszatérő téma a kerület zöldítése és ennek a zöldítésnek fenntartása. A fák folytonos öntözése, a parlagon maradt területek gyomirtózás helyetti beültetése és ápolása – parlagfű visszaszorítása céljából – ismételten felmerülő lakossági igények. Emellett a fűtésből és iparból származó károsanyagkibocsátás mindennapi légszennyező hatása is kiemelésre kerül. A válaszadók közül sokan az autósforgalom visszaszorításában, a tömegközlekedés zöldítésében valamint a kerékpáros közlekedés biztonságosabbá tételében is látnak megoldást.

Közlekedés és környezet – 161 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

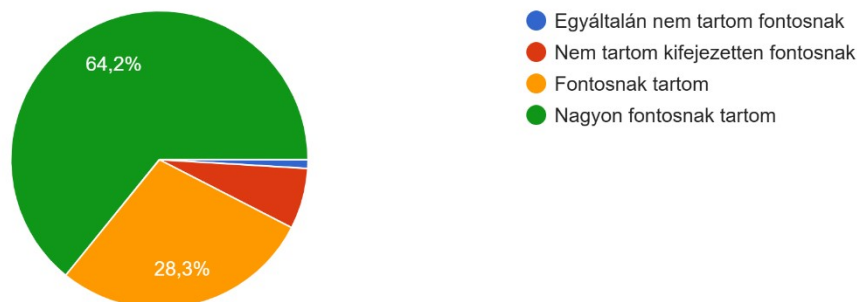

A válaszadók a közlekedési intézkedéseket központinak látják, olyan problématerületnek, amely szinte minden más területet érint. Igény mutatkozik a kerékpáros közlekedéshez infrastruktúra kiépítésére, az autós forgalom akár útdíj általi visszaszorítására és a parkoló autókkal zsúfolt útszegélyek megtisztítására.

Csapadékvíz elvezetés, visszatartás – 157 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

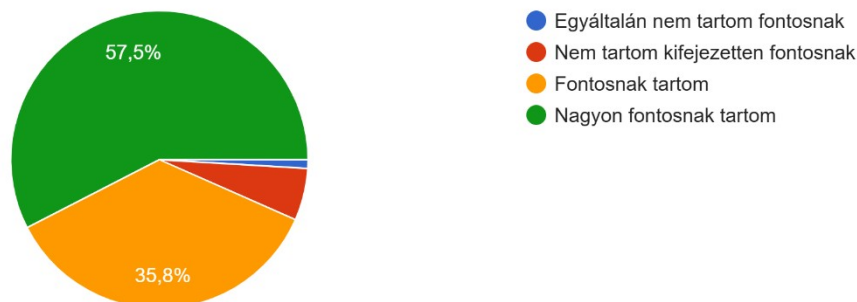

Ebben az esetben a lakossági visszajelzések alapján a kitöltők elsősorban a meglévő infrastruktúra fejlesztését, az esővízgyűjtők beszerzésének megkönnyítését és általánosságban a jobb, támogatott lehetőségeket hiányolják.

Talajok Védelme – 152 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

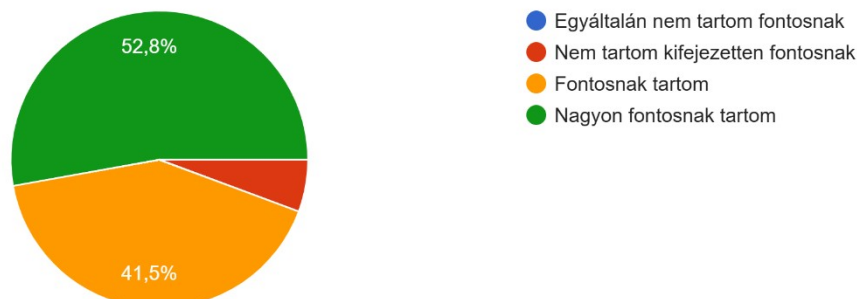

A ZIFFA által már problematizált témák kerülnek elő a lakossági visszajelzésben: a zöldterületek a kerület ritka előnyei, őket óvni, ápolni, terjeszteni kell, vissza kell szorítani a zöldterületen való parkolást.

Hulladékgazdálkodás – 150 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

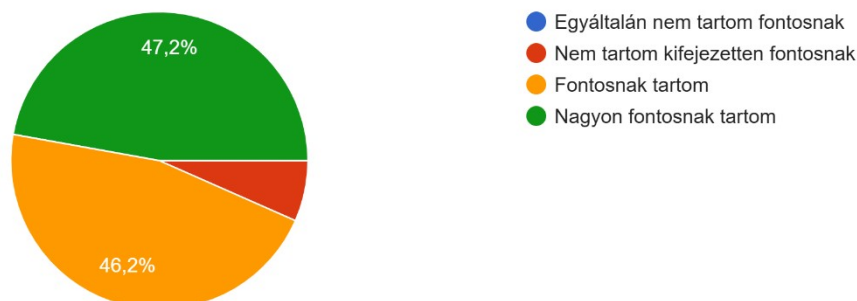

Különösen hiányzónak látszik a közösségi hulladéklerakási lehetőség, úgy a hagyományos, mint a komposztálható hulladék esetén. Igényt mutatnak a válaszadók emellett nagyobb szemléletformálásra, a szelektív hulladék gyakoribb legyűjtésére, és a hiányos területeken az infrastruktúra kiterjesztésére.

Környezeti kármentesítés – 142 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

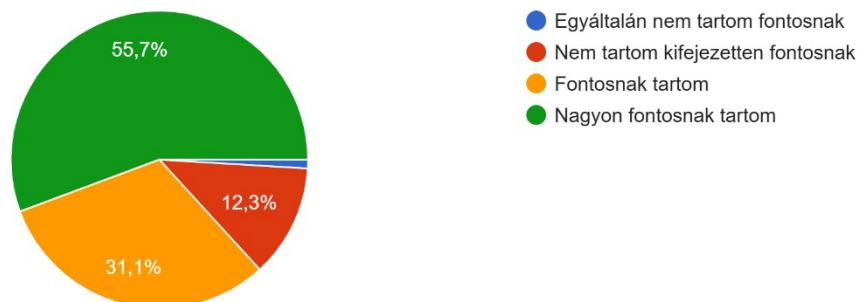

A két leggyakrabban említett terület itt a Rákosrendező és a Rákos patak partja. Mindkettő esetén nagy igény mutatkozik a területek revitalizációjára.

Zajterhelés csökkentése – 136 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

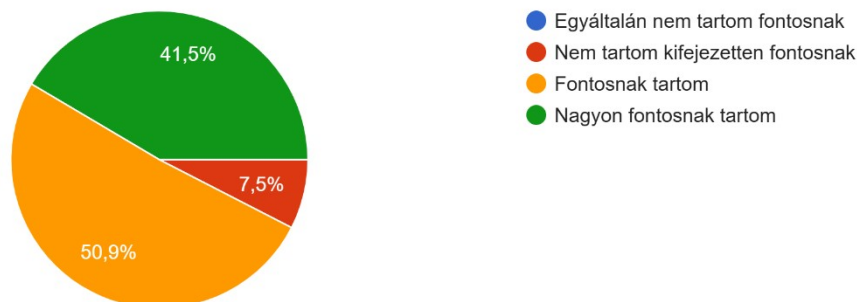

A fő zajforrás a lakossági visszajelzésekben a repülőgépforgalom, ennek csökkentésére nagy az igény. Emellett az autópályák és autóutak meglévő zajvédő falak kiterjesztése, valamint a közterületi zajongás visszaszorítása jelennek meg igényként.

Szennyvízelvezetés és tisztítás – 134 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

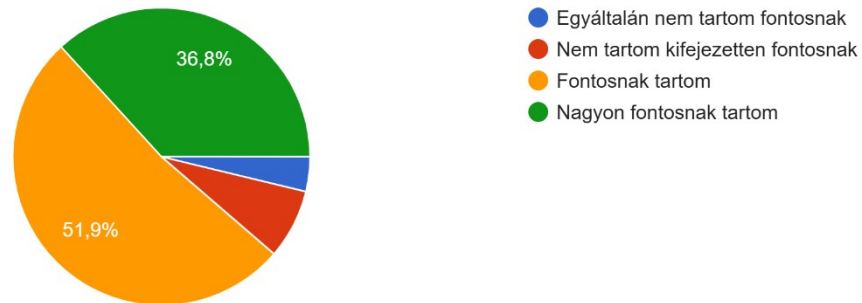

A szennyvízelvezetés és -tisztítás témájában nem jelentek meg lényeges új visszajelzések a fentebb olvasható, vízgazdálkodáshoz kapcsolódó kérdésekhez képest. Ismételten fontos kihangsúlyozni az illegális vízelvezetéssel szemben nem a büntetésre, hanem a jobb lehetőségek kialakítására való igényt.

Környezettudatos termelés – 117 fontosságérték

Ön mennyire tartja fontosnak ennek a környezeti problémának az orvoslását?

106 válasz

A közösségi kertek nagy népszerűségnek örvendnek, ezek mellett még a termelői piacok jelennek meg, mint potenciálisan támogatandó lakossági igény.